

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Tadeusz Kraszewski, gospodarczego i giełdowego Stanisław Czapiewski
Za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr 338 Wydanie P

Poznań, czwartek dnia 29 lipca 1937

Rok 32

Poznań, 28 lipca.

Hiszpania i mocarstwa

Hiszpania od roku z górą skupia na sobie wyczerpaną uwagę całego politycznego świata. Zaciekle, krwawa wojna domowa, która wybuchła tam w lipcu roku zeszłego, trwa dotąd.

Podjęta ona została przez hiszpańskich patriotów, którzy nie zapomnieli o wielkiej i świetnej przeszłości swojej ojczyzny. Postanowili oni z bronią w ręku udaremnić spisek, uknuty w Moskwie, a mający na celu zrobienie z Hiszpanii drugiego w Europie państwa bolszewickiego. Podobno już w głowie Lenina zrodził się projekt utworzenia nad Atlantykiem zachodniego bastionu światowej, komunistyczno-bolszewickiej rewolucji. A Stalin, zachęcony postępnymi roboty swoich agentów, miał ochotę przenieść do Hiszpanii siedzibę Trzeciej Międzynarodówki, która w Moskwie utrudniała nieco jego politykę rosyjską.

Plany moskiewskie, mimo sumiennego przygotowania nie powiodły się. Chociaż Madryt dotąd nie został zdobyty, a tak zwany „legalny” rząd hiszpański w Walencji jeszcze się trzyma, możemy twierdzić z dużą dozą prawdopodobieństwa, iż wojna w Hiszpanii skończy się pełnym zwycięstwem armii narodowej, dowodzonej przez generała Franco.

Jakie było stanowisko państw europejskich wobec tej dla wielu nieoczekiwanej wojny? Czego chciała rewolucyjna Rosja, wiemy już. Po wybuchu jednak krwawego narodowego odwetu wszystkie państwa europejskie nie łączyła Rosji postanowiły nie dopuścić do tego, ażeby hiszpańska wojna domowa przerodziła się w wojnę światową. Pokój świata, to najwyższe, a tak nieosiągalne pragnienie ludzkości, musiał być uratowany, albowiem nikt jeszcze nie był gotów, nie ważyłby się na rozdmuchanie powszechnej pożogi.

A więc — zlokalizować hiszpański zatarg zbrojny. Na tę znaną formułę dyplomatyczną zgoda była powszechna. Ale jak dokonać tego umiejscowienia wojny? Może dać to do załatwienia Lidze Narodów? Na to się nie zdecydowano. Najpierw Niemcy i Italia, państwa bardzo w sprawie hiszpańskiej zainteresowane, wystąpiły z Ligi Narodów, a więc nie brałyby udziału w wysiłkach pokojowych genewskiej instytucji. A potem pamiętano jednak o kompromitacji i bezpłodnym wysiłku Ligi Narodów w zatargu japońsko-chińskim. Chwycono się więc innego sposobu. Z inicjatywą wystąpiła Francja. P. Blum, ówczesny premier rządu „frontu ludowego”, postawił zasadę „nieinterwencji”, tj. niemieszania się do wewnętrznych spraw Hiszpanii. Stara ta i piękna zasada zyskała ogólną aprobatę i utworzony został w Londynie Komitet Nieinterwencji, do którego wszedł cały szereg państw mniejszych i większych, a między nimi największe: Anglia, Francja,

Wojna chińsko-japońska

Dziś rano rozpoczęła się ofensywa japońska skierowana głównie przeciw 29 armii — Pierwsze sukcesy — Przygotowania w Pekinie

Londyn. (PAT). Reuter donosi, że w prowincji Czahar 20 mil na północ od Pekinu nastąpiło starcie między 29 armią chińską i wojskami japońskimi.

Tokio. (PAT). Ag. Domei donosi z Pekinu, że dwie eskadry samolotów japońskich rozpoczęły dziś rano bombardowanie obszarów na południe i zachód od miasta.

Jednocześnie Ag. Domei przynosi wiadomość z Tien-Tsinu, że Japończycy zajęli Hsing-Kun koło Nan-Juan. Chińczycy pozostawili mieli jakoby na polu bitwy 500 zabitych i rannych. Straty japońskie są również znaczne.

Londyn. (PAT). Ag. Reutersa donosi z Hong-Kongu:

Rząd japoński polecił miał swym poddanym opuszczenie Sutu, Amoy i Fu-Czeu.

Z Pekinu podaje Reuter, że na pół-

noc i na zachód od miasta słychać kanonadę.

Nankin. (PAT). Min. spraw zagr. podaje, że wojska chińskie odebrały dziś rano po walce miejscowości Feng-Tai i Lang-Fang.

Tokio. (PAT). Donoszą z Nankinu, że rząd nie przyjął dymisji gen. Sung-Cze-Juana ze stanowiska przewodniczącego Rady Politycznej Prowincji Czahar i Ho-Pei.

Hong-Kong. (PAT). W odpowiedzi na zastrzeżenia angielskie, dotyczące ewentualnego zaatakowania Pekinu bez uprzedzenia, Japończycy zapewniają, że żaden atak nie będzie dokonany przed południem dnia dzisiejszego. Radzą jednak wszystkim obcokrajowcom schronić się w dzielnicy dyplomatycznej.

Ag. Reutersa na podstawie japońskiego ostrzeżenia wyraża obawę, że Pekin zostanie zbombardowany.

Tokio. (PAT). Pierwsze urzędowe wiadomości o akcji japońskiej brzmią następująco:

We wczesnych godzinach rannych wojska japońskie rozpoczęły operacje przeciwko głównej kwaterze 29 armii chińskiej w Si-Juanie i Nan-Fuanie (przedmieścia Pekinu). Natarcie wspomaganie było przez samoloty, które wystartowały z bazy pod Tien-Tsinem i mimo gwałtownej burzy współdziałały skutecznie z atakiem piechoty i artylerii.

Wojska japońskie zajęły Nan-Fuan. Zaatakowano również 37 dywizję piechoty chińskiej w miejscowości Szach-Cho (20 km na północ od Pekinu). Straty chińskie wynoszą 500 ludzi.

Pekin. (PAT) Operacje wojsk japońskich zmierzają do rozbicia 29 armii chińskiej, która znajduje się w niewielkiej odległości na południe od Pekinu. Atak, rozpoczęty dziś o świcie, doprowadził do zajęcia przez Japończyków szeregu miejscowości. Wojska chińskie wycofują się, stawiając opór.

Główna kwatera 29 armii wycofała się z Nan-Juanu, który został zajęty. O godz. 5. 30 Japończycy przypuścili atak na Hsi-Juan.

Pekin. (PAT) Wojska międzynarodowe w Pekinie znajdują się w ostrym pogotowiu.

Wzmocnione posterunki obsadziły bramy, prowadzące do dzielnicy międzynarodowej, gdzie schroniło się wielu obywateli japońskich oraz liczna ludność chińska. Z obawy przed atakami lotniczymi, ludność Pekinu będzie schrony.

Wspaniałe zwycięstwo polskich skrzydeł

Warszawa. (PAT) W związku z zajęciem przez dra Eugeniusza Przysieckiego pierwszego miejsca na międzynarodowych zawodach samolotów sportowych i turystycznych w Zurychu, należy zaznaczyć, że zawody te były najważniejszą tego rodzaju próbą, w której brało udział kilkadziesiąt samolotów z 11 państw.

Zurych. (ATE). Podczas międzynarodowych zawodów lotniczych wspaniałe sukcesy odniosły znów, jak już donosiliśmy, skrzydła polskie.

Zdobywca pierwszego miejsca w tzw. locie alpejskim dr Eugeniusz Przysiecki leciał na RWD 13, która dzięki świetnym właściwościom technicznym wybiła się na czoło innych maszyn.

Dr Przysiecki brał przed dwoma laty udział w challenge'u, lecąc w towarzystwie por. Włodarkiewicza na P2L. Należy on do najmłodszego pokolenia pilotów i zapowiada się jako godny następca naszych „asów” powietrznych.

Niemcy, Włochy i Rosja Sowiecka. Polska również jest w tym Komitecie reprezentowana.

Jak się ta „nieinterwencja” dokonywała przez poszczególne państwa? Na ten temat wiele było informacji, podejrzeń, oskarżeń, kampanii prasowych, zatargów dyplomatycznych i kłótni w łonie samego Komitetu Nieinterwencji. Z tego widać, iż wszystkie państwa, bliżej zainteresowane w wyniku hiszpańskiej wojny, obawiając się, aby zasada „nieinterwencji” nie stała się fikcją, interweniowały na swój sposób, na korzyść tej lub drugiej strony walczącej. Trudno też przypuścić, ażeby państwa bardziej neutralne odmawiały jednej, czy nawet obu stronom walczącym sprzedaż za dobrą cenę swych produktów, które potrzebne są do prowadzenia wojny.

Na taki sposób wykonywania nieinterwencji nie pomogła dotąd żadna kontrola, ani międzynarodowa, ani indywidualna. Pod osłoną tezy nieinterwencji Rosja Sowiecka i Francja dostarczały czerwonej hiszpańskiej armii ochotników, amunicji i sprzętu wojennego, a Italia i Niemcy, państwa walczące zdecydowanie z bolszewizmem, wspomagały jak mogły narodową armię generała Franco. Anglia, swoim zwyczajem, obserwowała pilnie walczących i starała się o to, aby możliwie długo trwała równowaga szans

dla obu stron wojujących.

Szansę wygranej dziś, po wzięciu Bilbao, przechyliły się znacznie na korzyść hiszpańskich narodowców, walczących, jak sami to głoszą, nie tylko w obronie katolickiej i narodowej Hiszpanii, ale także dla ratowania zachodnio-europejskiej cywilizacji, zagrożonej przez wschodnie, azjatyckie barbarzyństwo. Anglia zrozumiała, że nie warto już opierać się wyraźnej szansie narodowców. Anglicy nie są doktrynerami, a Anglią rządzi dziś konserwatyści, którzy zawsze odznaczali się realizmem politycznym, dbającym przede wszystkim o bezpośredni interes swojego własnego państwa.

Otóż Anglii potrzebna jest Hiszpania, taka czy inna, narodowa czy bolszewicka, republikańska czy dyktatorska. Angielski minister spraw zagranicznych Eden oświadczył wyraźnie na posiedzeniu Izby Gmin w dniu 19 lipca, iż dla Anglii jest rzeczą obojętną, jaki jest ustrój wewnętrzny danego obcego państwa, że ważnym jest tylko to, jaką to państwo prowadzi lub prowadzić będzie politykę zewnętrzną. Francja „frontu ludowego” ma z pewnością inny pogląd na tę sprawę, ale Anglia musi myśleć o swoim własnym angielskim interesie. Anglia nie może dopuścić do tego, ażeby w razie zwycięstwa narodowej Hiszpanii znalazła tam i osłabła ugruntowane od dawna

na Półwyspie Iberyjskim jej polityczne wpływy.

Konkurencja Niemiec i Włoch jest poważnym niebezpieczeństwem i nie można go lekceważyć. Chodzi tu o wielkie rzeczy: o Gibraltar, Maroko, o śródziemnomorską drogę do Indji. A przytem Anglia, wykonująca swój program olbrzymich zbrojeń, potrzebuje hiszpańskiej wysokoprocentowej rudy żelaznej, miedzi, rtęci. Trzeba więc ubiec współzawodników i przygotować sobie grunt dla dobrych stosunków z generałem Franco, przyszłym zwycięzcą, może dyktatorem.

I oto, choć londyński Komitet Nieinterwencji jeszcze istnieje, Anglia nie waha się interweniować na swój sposób. Jest to interwencja finansowa, na razie nie oficjalna. Jak w dniu 12 lipca doniósł telegram z Londynu, pewna grupa bankierów z londyńskiego City udzieliła gen. Franco dwóch pożyczek w ogólnej sumie 90 milionów funtów szterlingów. A wódz narodowej Hiszpanii potrzebuje dziś nietylko niemieckich czy włoskich ochotników, ile pieniędzy dla prowadzenia wojny i dla organizowania podległych mu prowincji.

Z tych powodów Anglia staje się dziś w sprawie hiszpańskiej czynnikiem pierwszorzędnej wagi.

JOACHIM BARTOSZEWICZ

Ku zbliżeniu Anglii z Włochami?

Długa rozmowa premiera Chamberlaina z amb. Grandim i jej znaczenie — W Wiedniu o rokowaniach amb. Drummonda z min. Ciano

Londyn. (PAT). Do półtoragozdzinnej rozmowy premiera Chamberlaina z amb. Grandim przywiązują w kołach politycznych poważne znaczenie.

Chociaż rozmowa ta nie była poświęcona żadnemu specjalnemu zagadnieniu i miała charakter ogólny, jednak w ciągu 90 minut niewątpliwie było dość czasu, aby każda aktualna sprawa zbadać dokładnie. Utrzymują tu, iż szczegółowo omówiono zarówno odgłosy wojny domowej w Hiszpanii, jak i dalsze losy nieinterwencji oraz przyszłość stosunków włosko-brytyjskich na Morzu Śródziemnym.

Amb. Grandi zamierza udać się w przyszłym tygodniu na urlop do Włoch i zobaczyć się z Mussolinim. Wynurzenia poczynione przed nim przez premiera W. Brytanii niewątpliwie obliczone są na to, aby zostały dokładnie zreferowane szefowi rządu włoskiego.

Rozmowa dowodzi wyraźnie, że w odróżnieniu od Baldwina premier Chamberlain bierze duży osobisty udział w kształtowaniu polityki zagranicznej W. Brytanii.

Wiedeń. (PAT) W tutejszych kołach z wielkim zainteresowaniem obserwują przebieg rozmów sir Erica Drummonda z min. Ciano w sprawie uznania przez Anglię Abisynii, jako części Imperium Włoskiego. Utrzymuje się przekonanie, że rząd włoski dąży do uzyskania angielskiej pomocy finansowej przy eksploatacji bogactw naturalnych Abisynii. Sprawa ta stanowić ma punkt ciężkości obecnych rokowań i w razie ich pomyślnego wyniku stanowić będzie zwrotny punkt w położeniu europejskim.

Ze względu na dotychczasowy dość marny wynik współpracy finansowo-gospodarczej włosko-niemieckiej, zapewnienie ewentualnej pomocy ze stro-

ny Anglii w obliczu wielkich trudności finansowych Włoch może nawet poważnie zagrozić istnieniu „osi Rzym—Berlin”. Istnienie tej „osi” uzasadnione było napiętymi stosunkami pomiędzy Anglią i Włochami.

Jednocześnie ewentualne załamanie

się tej „osi” wywołać może, zdaniem kół austriackich daleko idące echa w położeniu politycznym w Europie środkowej. Oczekują również, że w razie poprawy stosunków Rzymu z Londynem stanowisko Włoch w stosunku do Austrii powróci do stanu z 1934 r

Ograniczenia zbożowe w Niemczech

Berlin. (PAT) Zarządzenie min. żywienia i rolnictwa zobowiązuje wszystkich krajowych producentów zbóż chlebowych do dostawy całego zbioru przewidzianym ustawowo kategoriom przedsiębiorstw. (Donosiliśmy o tym pokrótce w wydaniu porannym — red.).

Dopuszczone są nieliczne zaledwie wyjątki w zakresie zboża spożywanego przez ludzi w obrębie gospodarstw rolnych, zboża przeznaczonego na zasiew i na ordynarię oraz pewnej odmiany jęczmienia na paszę. Obowiązek dostawy obejmuje wszystkie zboża chlebowe, a nawet mieszanki. Termin ustala minister żywienia i rolnictwa i on też określa przydział zbóż na własne cele producentów po wysłuchaniu opinii kierownictwa stanu włościańskiego.

Jednocześnie wydano zakaz używania zbóż w jakiegokolwiek postaci do

celów pastewnych, oraz wszelkich obrotów handlowych zbożem. Dotyczy to również pieczywa i odpadków. Wyjątki są dopuszczalne tylko na mocy uchwały centrali zbożowej. Rozporządzenie przewiduje jednocześnie specjalne kary za niestosowanie się do tych przepisów.

Dotychczasowe, że położenie zbożowe w Niemczech budziło w ostatnich miesiącach poważną troskę ze względu na kurczenie się zapasów i na niepomyślne widoki tegorocznego urodzaju. Wydano już szereg rygorystycznych zarządzeń w sprawie wypięku. Import z zagranicy stale wzrasta, tak iż w marcu i kwietniu 1937 r. sprowadzono zboża o 82 tys. ton więcej, a kukurydzy o 186 tys. więcej niż w tym samym okresie roku ubiegłego. Niedostatki temu nie zaradziła nawet okoliczność, iż spadło znacznie spożycie zbóż w obrębie samych gospodarstw rolnych.

Rola floty wojennej Rzeszy

Berlin. (PAT). W kołach politycznych określają w następujący sposób obecną rolę floty wojennej Rzeszy. Ma ona przede wszystkim zabezpieczyć granice morskie Niemiec oraz bronić interesów floty handlowej i żeglugi. Nie jest natomiast jej zadaniem rywalizowanie z angielskimi siłami morskimi.

Stwierdzić przy tym należy, że wypuszczenie przez Sowietów szeregu nowych jednostek wojennych na Morze Bałtyckie łącznie z rozległą akcją budowy kanałów rosyjskich, wpłynęło wybitnie niekorzystnie na stanowisko floty niemieckiej, naruszając równowagę sił.

Wraz z przywróceniem suwerenności sforskiej nasunęła się koniecz-

ność budowy nowych okrętów. Wyspa Helgoland stała się znów fortecą dla obrony wybrzeży niemieckich. Zniszczone traktatem wersalskim porty są odbudowywane. Lotnictwo morskie cieszy się specjalną opieką. Liczne garnizony, znajdujące się w nadbrzeżnych miastach nad Morzem Północnym i Bałtyckim, kształcić będą przyszłe pokolenia floty wojennej.

Charakterystyczne jest, że prasa niemiecka, która z takim entuzjazmem pisała o niedawnym porozumieniu Rzeszy z Anglią, jako o nowym dowodzie niemieckiej polityki pokojowej, zajęła krytyczne stanowisko wobec podobnego porozumienia Anglii z Sowie-tami.

Sukcesy wojsk narodowych

Perpignan. (ATE). Po ewakuacji przez wojska rządowe Brunete powstańcy skierowali swe wysiłki na leżącą o 6 kilometrów ku północy miejscowość Villanueva de la Canada. Miejscowość ta ma duże znaczenie strategiczne, gdyż może być użyta jako punkt wyjściowy do dalszej ofensywy. Atak na Villanueva może być przeprowadzony w bardzo dogodnych dla powstańców warunkach, gdyż linie wojsk rządowych znajdują się znacznie niżej od umocnionych pozycji wojsk gen. Franco.

Drugi dogodny punkt wyjściowy do ataku na wojska „czerwone” mają narodowcy na wzgórzu 660, położonym na zachód od Villanueva de la Canada

pomiędzy rzekami Aulencia i Guadarama. Wszelkie wysiłki wojsk rządowych w celu zdobycia tego wzgórza spełzyły na niczym. Niebezpieczeństwo dla „czerwonych” jest tym większe, że pomiędzy drogą Brunete — Villanueva de la Canada i wzgórzem 660 front milicji madryckiej wygina się daleko aż do Quijorna, tak, że w razie odwrotu oddziały te mogą być odcięte od swej bazy.

Dowództwo madryckie wysłało wszystkie rozporządzone rezerwy do Quijorna i Villanueva de la Canada, jednak rezerwy te są b. słabe, toteż nie mogą przeszkodzić natarciu wojsk gen. Franco.

Gwałtowne trzęsienie ziemi w Meksyku

Londyn. (ATE) Z Meksiko City donoszą:

Dziennik „Ultima Noticias” zamieszcza wiadomość z Orizaba w stanie Vera Cruz o zniszczeniu przez trzęsienie ziemi miasta Maltrata.

W miejscowości Nogales w pobliżu Orizaba runęła wieża kościelna. W Rio Blanco, Orizaba i Nogales uległo zniszczeniu wiele domów, oraz wysokie piece w pobliżu St. Lorenzo.

W Vera Cruz zarysowała się wieża kościelna. Również urządzenia portowe zostały uszkodzone. Trzęsienie ziemi wywołało popłoch wśród ludności.

Meksiko City. (ATE) Według wiadomości, jakie nadeszły ze zniszczonego przez trzęsienie ziemi miasta Maltrata, liczba zabitych wzrosła do 40. Rannych, których odwieziono do szpi-

tala jest przeszło 70. Na miejsce wypadku przybył min. spraw wewnętrznych oraz kolumny Czerw. Krzyża.

W rozwalonych budynkach mieszkalnych rozgrywały się wstrząsające sceny. Całe miasto jest jednym rumowiskiem gruzów.

Według prowizorycznych obliczeń, straty przekraczają 3 miliony dolarów.

Aresztowani wywrotowcy

Warszawa. (Tel. wł.) Podczas likwidacji organizacji komunistycznej na terenie Lubelszczyzny została m. i. aresztowana córka b. kuratora lubelskiego Lewickiego, który po znanych wypadkach w Chełmie opuścił to stanowisko.

P. Lewicka została wypuszczona na wolność za kaucją. (w)

W. GÓRSKI i G. TETZLAW

Księgarnia w Poznaniu
Plac Wolności nr 7

poleca

Mały Rocznik Statystyczny 1937

znacznie rozszerzone wydanie
z 4 mapkami kolorowymi.

Cena 1,- złoty

Zamówienia z prowincji załatwia się odwrotnie. dg 23847

Złot obwodowy w Swarzędzu

W niedzielę 1 sierpnia odbędzie się w Swarzędzu złot obwodowy gniazd Okręgu Poznańskiego Tow. Gimn. „Sokół”. W związku ze złotem uprasza się miejscowe obywatelstwo o udekorowanie domów flagami narodowymi.

Gniazda poznańskie, przydzielone komunikatem Naczelnictwa Okręgu na złot w Swarzędzu winny zebrać się w niedzielę na Rynku Śródeckim. Wy-marsz do Swarzędza punktualnie o godz. 6 rano.

Nieprzyjęta interpelacja

Warszawa. (Tel. wł.) Prasa tygodniowa podnosi alarm z powodu nie przyjęcia przez marszałka Sejmu do wiadomości interpelacji pos. Sommersteina, krytykującej motywy wyroku w sprawie Joska Pędraka.

Marsz. Car wstrzymał interpelację do porozumienia się z pos. Sommersteinem, gdyż w tekście były ustępy, których nie mógł aprobować. Żydzi wyrażają rozgoryczenie, iż wskutek zamknięcia sesji interpelacja ta nie będzie obecnie przyjęta. (w)

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 28. 7. 1937 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. — drobne odcinki — 57,— oraz za 4% premii dol. 38,25.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano jedynie 4% listy zast. konwert. po 47,— w płaconiu; poza tym poszukiwano — bez oddawców — 4% listy zastaw. złote w złocie po 55,50 oraz 4% złotowe listy zast. po 56,—.

Z akcji bankowych wzgl. przemysłowych płacono za Bank Polski 102,—, natomiast obracano H. Cegielski po 25,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału
wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. drobne odc. 57,— P.

4% poz. prem. dol., seria III 38,25 P.

4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 47,— P.

Akcje bankowe i przemysłowe
Bank Polski 102,— P.
Cegielski H. 25,— +
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 28. 7. 1937 r.

STANDARTY: pszenica 742 g/l.

Ceny orientacyjne:

Zyto nowe zdane do przemiału 20,75—21,25

Uspokobienie mocne.

Pszenica 26,25—26,50

Uspokobienie spokojne.

Owies nowy 19,25—20,50

Uspokobienie spokojne.

Maki żytnie standarty nowe

żytnia gat. I 0-70% 29,50—30,50

żytnia 0-82% wł. w. 28,50—29,50

żytnia razowa 7-95% 26,50—27,50

Uspokobienie spokojne.

Maki pszenne standarty nowe

pszenna gat. I 0-65% 31,50—32,50

pszenna gat. II 65-70% 29,75—30,75

pszenna gat. IIIA 65-75% 26,25—27,25

pszenna gat. III 70-75% 22,25—23,25

Uspokobienie spokojne.

Otreby żytnie stand. 16,50—17,50

Otreby pszenne grube stand. 18,00—19,00

Otreby psz. śr. przemiału stand. 17,25—18,25

Otreby jęczmienne 16,00—17,00

Rzepak zimowy 49,00—50,00

Gorczyca 33,00—34,00

Groch Wiktoria 23,00—24,00

Makuch lniany w taflach 23,25—24,25

Makuch rzepak. w taflach 17,75—18,75

Makuch słon. w taflach 42—43% 23,50—24,50

Słoma pszenna luzem 2,65—2,75

„ pszena prasowana 3,15—3,25

„ żytnia luzem 2,85—2,95

„ żytnia prasowana 3,60—3,70

„ owsiana luzem 3,05—3,15

„ owsiana prasowana 3,55—3,65

„ jęczmienna luzem 2,75—2,85

„ jęczmienna prasowana 3,25—3,35

Siano zwykłe luzem 5,35—5,45

„ nadnoteckie luzem 6,00—6,10

„ nadnoteckie prasowane 6,45—6,55

Uspokobienie stałe.

Ogólny obrót: 2266,7 tonn, w tym żyta 572 tonn, pszenicy 60 tonn, jęczmienia 155 tonn, owsa 62 tonn.

Echa wybuchu bomby

Warszawa. (Tel. wł.) „Polska Zbrojna” dowiaduje się z Komisariatu Rządu, że z dniem dzisiejszym nie będą się ukazywały na łamach prasy bez wyjątku różne wiadomości, dotyczące szczegółów z toczącego się śledztwa w sprawie zamachu na pika Koca aż do czasu pojawienia się oficjalnego komunikatu.

Zarządzenie to wydano w związku z faktem, że komunikaty oficjalne nie ogłaszały żadnych szczegółów, a w prasie pojawiły się fotografie matki i siostry zamachowca oraz zdjęcia jego mieszkania w Warszawie. (w)

Z Senatu

Warszawa. (Tel. wł.) Sejm prawdopodobnie już się nie zbierze w sobotę, ponieważ senackie komisje przyjęły projekty ustaw bez żadnych zmian.

W czwartek Senat zajmie się uchwaleniem tych projektów. (w)

Wiadomości

Aparat polskich linii lotniczych dokonał pierwszego lotu próbnego z Palestyny do Aleksandrii w Egipcie.

*

W południowo-wschodniej dzielnicy Berlina Neukoeln wybuchł groźny pożar tartaku. Ogień objął przestrzeń 2 tys. m kw. Spłonęły wielkie składy drzewa. Według tymczasowych obliczeń straty wynoszą 50 tys. mk.

*

W Austrii odbywa się regularne zwalnianie więźniów politycznych na podstawie amnestii. Wypuszczani są oni pojedynczo z różnych więzień. W ten sposób zwolniono już paruset ludzi. Rintelen pozostaje jednak w więzieniu.

*

Władze austriackie wpadły na trop tajnej organizacji narodowo-socjalistycznej w Willach w Karyntii, która zajmowała się kolportażem ulotek propagandowych i posiadała tajny skład broni.

*

Król Karol rumuński przeł wyjazdem z Londynu przyjął przewodcę nowosjyjonistów Żabotyńskiego. Rozmowa trwać miała do dwóch godzin i dotyczyć ogólnych spraw żydowskich.

*

Węgierskie władze wszczęły dochodzenie w sprawie ukazania się nad jeziorem Fretó tajemniczego samolotu, który nakreślił w powietrzu smuga dymu sowieckie hasło państwowe sierp i młot, po czym znikł w kierunku Bratysławy.

*

Izba Gmin przyjęła 327 głosami przeciw 7 kredyty na obronę narodową. Labourzyści powstrzymali się od głosowania.

Niebezpieczna koncentracja żydowska

w południowo-zachodniej Polsce

Zwracano już w „Kurjerze Poznańskim” uwagę na przemiany, które wywołuje w naszym żydostwie polska akcja polityczna i gospodarcza, kierowana przez Stronnictwo Narodowe. Akcja ta znalazłszy głęboki oddźwięk w społeczeństwie powoduje widoczną już ucieczkę Żydów ze wsi i małych miasteczek.

Najlepiej byłoby tak dla nas jak też i dla Żydów, aby emigranci żydowscy z małych miasteczek i ze wsi kierowali się za granicę. Na razie tak się jednak nie dzieje. Żydzi zamiast za granicę przenoszą się do wielkich miast polskich oraz do tych terytoriów, które bądźto są mniej akcją antyżydowską ogarnięte bądź też są dla żydowskich celów bardziej pożądane.

Wyciskani ze wsi i z małych miasteczek Żydzi dlatego przede wszystkim nie emigrują za granicę, że kierownicze czynniki żydowskie postanowiły bronić żydowskiego stanu posiadania w Polsce. Liczą one na polityczną i gospodarczą siłę żydostwa w Polsce i w świecie, na polskie grupy przychylnie Żydom; rachują też na przetrzymanie przysłowiowego polskiego słomianego ognia. Nakoniec zaś, trzeba to pamiętać, niemałą wagę przywiązują do rewolucji bolszewickiej w Polsce.

Mając to wszystko na uwadze uważam za bardzo niepokojącą, a nawet dla nas groźną, koncentrację Żydów na terytorium południowo-zachodniej Polski. Terytorium to obejmuje województwa: kieleckie, śląskie, krakowskie oraz zachodnią część województwa łwowskiego.

Ekspansja żydowska w takich np. Katowicach robi zastraszające wprost postępy. Przyrost Żydów w tym bardzo ważnym środowisku można stwierdzać poprostu z miesiąca na miesiąc. Podali tu sobie rękę niezamierzony chałcziarz z polskiego Wschodu oraz bogaty Żyd wypędzony przez Hitlera z Niemiec.

Uprzemysłowione Zagłębie Dąbrowskie cechuje bardzo wielki stopień zażydzenia. W Będzinie mamy wedle statystyki powyżej 63 pct Żydów. Inne wielkie centra miejskie Zagłębia nie bardzo ustępują Będzinowi. Nie właściwie nie zapowiada odplywu Żydów z tego terytorium.

W Krakowie i w województwie krakowskim potęga Żydów jest bardzo wielka. Jaskrawe światło rzucił na żydowską siłę w Krakowskim proces Doboszyńskiego. Duże możliwości rozwojowe daje Żydom Podkarpacie ze swymi uzdrowiskami. Nawet zie-

mia zaczyna w Krakowskim przechodzić w żydowskie ręce.

W najkrótszym czasie możemy się liczyć z bardzo dużym przyrostem Żydów na omawianym terytorium w związku z powstającymi tam centrami przemysłowymi. Nowe ośrodki przemysłowe powstają w związku z bezpieczeństwem na wypadek wojny właśnie na wschodzie omawianego terytorium. Już dziś powstają takie centra przemysłowe jak Tarnów, Rzeszów, Sandomierz i inne. A właśnie ośrodki przemysłu i handlu, jak to wiemy z doświadczenia, bardzo Żydów przyciągają.

Jak zatem widzimy wytwarza się powoli na terenie południowo-zachodniej Polski spore terytorium o poważnej koncentracji żydowskiej. Terytorium to na skutek uprzemysłowienia rozporządza już dziś dobrą siecią komunikacyjną i posiada łatwo palne ośrodki robotnicze. W miarę czasu będzie się powiększać na nim tak ilość Żydów jak też ośrodki komunikacyjne oraz ilość robotników. Wszystko to stwarza na terenie południowo-zachodniej Polski doskonałe podłoże do zrobienia z niego dogodnej bazy dla zamierzeń żydowskich.

Niebezpieczeństwo to powiększa jeszcze bardzo wydatnie geopolityczne

położenie południowo-zachodniej Polski. Przedłuża ona przecież w kierunku zachodnim Wolyń oraz Małopolskę Wschodnią, dzielnice podminowane agitacją bolszewicką i idącą jej na rękę akcją ukraińską. A gdyby akcja rewolucyjnej komunistycznej stanęła pewną stopą na terenie południowo-zachodniej Polski, to Rosja Sowiecka uzyskałaby bezpośrednie terytorialne połączenie ze swym dzisiejszym sojusznikiem tj. Czechosłowacją, w której wpływy Żydów, masonerii i komunizmu są dziś bardzo znaczne.

Niech nas tedy nie dziwi uporczywie utrzymująca się pogłoska, że w Krakowie rezyduje tajny rząd żydowski. Widocznie ważne to terytorium dla żydowskiej polityki.

Nie trzeba mieć zbyt dużo wyobraźni aby zdać sobie sprawę z niebezpieczeństwa świadomego czy też tylko instynktowego zagęszczania się żywiołu żydowskiego na terenie ziem południowo-zachodnich. Omawianej koncentracji żydowskiej musimy się przeciwstawić, organizując na tym terytorium żywe siły narodu w szeregach Stronnictwa Narodowego oraz domagając się ustawowego zabezpieczenia tych terenów od żydowskiego napływu.

DR KAROL STOJANOWSKI.

FAKTY i OCENY

„Na rozkaz”

P. Cat-Mackiewicz domaga się w „Słowie” wileńskim od p. premiera Składkowskiego programu w tak kapitalnych dla Polski zagadnieniach, jak sprawa żydowska, sprawa ukraińska i sprawa przedłużenia kraju. Wileński publicysta jest zdania, że p. premier Składkowski programu takiego nie posiada.

Jeszcze jeden zarzut rzuca p. Mackiewicz pod adresem premiera Składkowskiego. Mianowicie pisze:

„Czytując uważnie wynurzenia i przemówienia pana premiera Składkowskiego dostrzegłem, że popełnia on pewien błąd konstytucyjny, przed którym chciałbym go przestrzec...”

„Oto p. premier dość często mówi, że działa „na rozkaz” np. na rozkaz Pana Prezydenta. Jest to błąd. Premier według naszej konstytucji ponosi sam odpowiedzialność za swoje czyny i nie może jej przerzucać na nikogo, ani też nikomu jej odstępować... Premier i nikt inny jest u nas konstytucyjnie odpowiedzialny za politykę wewnętrzną.”

Oprócz konstytucyjnej odpowiedzialności istnieje naturalnie odpowiedzialność szersza, którą się określa jako odpowiedzialność wobec historii.

Radio i polityka

Socjalistyczny „Robotnik” omawia sprawę ostatniego przemówienia radiowego p. Starzyńskiego, komisarycznego prezydenta Warszawy i kierownika sektora miejskiego OZN. „Robotnik” tak pisze:

„Mowa jest wręcz typową mową agitacyjną. Nie mam tego p. Starzyńskiemu za złe, bo skoro występuje w roli agitatora, wygłasza — oczywiście — mowę agitacyjną. Inna kwestia, czy to w zasadzie rzecz właściwa, że w Polsce tylko jeden obóz polityczny korzysta z usług radia dla swoich celów agitacyjnych. Nie sądzę, by to była rzecz właściwa, bo płacąc za radio wszyscy radiosłuchacze, nie specjalnie — zwolennicy „Ozonu”. Tak mi się wydaje...”

Już niejednokrotnie poruszaliśmy sprawę radia i jego jednostronnej współpracy politycznej. Prasa stołeczna zamieściła nawet swego czasu list otwarty 400 abonentów grozących bojkotem w razie nieuwzględnienia ich żądań w sprawie zaniechania tej jednostronności.

Metody walki

Na innym miejscu donosimy o niezwykłym fakcie, że przywódca „Krzyża Ognistego” płk de la Rocque brał pieniądze od swych przeciwników. Przypominamy, że płk de la Rocque wystąpił na powierzoną mu polityczną w Francji w chwili, gdy po znanej aferze korupcyjnej Stawickiego odżyły prądy narodowe domagające się oczyszczenia atmosfery moralnej Francji. Na czele tego ruchu, w którego ramach znalazło się wielu kombatanów, stanął płk de la Rocque. Obóz jego jednak nie spełnił pokładanych nadziei gubiąc się w beczynności, a zarazem uchylając się od współpracy z innymi ugrupowaniami narodowymi.

Potwierdzenie się zarzutów stawianych płk. de la Rocque przez ks. Pozzodi Borgo dowodziłoby, że wrogowie ruchu narodowego we Francji przez postawienie na jego czele człowieka sobie powolnego chcieli ten ruch skierować na ślepe tory i zdrową reakcję załamać. Przykład to bardzo pouczający.

„Są sfery i „środowiska” — pisze „Warsz. Dziennik Narod.” omawiając tę sprawę — które, nie widząc możliwości wystąpienia z otwartą przyłbicą przeciwko jakiemuś przeciwnemu prądowi, próbują go opanować i zahamować sztuką przy użyciu różnych ciemnych sił i podejrzanych sposobów, a więc przekupstwa, prowokacji, zastraszenia i t. d.”

Wypadki podobne znane są w historii wielu państw i narodów.

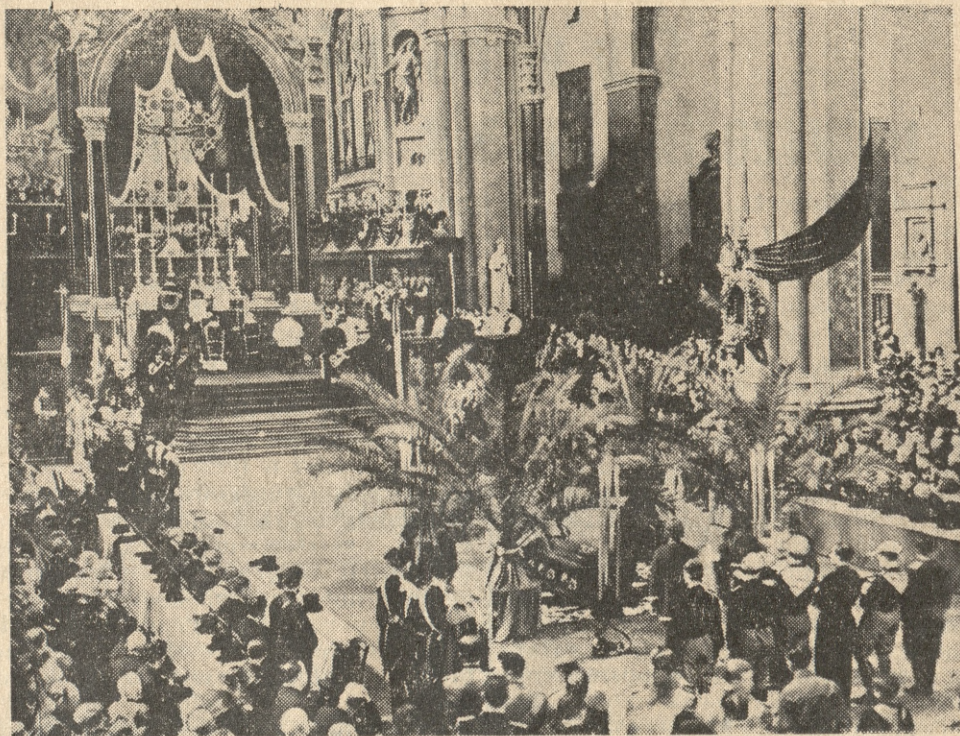
Wymowne fakty

Na rolę niemieckich spółdzielni kredytowych na terenie ziem naszych zachodnich, dostarczających obfitych kredytów Niemcom na wykupywanie ziemi, nieruchomości itp. niejednokrotnie zwracaliśmy uwagę. Zastanawiało jednak skąd te spółdzielnie czerpią kapitały. Pisze o tym „Wieczór Warszawski”:

„Oto okazuje się, że spółdzielnie kredytowe niemieckie korzystają z pożyczek z banku „Hollandsche Buitenlandbank” w Amsterdamie. Interesy tego banku na terenie Polski przedstawiają się niezwykle oryginalnie. Pobiera on mianowicie odsetki bardzo umiarkowane, które większości spółdzielni niemieckich są później skreślane.

„Siedziba oddziału owego tajemniczego banku mieści się w oddziale „Deutsche Bank” w Gdańsku.”

Fakty to wymowne.

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE ZA DUSZĘ WYNAŁAZCY RADIA
W katedrze w Bolonii odbyło się nabożeństwo żałobne za duszę śp. Marconiego. Wielki wynalazca pochowany został na cmentarzu w Bolonii.

Niezwykłe aresztowanie Polaka na Warmii

(Od własnego korespondenta „Kuriera Poznańskiego”)

Olsztyn, 27 lipca

Antoni Lorenkowski, Warmiak liczący 27 lat, gorliwy Polak i człowiek prawego charakteru, ma nieszczyście przebywać po raz drugi w więzieniu hitlerowskim. Pierwszy raz zetknął się z policją bezpośrednio po zwrocie hitlerowskim w roku 1934. Zarzucano mu wtedy szpiegostwo na rzecz Polski. Męczono człowieka zupełnie niewinnego w więzieniu śledczym przez półtora roku, potem zwolniono nie znalazłszy żadnych dowodów.

Po powrocie z więzienia Lorenkowski nie przestał działać dla dobra ludu warmińskiego. W ostatnim czasie był on zatrudniony w biurze Związku Polaków, dzielnicy IV w Olsztynie. W dniu aresztowania przewoził koce z polskiego „Rolnika” do biura Związku Polaków. Na terenie domu polskiego (Hotel Concordia) zastąpił mu drogę członek „Staatspolizei”, który po wylegitimowaniu się oświadczył, że go aresztuje. Policjant zaprowadził aresztowanego przed bramę, gdzie stał samochód z dwoma innymi członkami policji tajnej. Tam wsadzono go do samochodu i odjechano.

Kierownictwo Związku Polaków dowiedziało się o aresztowaniu tylko przypadkiem. Przy najbliższej okazji udał się kierownik dzielnicowy do policji celem zasięgnięcia informacji co do przyczyny aresztowania. Policja jednakże informacji nie udzieliła. Nie zdradziła także miejsca, w którym aresztowany przebywa. Z trudem tylko uzyskał aresztowany zezwolenie na krótką rozmowę ze swoim ojcem. Potem wywieziono go, jak się zdaje, do

więzienia śledczego w Ragnecie.

Bezpośrednio po aresztowaniu Lorenkowskiego policja dokonała rewizji w jego mieszkaniu. Przerzucono wszystkie sprzęty i zabrano paczkę z papierami, które nie stanowią materiału obciążającego. Lorenkowski był miłośnikiem rzeczy ludowych, folkloru. Zbierał on baśnie i podania ludowe, posiadał piękną kolekcję zdjęć (krzyże przydrożne i inne przedmioty z zakresu kultury technicznej ludu warmińskiej). Interesowały go zajęcia ludowe, jak uprawa lnu, o czym pisał krótkie prace w „Gazecie Olsztyńskiej”, a niegdyś także w „Życiu Młodzieży”. Nie był on etnografem-fachowcem, ale amatorem, posiadającym wrodzone zdolności etnograficzne. Kochał nie tylko rzeczy współczesne, ale nie mniej i spuściznę ojców, którą ratował przed niwelizacją i zalecał pielęgnowanie jej młodzieży na przedstawieniach.

Jesteśmy przekonani, że policja i teraz nie posiada żadnych dowodów, usprawiedliwiających jej czyn. Aresztowano Warmiaka po prostu dlatego, by zmniejszyć grono pracowników polskich na Warmii. I aresztowanie w roku 1934 miało taki sam sens. Obecnie policja przekonawszy się, że Lorenkowski po powrocie z więzienia śledczego nie zrezygnował z pracy dla dobra ludu warmińskiego, aresztowała go ponownie.

Fakt aresztowania Antoniego Lorenkowskiego wywołał zrozumiałe oburzenie wśród ludności warmińskiej. Mamy nadzieję, że sprawą tą zainteresują się czynniki miarodajne w Polsce.

(db)

Komunista, który nie chce wracać do Moskwy

Dziennik „La Liberté” donosi, że znany agitator komunistyczny Münzenberg kategorycznie odmówił powrotu do Rosji sowieckiej dla zdania sprawozdania ze swej działalności Staliniowi. Münzenberg prowadził w ostatnich czasach niezwykle ożywioną korespondencję z Dymitrowym. W rezultacie tej wymiany listów nastąpiło ostateczne zerwanie.

Równocześnie Münzenberg zerwał swe dotychczas bardzo ścisłe stosunki z francuską partią komunistyczną i tzw. „czerwoną pomocą”. (KAP)

Z WOJNY W CHINACH
Żołnierze 29. dywizji chińskiej w obozie koło Pekinu.

Motywy wyroku na Żyda-mordercę

Zamieszczamy motywy wyroku w sprawie Żyda Joska Pędraka, skazanego na dożywotnie więzienie za zabójstwo śp. Stefana Barana w Częstochowie.

PRZEBIEG ZAJŚĆ

Jak wynika z zeznań naocznych świadków, stali oni krytycznego dnia przed składem żelaza niejakiego Zelwera, rozmawiając i żartując z jego synem Abramem. W pewnej chwili nadszedł Stefan Baran, ciągnąc za sobą wózek ręczny, przy czym przechodząc obok Zelwera zamierzył się na niego przez żarty dyszlem, lecz go nie trącił. W momencie wszczętej z tego powodu wymiany słów przeszedł obok nich oskarżony Pędrak w towarzystwie Kożucha.

Po wyminięciu ich, z odległości trzech kroków Pędrak zwrócił się do Zelwera zapytując po żydowsku: „co chce ten szajgic?” Baran dotknięty widocznie słowem „szajgic”, odezwał się do Pędraka: „coś ty,synu taki ważny” i uczynił ruch, jakby chciał zdjąć marynarkę. Pędrak natychmiast wyjął z pasa rewolwer, zarepetował go i wymierzył w stronę Barana mówiąc: „jak ci skóra swędzi, to podchodź; już ci skóra zmierzła?”. W chwilę potem, gdy nadchodził św. Kapitański, powiedział: „co, wymuszeć zrobić, pieniędzy na wódkę...”

Rozszłoszony tymi słowami Baran uniósł się i podnosząc kamienie z ziemi, rzucał je w stronę Pędraka, sam jednak chował się za towarzyszy, gdyż Pędrak ciągle mierzył do niego z rewolweru. Baran na ogół rzucał 3 małe kamienie, ani raz nie trafiając w Pędraka, mimo to oskarżony nie zaniechał awantury, lecz celując ciągle z rewolweru krzyknął: „rozstąpcie się, chłopaczki”, i korzystając z odpowiedniej chwili, wystrzelił do Barana, trafiając go w piersi. Widząc, że Baran padł, oskarżony rzucił się do ucieczki, a chcąc odwrócić uwagę od siebie, krzyczał „policja!”. Wybieg ten nie udał mu się i Pędrak został zatrzymany, a następnie doprowadzony do komisariatu. Baran wkrótce zmarł.

Pędrak twierdzi, że strzelając do Barana był do tego zmuszony, ponieważ ten rzucał na niego kamieniami. Sąd nie dał wiary tym tłumaczeniom i uznał je za kłamliwe i wykrętne.

Oskarżony Pędrak w momencie, gdy Baran zręzygował z bóli i naciągał na siebie marynarkę, nie odszedł, lecz dalej mierzył do niego z rewolweru, prowokując go słowami: „jak ci skóra swędzi, to podchodź”. Prowokował go również, zarzucając mu, iż Baran wymuszał od niego pieniądze na wódkę. Oskarżony miał zamiar dokonać zabójstwa; świadczą o tym jego słowa: „odsunąć się, chłopaczki, bo będę strzelał”, wypowiedziane wówczas, gdy Baran krył się za świadkami.

Oskarżony nie mógł działać w obro-

nie koniecznej, gdyż — jak stwierdził św. Słoma, który stał najbliższe denata — Baran w chwili wystrzału nic w ręku nie miał i nie gonił oskarżonego. To samo ustalił św. Horyłka. Z tych względów nie może być mowy ani o przekroczeniu obrony koniecznej, ani o silnym wzruszeniu duchowym, zwłaszcza, że Pędrak z zachowania się denata mógł wynioskować, iż ten ostatni boi się go wobec posiadania broni.

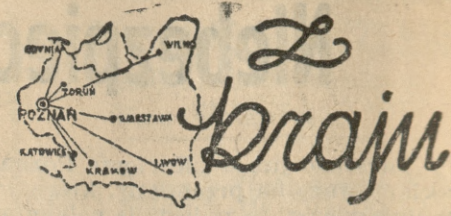
Świadkowie Słoma i Kasprzycki stanowczo zaprzeczają temu, jakoby ktoś miał powiedzieć Baranowi, aby się nie bał, gdyż Pędrak ma straszak a nie odgrywa w sprawie żadnej roli, gdyż oskarżony poprzednio nie znał go i nic nie wiedział o jego przeszłości.

Z uwagi na powyższe, Sąd opierając się na zeznaniach zarówno oskarżonego Pędraka, jak i świadków: Słomy, Horyłki, częściowo Dorywalskiego, Kapitańskiego i Kasprzyckiego, uznał zarzuconą Joskowi Pędrakowi winę za

udowodnioną, a kwalifikację przestępstwa z art. 225 § 1 k. k. za słuszną i zasadną.

Przechodząc do wymiaru kary, to Sąd jest zdania, że oskarżony mógł uniknąć całego zajścia, zakońzonego śmiercią Barana. Uporczywość i natarczywość, z jaką prowokował on denata, świadczą o tym, że chciał on umyślnie, kierując się — zdaniem Sądu nienawiścią rasową, wytworzyć taki stan rzeczy, w jakim mógłby użyć przeciwko chrześcijaninowi broni.

Zabójstwo Barana było dokonane przez Pędraka bez powodu, przy czym oskarżony nie wykazał żadnej skruchy, a jeszcze po śmierci szkalował Barana, pomawiając go o wymuszenie pieniędzy; żadna zatem — zdaniem Sądu — kara terminowego więzienia dla tego rodzaju przestępcy nie byłaby celowa, wobec czego Sąd skazał Joska Pędraka na więzienie dożywotnie, z pozbawieniem praw honorowych na zawsze.

STARANIA O ULASKAWIENIE

Jak donoszą, do kancelarii cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej i Ministerstwa Sprawiedliwości wpłynęła prośba o ulaskawienie Sergiusza Piaseckiego, zaszeregowanego swego czasu wyrokiem sądowym na 11 lat więzienia i odsiadującego tę karę na Św. Krzyżu. Piasecki podczas wojny dosłużył się stopnia oficera, po wojnie jednak znalazł się wśród bandy dywersantów i za to dostał się za kraty więzienne. Niedawno została wydrukowana jego książka napisana w więzieniu pt. „Kochanek wielkiej niedźwiedzicy”.

Wniosek o ulaskawienie popiera rzekomo wydawnictwo, w którym ukazała się książka Piaseckiego, zobowiązujące się jednocześnie do zabezpieczenia jego sytuacji materialnej na przyszłość.

KOLEGIATA W CHOCZU ZAGROŻONA RUINĄ

Nad rzeką Prosną leży miasteczko Chocz. Około 1600 roku na wyspie zbudował tu biskup wrocławski Andrzej Lipski, wspaniałą kolegiatę i siedzibę infułacką. Niestety po skonfiskowaniu dóbr kościelnych braknie środków na konserwację tych cennych pamiątek. W kolegiacie znajduje się cudowny obraz N. M. Panny. Miejscowy proboszcz ks. R. Pawłowski, pragnąc ratować zabytki te od grożącej im ruiny, zwraca się o pomoc do społeczeństwa. Ofiary można składać w PKO na konto 68444.

Z JASNEJ GÓRY

W tych dniach przybędzie na Jasną Górę specjalna delegacja nauczycielska, która przywiezie srebrną tablicę z tekstem ślubowania, złożonego przez pielgrzymkę nauczycieli na Jasnej Górze w dniu 24 czerwca 1937 roku. Tablica ta, jako votum, zostanie uroczystie zawieszona w kaplicy Cudownego Obrazu.

Zarząd miasta Częstochowy przystąpił do prac przygotowawczych, związanych z uporządkowaniem placu pod Jasną Górą. Ulica stanowiąca główny dojazd do klasztoru, ma być poszerzona kosztem parku Staszica oraz wyłożona klinkierem. Cały plac podklasztorny od strony południa będzie zinwielowany, w celu odświeżenia pięknej perspektywy na wały klasztorne. Ulica św. Barbary otrzyma dwie jezdnie przedzielone aleją spacerową pośrodku. Poza tym oo. paulini urządują drugie wejście do klasztoru z dwiema drogami, wejściową i wyjściową, dla uniknięcia natłoku. Prace nad urządzeniem drugiego wejścia zostały już podjęte. Całość tych technicznych urządzeń nada niewątpliwie odpowiednią oprawę Jasnej Górze, godną tego wielkiego sanktuarium religijnego Polski. (KAP)

POMNIK KRÓLA WŁADYSŁAWA JAGIELŁY NA POGRANICZU

Ku czci zwycięzcy spod Grunwaldu, króla Władysława Jagiełły, został swego czasu wniesiony na pograniczu pod wsią Uzdowo w pow. działowskim pomnik, na który jednakowoż użyto materiału nie trwałego, tak że uległ przedwcześnie zniszczeniu. Wobec tego postawiono obecnie na tym miejscu pomnik nowy, którego odświeżenie odbyło się w sposób uroczysty.

WAŻNE DLA AUTOMOBILISTÓW

Ministerstwo Komunikacji w dalszym ciągu podaje jeszcze do wiadomości przerwaniu komunikacji na następujących odcinkach dróg kołowych:

1. W województwie poznańskim pow. ostrowski na drodze państwowej nr. 16 (Kalisz — Ostrów — Rawicz) z powodu budowy mostów na rzece Niedźwiada w km. 191,0 i na rzece Ołobok w km. 193,3 pod Czekanowem przerwana komunikacja od dnia 5. 8. do 5. 11. rb. Objazd mostem objazdowym (po wybudowaniu) w pobliżu rozbiernego mostu na rzece Ołobok pod Czekanowem.

2. W województwie poznańskim pow. ostrowski na drodze państwowej nr. 16/3 (Ostrów — Poznań) z powodu budowy mostu na rzece Ołobok w km. 1.621 pod Szczygliczką na odcinku Ostrów — Franklinów przerwana wszelka komunikacja od dnia 5. 7 do 5. XI. rb. Objazd umocnioną drogą powiatową Czekanów — Lewków — Miłchów.

3. W województwie i pow. warszawskim na drodze powiatowej Warszawa — Jeziorna na odcinku od km. 13.750 do 17.406 z powodu przebudowy drogi przerwana komunikacja dla pojazdów konnych aż do odwołania. Objazd drogą gruntową przez Powsin — Zamość — Okrzeszyn — Bielawę do Jeziorny.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO WINIARY

Zebranie plenarne Koła odbędzie się we środę dnia 28 bm. o godz. 19.30 w ówczni „Sokoła” przy ul. Obornickiej.

LECH

WARSZAWA
I. ROK

CENA ZESZYTU ZŁ 1

LIPIEC 1937
ZESZYT I

Prosimy ządać w Księgarniach i Kioskach

CZASOPISMO POŚWIĘCONE
KULTURZE NARODOWEJ
MIŁOŚNICTWU PIĘKNA
PROPAGANDZIE KSIĄZKI

Czy wybuchnie powszechny strajk włókienniczy

Łódź. (Tel. wł.). Sytuacja w Łodzi uległa pewnemu odprężeniu. Mimo zabiegów przywódców klasowego związku zawodowego i czterech innych związków zawodowych, współdziałających obecnie z klasowcami, do proklamowania strajku nie doszło. Raz już, jak donosiliśmy w korespondencji, masy robotnicze wypowiedziały się przeciwko proklamowaniu strajku w dniu 19 bm. Pomimo to w dniu 26 bm. zwołane zostało przez klasowców ponowne zebranie z udziałem delegatów fabrycznych, na którym raz jeszcze „bonzowie” zaproponowali proklamowanie strajku przed terminem pierwszego posiedzenia komisji arbitrażowej, wyłonionej dla likwidacji zatargu. Klasowcom chodzi o postawienie komisji wobec faktu dokonanego, bowiem lewica i elementy wywrotowe wiele sobie obiecują po ewentualnym strajku, który w pierwszej fazie objąłby około 150.000 robotników-włóknia-

rzy okręgu łódzkiego i zbiegłby się z proklamowanym już strajkiem powszechnym sezonowców.

Wypada dodać, że klasowe związki zawodowe w Łodzi są ostoją komuny, czego najlepszym dowodem jest skazanie na cztery lata więzienia niejakiego Zdziechowskiego, b. radnego z listy PPS, a zarazem czolowego przywódcy klasowców. Nie jest to odosobniony wypadek, gdyż w tych dniach w związku z przygotowaniami do manifestacji komunistycznych „dnia antywojennego” aresztowano szereg działaczy klasowych związków, między nimi jednego notorycznego komunistę.

Dalszy rozwój wypadków zależy całkowicie od stanowiska komisji arbitrażowej. Jeśli przyzna ona robotnikom słuszenie im należną podwyżkę płac, to nie tylko nie będzie strajku, ale lewica straci resztę i tak zachwianych wpływów w masach robotniczych.

Płk de la Rocque na żołdzie rządowym?

Paryż. (Tel. wł.). Francja ma nie lada sensację polityczną. Oto wyszło na jaw, że jakoby przywódca Krzyża Ognistego* płk de la Rocque brał subwencje od ministrów, którzy oficjalnie zwalczały politykę i organizację „Krzyża Ognistego”. Kompromitujące te fakty ujawnił ks. Pozzo di Borgo, jeden z najbliższych współpracowników Rocque'a. Wystąpił on z organizacji i wszczął w tygodniku „Choc” wielką kampanię przeciwko swemu niedawnemu szefowi. Szczytowym punktem tej kampanii jest ogłoszona w tygodniku „Choc” rozmowa ks. Pozzo di Borgo z b. premierem A. Tardieu.

Przytaczamy poniżej główny ustęp z tej rozmowy:

Ks. Pozzo di Borgo: — Panie prezydencie, czy jest prawdą, że p. utrzymywał la Rocque'a z funduszy dyspozycyjnych?

Tardieu: — Gdy byłem ministrem spraw wewnętrznych, wręczałem mu w końcu każdego miesiąca kopertę miesięczną z 20.000 franków.

Gdy ministerstwo, do którego należałem, zostało obalone, powierzono mi w gabinecie następnym tekę ministra rolnictwa. Na żądanie de la Rocque'a przedstawiłem go nowemu premierowi, który będąc ostrożniejszy ode mnie zniżył subwencję miesięczną do 10.000 franków.

— Po trzynastu miesiącach powróciłem do nowego ministerstwa jako szef rządu. Wówczas zjawił się u mnie de la Rocque, który nie tylko zaproponował wznowienie naszych stosunków pieniężnych, co otrzymał, lecz także zaległości za 13 miesięcy. Trzyście miesięcy po 10.000 fr. wyniosło 130.000 fr. Zaokrągliłem tę sumę do 150.000 fr. i wręczyłem ją natychmiast.

Min. Tardieu rewelacją tym nie zaprzeczył. Nie uczynił też dotychczas tego płk de la Rocque, twierdząc jedynie, że nie uważa za najlepsze pominięcie milczeniem ataków na jego osobę tygodnika „Choc” i jego redaktora płk. Guillaunie.

Wybory do komitetów fabrycznych w ZSRR

Moskwa. (ATE). Źródła oficjalne podają, że dotąd na terenie ZSRR w 3.977 organizacjach zawodowych odbyły się wybory władz. Ogółem powołano 22.712 członków fabrycznych komitetów. Wśród nich jest 7.055 komunistów, 2.448 komsomolców i 13.931 bezpartyjnych.

Cyfrы te, których prawdziwość nie może być kwestionowana, pochodzą

bowiem ze źródeł urzędowych, wykazują jasno, że zdecydowaną większość uzyskali bezpartyjni. Fakt ten nie posiada jednak wobec terroru, panującego w ZSRR, żadnego zasadniczego znaczenia, bowiem związki zawodowe obecnie są tylko aparatem wykonawczym, pozostaną nim w dalszym ciągu i wyciskać będą z robotników to, czego chce państwo.

Przy bladej, szaro żółtej cerze, przysłysz oczach, złym samopoczuciu, ogólnym przygnębieniu, ciężkich snach, zaleca się pić przez kilka dni zrana na czczo szklankę wody gorzkiej **Franciszka Józefa**.
Tg 21 167

Przemyt ludzi

Ujście. — Straż graniczna przychwyciła 5 osób, które zamierzały nielegalnie przekroczyć granicę. Prowadził je wielokrotnie karany za nielegalne przekroczenie granicy oraz dopomagania innym do tego niejaki Hübner z Węglewa.

Kępno. — Przez tutejszy sąd grodzki przesunęło się w jednym dniu około 60 osób za nielegalne przekroczenie granicy do Niemiec w poszukiwaniu pracy. Są to ludzie z b. Kongresówki, którzy nie władają językiem niemieckim. Niemcy takich do pracy nie przyjmują, odstawiając ich gromadnie do granicy Polski. (km)

Polacy u Ojca św.

Ojciec święty udzielił posłuchania przeszło tysiącu pielgrzymów do Wiecznego Miasta.

Wśród obecnych na audyencji znajdowało się 103 profesorów wyższych i średnich uczelni w Polsce. Ojciec św. w serdecznych słowach zwrócił się do polskiej pielgrzymki, wspominając niezapomniane chwile swego pobytu w naszym kraju oraz podnosząc żywą wiarę naszego narodu, która w sposób tak dobitny przejawiała się m. in. na ostatnim kongresie Chrystusa Króla w Poznaniu. (KAP).

FELIETON KULTURALNY

Powieściowa szkatułka

Napisał dr Władysław Folkierski, profesor Uniw. Jagiellońskiego

MAM przed sobą niedawno wydaną pracę ks. Tadeusza Kruszyńskiego o zachowanej w skarbcu wawelskim skrzynce francuskiej z kości słoniowej*).

Pracę tę przeczytałem z przyjemnością, bo nasunęła mi na pamięć sporo wspomnień historyczno-literackich. Materiałem tym, czerpanym z motywów średniowiecznego romansu, chciałbym się tu zająć, bo jest on wcale żywy i nie pozwala nam zapominać o okresie, któremu bardzo wiele zawdzięczamy.

Skrzynka wawelska pochodzi z wieku XIV, z późnego więc okresu średniowiecza. Jest misternie rzeźbiona w kości słoniowej i należy do przemysłu, który był bardzo rozpowszechniony, hen, od czasów starożytnych. Za czasów średniowiecza przedmioty z kości słoniowej nabierały wartości z większą, że były nieco egzotyczne, bo wschodnie i wręcz saraceńskie. Kość słoniowa szła do Europy z Afryki via Aleksandrię, Syrię i Cypr. Handlem tym trudnili się Wenecjanie i Genuńczycy. Wszystko to działało podniecająco na wyobraźnię.

Wielkiego dostojęstwa literackiego nabrała kość słoniowa dzięki Rolandowi, którego róg właśnie nazywał się oliphant, co jest oczywistą przeróbką wyrazu éléphant. Było to prawdopodobnie najdonioślejsze usublimizowanie tego szlachetnego, wspaniałego i drogiego materiału.

Nadawał się on przy tym doskonale do obróbki i artystycznej rzeźby. Toteż muzea dzisiejsze mogą się szczycić całymi zbiorami takich rzeźbiarskich przedmiotów. Bywały religijne, ale bywały i świeckie. Nasza skrzynka wawelska, aczkolwiek znalazła się wśród innych skarbów na Wawelu (wspomina o niej już inwentarz z r. 1543), pierwotnie nie była wcale przeznaczona do celów religijnych, jak świadczy całkowicie świeckie obrazowanie, znajdujące się na jej ścianach. Skrzynki takie pierwotnie służyły jedno do przechowywania kosztowności i wchodziły niejednokrotnie w wiana i podarki ślubne możnych pań średniowiecznych.

Potem, wraz z ginącą pięknnością i młodością właścicielek, skrzynki takie jako bardzo cenne przechodziły na własność kościelną i służyły nawet jako relikwiarze. Tak np. nasza skrzynka wawelska w r. 1563 była obnoszona po procesjach. A jednak sprawy, wyrzeźbione na jej ściankach, wcale a wcale nie były dewocyjne. Dobrze, że już ich nikt u nas w XVI wieku nie rozumiał i odcyfrować nie zdołał!

Skrzynka nasza, średniej wielkości, ma 9 cm wysokości, 25 cm długości, 15 cm głębokości. Jako sześcioboczna przedstawiała dla rzeźbiarza

ścianek pięć: wieczko, dwie ścianki dłuższe i dwie węższe. Bardzo to ważne dla rzeźbiarza, bo od rozmiarów zależy i wybór tematu. Na takich skrzynkach nasz artysta rozporządzał trzema rozległymi płaszczyznami (wieko i dwie ścianki dłuższe), oraz dwiema małymi.

Interesować nas tu będzie — inaczej niż historyka sztuki — jedynie literacki wybór tematów. Jest on wcale ciekawy, bo przedstawia jakby syntezę motywów literackich jakichś dwu czy trzech stuleci!

Zacznijmy od wieka. Wyobrażono tam turniej w połączeniu z tzw. zdobywaniem zamku Miłości. Była to zabawa, zahaczająca o krąg pojęć ogromnego romansu allegorycznego „Roman de la Rose”, póra Guillaume de Lorrisa (przełom XII i XIII wieku) oraz Jean de Meung (druga połowa wieku XIII). Panie, zamknięte w zamku, bronią się na naszych rzeźbach kwiatami przed ostro nacierającymi rycerzami: walka kończy się poddaniem zamku i uprowadzeniem panny czy to na koniu, czy nawet na łodzi (jedno i drugie w bardzo uproszczony sposób przedstawiają nasze rzeźby). Wszystkie te zdarzenia, schematycznie wyobrażone, powtarzają się na takich skrzynkach z kości słoniowej. Nas interesuje tu związek z literaturą XIII wieku i z całym aparatem rycersko-turniejowym, który ten nieco już mieszczański wiek XIII łączył z nawskroś rycerskim i dwornym (courtois) wiekiem XII.

Na ścianie przedniej spostrzegamy rzeczy ciekawsze, i co ważniejsze, zabawniejsze. Widzimy tam oto niewiastę, ujeżdżającą Arystotelesa, który, niby koń czy osioł, ma usta opatrzone w wędzidło... Nie wiemy wprawdzie, czy istotnie niewiasta ta nazywała się Filis, jak chce koniecznie ks. Kruszyński, ale zgadzamy się z nim najzupełniej w związku tej sceny z tzw. lai d'Aristote, którym delectowało się całe średniowiecze, jak świadczą zachowane w szeregu rękopisów fabliau właśnie pod tym tytułem. Bardzo to krotko i była opowieść i dużo o tym było gadana i śmiechu wśród owocnych wieści i żaków.

A miała się rzecz tak, iż któregoś dnia gorzkie czynił był wyrzuty Arystoteles swemu królewskiemu uczniowi, Aleksandrowi, iż sławy swej i rozumu zapomina wśród niewieściach uroków. Niewiasta zaś, o którą chodziło, a której imienia nasze rękopisy wyraźnie nie wspominają, zauważywszy powściągliwość posłusznego mistrzowi Aleksandra, po nitce wnet doszła do kłębka i postanowiła się zemścić. Jakoż zoczywszy kiedyś Arystotelesa w oknie jęła przechadzać się po ogrodzie ślicznie a zalotnie, a żartobliwie sobie podśpiewując: nadobne te śpiewki z XIII wieku mam tu przed sobą i chętniebym podał czytelnikowi, gdyby nie lęk przed słusznym gniewem redaktora... A jednak pięknie to musiały być kuplety, skoro doprowadziły starego Arystotelesa do tego, że za obietnicę pewnych łask zgodził się na czterech łapach człapać, dał sobie nałożyć wędzidło i niby wierzchowiec kraży po ogrodzie z śpiewającą niewiastą na grzbiecie... Hełz to aluzji, przekomarzań i uszczypliwości musiało oplatąć się w życiu średniowiecznym około takiego motywu, na naszych szkatułkach na wieczne czasy

Przy przewlekłym niezycie woreczka żółciowego przewodów żółciowych, piasku i kamieniach żółciowych. Kuracja domowa naturalną gorzką wodą **Franciszka Józefa** jest bardziej skuteczna, jeżeli stosuje się ją zrana na czczo dodając nieco gorącej wody. Zalecana przez lekarzy.

Tg 21 168

widocznego! Dodajmy, że przygodę Arystotelesa można także oglądać po stronie północnej Mariackiego Kościoła, od zewnątrz, u szczytu jednego z okien. Poucza nas o tym praca ks. Kruszyńskiego, jak widzimy, niezmiernie ciekawa.

Tuż obok, na jednej z bocznych ścianek-szkatułki, przedstawiono znów scenę, przenoszącą nas w inną skalę miłosnych historyj, mianowicie epizod z dziejów Trystana i Izoldy. Dzięki operze Wagnera i ślicznemu opracowaniu Bédiera, dzieje te nie przestały i nas wzruszać. Trystana i Izoldę, choć do siebie należeć nie mogli, związała miłość, silniejsza nad wszelką przemoc, a usymbolizowana napojem — philtre — który nieopatrznie wypili. Skrzynka nasza z wielu przygód wybrała jedną: król Marek, małżonek Izoldy, zaczął się na drzewie, by podsłuchać kochanków, ale głowa jego, odbita w strumieniu, zdradziła go w porę. Rozmowa była więc niewinna. Scena ta, wyrzeźbiona w słoniowej kości, tym dalsze budziła echa, że Izolda trzyma na kolanach pieska. Czyżby to był Petit-Crû? Piesek o czarowanym dzwonku u szyi, który odpychał wszelkie smutki, a wzbudzał w sercu otuchę? Darował go był kiedyś Trystan Izoldzie w chwili rozłąki zachowując dla siebie smutek jeno, a dla niej radość. Jednakowoż ona spostrzegłszy po paru dniach wesela uroki — wrzuciła dzwonek w morze, by nie być mniej smutną od smutnego Trystana. Innymi słowy, nie mogę tu zgodzić się z uczonym profesorem Bołoz Antoniewiczem, by na skrzynce naszej widoczny piesek był właśnie samym Petit-Crû — bo w takim razie siedzący koło Izoldy młodzian nie mógłby być Trystanem. Petit-Crû samą swą obecnością oznaczał przecież rozłąkę!

Wszystkiego tego nie dość było artystycie i jego odbiorcom: na drugiej ścianie dłuższej znajdujemy oto scenę z romansów Chrétiena de Troyes, z XII wieku, i to z powieści o Lancelocie, tym Lancelocie, którego historię czytali i Dante i jego Francesca z Rimini:

Raz dla zabawy czytaliśmy boje Gdzie wpadł Lancelot w miłosne więzienie; Byliśmy sami, bezpieczni oboje.

W ten dzień jużemy nie czytali więcej.

Z dziejów Lancelota „opowiada” nam nasz rzeźbiarz pewną straszliwie przejmującą próbę. Oto dla odzyskania porwanej królowej Genievre'y wypadło mu przebyć rozhukana rzekę po moście, złożonym z przeruconego na poprzek miecza! A zrozumieć nam tu znów trzeba, że taki jeden obraz wywoływał z konieczności w wyobraźni właścicielek takich szkatulek cały długi szereg opowieści, wiążących się z dworem króla Artusa i królowej Genievre'y.

Dobrze zrobił ks. Kruszyński, że dał nam w Polsce okazję do przypomnienia tego wszystkiego. Z naszego, historyczno-literackiego punktu widzenia, nie zgodzilibyśmy się jednak na stałe nazywanie średniowiecznych wątków powieściowych mianem „rycersko-romantycznych”. Romantyzm ma dla nas już wręcz inny odcień i nie odpowiada już wcale francuskiemu „romanesque”: tyle, że etymologia jest wspólna. Również i marszałkowi dworu Artusowego należy zwrócić jego prawdziwe nazwisko Keusa. Kex powstało ze skrótu graficznego końcówki — us, która się stała pisać przez x. Jednorozca francuskiego „licorne” wywodzić należy z łacińskiego „unicorum”, a nie „leo-orum”. Byłyby to mniej więcej wszystkie zarzuty, jakie by rzęda romanista mógł tu wysunąć.

Ponadto wszystko ważniejsze jest pewne spostrzeżenie ogólne, jakie możemy z kontemplacji takiej szkatułki wysnuć. Oto zawiera ona w sobie jakby syntezę głównych wątków powieściowych jakichś lat dwustu czy nawet trzystu! Coś takiego moglibyśmy dziś uzyskać, gdybyśmy wytwarzali puzderka z zestawionymi podobiznami Dulcyniei, Astrei, Celimeny, Manon Lescaut oraz Wertera, Renego i Manfreda! Znać doskonale na takim przykładzie, o ile życie naszej wyobraźni nowoczesnej pędzi szybciej. Średniowiecze miało pamięć dłuższą i wierniejszą. Nawet wyobraźnia była wtedy skorsza do syntezy.

Dziękuję
K r a k ó w.

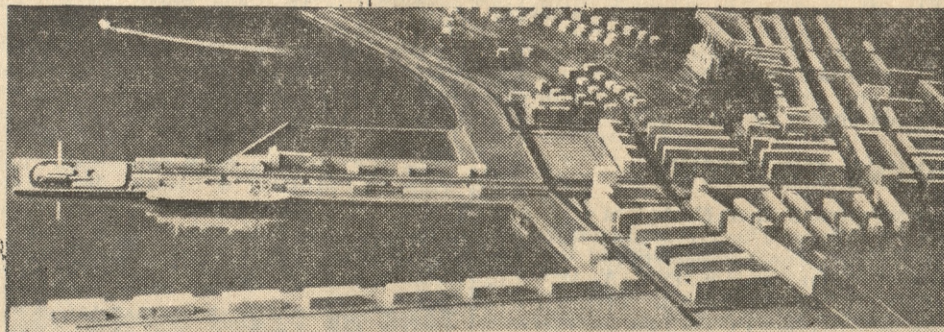
Sprawa rozbudowy Gdyni

Bazylika morska nie stanie na Kamiennej Górze?

G d y n i a. — Konferencję ministrów z udziałem Prezydenta R. P. w sprawie rozbudowy Gdyni, odbyłą w sobotę oceniałą wszyscy sceptycznie.

w tym sensie, że jej tam nie będzie.

Również należy podkreślić, że projekt urbanistycznego i architektonicznego rozwiązania zabudowy dzielnicy

Mapa plastyczna projektu zabudowy reprezentacyjnej dzielnicy w Gdyni.

Szczególnie zaznaczają w Gdyni, że sprawa budowy bazyliki morskiej na Kamiennej Górze została przesądzona

ostateczny, stał się po tej konferencji tylko orientacyjnym. (p)

PIELEGNOWANIE NÓG

rzeczą niezbędną

PUDER SPORTOWY M. MALINOWSKIEGO

zapobiega wszelkim odparzeniom i uszkodzeniom skóry, jak również usuwa nieprzyjemny zapach potu, tak przykry dla otoczenia.

Lab. Chem. Farm. WARSZAWA, ul. Chmielna 4.

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH PIERWSZORZĘDNYCH FIRMACH

ng 46 899

Władysławowo, a nie Międzyzморze

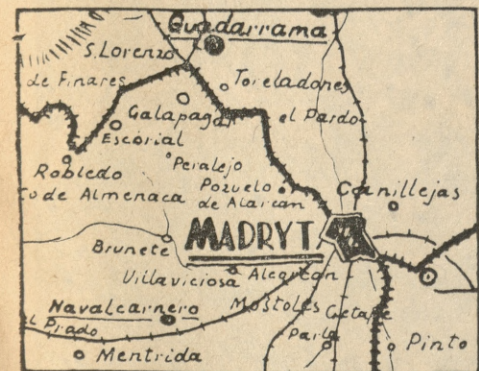
P u c k. — Swego czasu prasa donosiła, że będący na ukończeniu port rybacki w Wielkiej Wsi ma otrzymać nazwę Międzyzморze.

Jednak donoszą nam z wybrzeża, że na ostatniej konferencji ministerialnej w Gdyni omawiano również sprawę nazwy budowanego się portu rybackiego w Wielkiej Wsi i ustalono nazwę **Władysławowo**, przy czym dotychczasowe nazwy kąpielisk Wielka Wieś i Hallerowo zostaną zachowane jako nazwy dzielnic portu. Nazwa ta jest historyczną. W wie-

ku XVII w odległości kilku kilometrów od Wielkiej Wsi w kierunku wschodnim stała na przesmyku łączącym wody Wielkiego Morza z Małym Morzem warownia, zwana Władysławowem, zbudowana w roku 1637 przez króla Władysława IV.

W ub. poniedziałek bawił w Wielkiej Wsi naczelnik Urzędu Morskiego w Gdyni, który badał tereny, gdzie się znajdowały szanice, okopy oraz twierdze zbudowane przez Władysława IV. Nad odkopywaniem tychże mają być podobno podjęte prace.

Walki w Hiszpanii

Ostatnio w Hiszpanii wzmogły się znowu walki dokoła stolicy, Madrytu. Wojska narodowe zdobyły m. in. miejscowość Brunete położoną na zachód od Madrytu. Próby odbicia tej miejscowości przez „czerwonych” skończyły się niepowodzeniem połączone z olbrzymimi stratami dla milicjantów.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Czwartek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
Marty p. Seraf. | Rufina m.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
Cierpiślawa | Ludomira

Słońca: wschód 4.08, zachód 19.49
Długość dnia 15 godzin 41 minut
Księżyc: wschód 21.39, zachód 11.36
Faza: 6 dzień po pełni

Lipiec
29
Czwartek

Ważne numery telefonów:

Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
Straż ogniowa: 19-57, 30-50
Policja: 42-21
Posłańcy: 15-60 i 28-36
Postoje taksówek: Grunwaldzka 77-72; Rynek Jeź. 77-08; Klinika przy Polnej 74-02; Marsz Focha (nar. Niegolewskich) 77-82; Plac Świąteczny 49-80; Zielona (nar. Strzeleckiej) 50-35; Rynek Wildecki 66-35; W. Garbary (nar. Wielkiej) 57-87.

Poczt. biuro zleceń: 49-28. Zegarynka: 07 Centr. międzym.: 00. Inform. tel.: 03. Biuro napr. 08.

Ważne WARCIE poziom: -0,42 m. temper.: +17,2

NOCNY DYŻUR APTEK

Sródmieście: Apt. św. Marcina ul. Fr. Rajtaczaka 12; — Apt. Zielona ul. Wrocławska 31; — Apt. pod Białym Orłem, St. Rynek 41; — Apt. Sapiężyńska, pl. Sapiężyński 1; — Apt. przy Rynku Śródce 1; — Jeżyce: Apt. pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76 (narożnik Staszica 1); — Łazarz: Apt. przy ul. Matejki 1; — Apt. Plucińskiego, ul. Marsz. Focha 72; — Wilda: Apt. przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3; — Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12; — Górczyn. Apt. Karpńskiego, ul. Marsz. Focha 158; — Debiec: Apt. przy ul. Debieckiej 6; — Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 53; — Staroleka: Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 28 lipca 1927 r.

Przystąpiono do rozszerzenia wylotu ul. Półwiejskiej oraz wyrównania i upięknienia placu przed kościołem świętego Piotra. — Nakładem Poznańskiego Wojewódzkiego Związku Komunalnego rozpoczęto wydawnictwo miesięcznika pt. „Ruch samorządowy”. — Żniwa rozpoczęły się znacznie później niż zwykle.

OSOBISTE

— * **Srebrne gody** pożycia małżeńskiego obchodzi w dniu 29 bm. kupiec podróżujący Hieronim Sikorski z żoną Jadwigą z d. Skompka, zamieszkałi przy ul. Witkowskiej nr 14-16. Msza św. na intencję Jubilatów odprawił w kościele Chrystusa Odkupiciela na Osiedlu za Bramą Warszawską o godz. 8-mej.

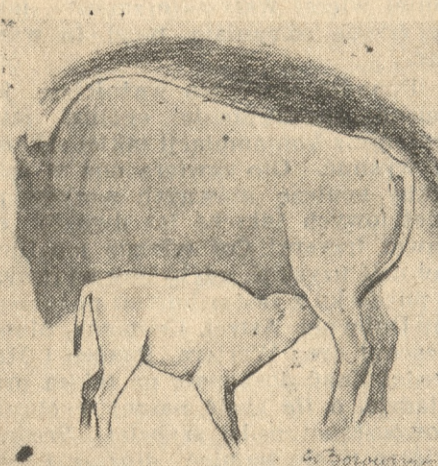
— * **Podwójny jubileusz.** We wtorek obchodzili pp. Wacław i Anna z Sypniewskich Górcy w Poznaniu (Śródka 3) srebrny jubileusz pożycia małżeńskiego. Równocześnie z tą uroczystością rodzinną, obchodził p. Górski dwudziestopięcioletnie przedsiębiorstwa piekarsko - cukierniczego. Należy nadmienić, że piekarnia p. Górskiego znajduje się nieprzerwanie przez cały przeciąg lat 25 na Śródce 3. Jubilat, dzięki pracowitości i pracy obywatelskiej i narodowej, zaskarbił sobie powszechny szacunek i poważanie.

We wtorek o godzinie 9.30 w kościele św. Małgorzaty na Śródce, odprawił nabożeństwo na intencję jubilatów ks. kanonik Srebrbrowski, który wygłosił podniosłą przemowę. Podczas mszy św. śpiewał chór artystów opery. W nabożeństwie uczestniczyli licznie koledzy zawodowi jubilata, członkowie Cechu Mistrzów Piekarskich, Stowarzyszenia Czeładzi Piekarskiej, Towarzystwa Obywateli Polaków po prawej stronie Warty i Stowarzyszenia Młodzieży Obywatelskiej par. archikatedralnej. Jubilatowi, towarzyszyli życzni wszelkiej pomyślności. (kl)

WYCIĘZKI

— * **Dwa dni nad morzem.** W niedzielę, dnia 1 sierpnia o godz. 0.45 (w nocy) odchodzi pociąg popularny z Poznania do Gdyni, organizowany przez Delegaturę L. P. T. w Poznaniu. Cena biletu na przejazd do Gdyni i z powrotem wynosi

Bizonica i jej pociecha

rysował z natury Cz. Borowczyk

W Ogrodzie Zoologicznym w Poznaniu bizonica „Kizia” urodziła nowego potomka, który chowa się bardzo dobrze. Bizonica „Kizia” wydała dotychczas na świat cztery bizoniatka.

Polacy popierają pioniera szkolnictwa żydowskiego

W niedzielnym numerze podawaliśmy reprodukcję okólnika Towarzystwa Szkół Żydowskich w Poznaniu, wzywającego Żydów m. Poznania i okolicznych miast o zgłaszanie akcesu do Towarzystwa.

Pod okólnikiem tym podpisany jest „Tymczasowy zarząd”, w skład którego weszło 25 Żydów, przeważnie kupców. M. in. znajdujemy tu nazwisko Artura (!) Nasielskiego, posiadającego przy ul. Wierzbicice 36-38 Centralę Materiałów Budowlanych.

Jak nas informują, centrala ta rozwija się dzięki poparciu Polaków, którzy zapewne nie wszyscy wiedzą, że jej właścicielem jest Żyd, pionier szkolnictwa żydowskiego w Poznaniu.

W posiadaniu naszym jest dokładny spis osób i firm, które korzystały ostatnio, wzgl. jeszcze korzystają z usług Żyda Nasielskiego, aczkolwiek w Poznaniu jest dostateczna liczba chrześcijańskich przedsiębiorstw tej branży.

Ze znanych nam odbiorców Żyda Nasielskiego wyszczególniamy dziś p. Antoniego Bakosia, rzeźnika ze Staroleki (ul. św. Antoniego 8), który cały materiał z wyjątkiem cegły, potrzebny do budowy 2-piętrowego domu nabył u Nasielskiego, a wiedząc o tym, że ma do czynienia z Żydem, zażądał, by dostawa odbywała się skoro świt, przed godziną 6-tą rano i by tablice firmowe były zdejmowane z wozów, względnie przykrywane płachtami.

ZAPOMNIANE TWARZE

Najnowszy film E. A. DUPONTA

Przed kilku laty cieszył się niezmiernym powodzeniem na całym świecie film „Variete”. Film ten był początkiem sławy EMILA JANNINGSA, LYI de PUTTI i reżysera tego filmu E. A. DUPONTA. Najnowszy swój film DUPONT wykonał w Ameryce dla firmy „Paramount”. Jest to dramat mezożyzny, który, ukochawszy kobietę, pod wpływem wypadków nienawidzi ją do tego stopnia, że gotów umrzeć, aby tylko jego śmierć pociągnęła za sobą śmierć zniechęconej istoty. Temat ten, zrealizowany pod tytułem „Zapomniane twarze” nadaje się wyjątkowo dla reżyserii DUPONTA. Wywiązał on się ze swego zadania znakomicie. Dzięki oryginalnym chwytom reżyserskim i pełnej nastroju fotografii, film pozostawia wrażenie niezapomniane.

W rolach głównych ujrzymy: HERBERTA MARSHALLA znanego publiczności naszej, jako partnera największych gwiazd filmowych w licznych filmach amerykańskich. Podziwialiśmy go obok MARLENY DIETRICH w „BLOND VE-

NUS”, GRETY GARBO w „MALOWANEJ ZASŁONIE”, NORMY SHEARER w „TWE USTA KLAMIA” i SYLVJI SIDNEY w „CZARZE MŁODOŚCI”. Grając obok tak wybitnych artystek HERBERT MARSHALL wkrótce zasłynął jako idealny odtwórca ról urodzonych i zentelmenów. Obok MARSHALLA ukaże się w tym filmie GERTRUDA MICHAEL młoda aktorka wysuwająca się na czoło plejady gwiazd Paramountu. Jej wyjątkową urodę podziwialiśmy w filmach „Ostatni posterunek” i „Niebezpieczna piękność”. W „Zapomnianych twarzach” gra ona rolę pięknej, lecz złej i przewrotnej kobiety, przez którą jeden mężczyzna zabija drugiego. Zarówno kreacja HERBERTA MARSHALLA jak i GERTRUDY MICHAEL w filmie „Zapomniane twarze” godne są zobaczenia.

Film ten już jutro ukaże się na ekranie kinoteatru „Słońce”.

Zainteresowanie jutrzejszą premierą ogromne.

ng 46014

15 zł. Do biletu dołączone są kupony upoważniające do bezpłatnego zwiedzenia miasta i urządzeń portowych wraz z przewodnikiem, do bezpłatnego objazdu portu motorówką, do bezpłatnej wycieczki statkiem z Gdyni do Jastarni i z powrotem, wreszcie do bezpłatnego noclegu. Bilety są do nabycia na stacjach w obrębie DOKP. Poznań i w biurach podróży „Orbis” i Wagons-Lits-Cook w Poznaniu. Uczestnikom z prowincji przysługuje 50-proc. zniżka dojazdowa w promieniu 20—150 km. Sprzedaż biletów zamyka się w piątek dn. 30 bm. o godz. 19.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Prezes C. I. A. M. A. C. u w Poznaniu.** W Poznaniu bawił w przejeździe do Warszawy, prezes międzynarodowej organizacji kombatantów C. I. A. M. A. C. p. J. Delaroche z Francji. Prezes Delaroche przybył do Polski na zaproszenie głównego zarządu Związku Inwalidów Wojennych w Warszawie i po drodze zatrzymał się w Poznaniu. Ubiegłej nocy o godzinie 0,38 p. Delaroche opuścił Poznań i udał się do Warszawy. (kl)

— * **Wycieczka Związku Polek w Ameryce opuściła Poznań.** Ubiegłej nocy, pociągiem o 0,38 opuściła Poznań po jednodniowym pobycie, wycieczka Związku Polek w Ameryce. Po południu Stowarzyszenie Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie podejmowało gości pod wieczorkiem w swych lokalach. Podczas miłego spotkania wygłoszono szereg przemówień, świadczących o ścisłych związkach Polonii Amerykańskiej z krajem ojczystym.

Na dworcu żegnali gości przedstawiciele „Opieki”, publiczność, licznie zgromadzona na Moście Dworcowym, oraz orkiestra Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej przy Farze, przybyła z delegacją sztandarową. Gdy wśród okrzyków „Niech żyje!” ruszył pociąg, uczestniczki wycieczki, rozlokowane w dwóch wagonach, zaśpiewały polski hymn narodowy.

Z Częstochowy wycieczka udaje się do Krakowa i Wieliczki, a następnie do Warszawy. (kl)

— * **Ostrzegamy koła prawnicze!** Dowiadujemy się z miarodajnego źródła, że na terenie Poznania i prowincji w obwodzie Apelacji Poznańskiej, odwiedza sędziów, kancelarie adwokackie, notarialne agent pochodzenia nieryjskiego, powołujący się na to, że jest chrześcijaninem, i zbiera zamówienia na wydawnictwa prawnicze „Biblioteki Prawniczej”. Przestrzegamy koła prawnicze przed dokonaniem zamówień u agenta Żyda i równocześnie skierowujemy życzenie pod adresem „Biblioteki Prawniczej”, aby w

przyszłości posługiwała się na terenie naszym agentami Polakami. W przeciwnym razie będziemy musieli przyjąć, że mamy do czynienia z wydawnictwem żydowskim.

— * **Zguba do odebrania.** P. inż. Aleksandra Kossowska, Staroleka - Osiedle, dem prof. Holecjko, obok ul. Kotwicznej, znalazła w Ogrodzie Botanicznym przy ul. Dąbrowskiego, w dniu 26 bm. około godz. 14-tej, niewielką kwotę pieniędzy, nie przekraczającą 10 zł. Właściciel może się zgłosić po odbiór pod wskazanym adresem pomiędzy godziną 8 a 12, legitymując się odpowiednio.

— * **Przecięte ceny detaliczne,** notowane w Poznaniu w handlu detalicznym w dniu 28 lipca: mleko niezbierane 20 do 22 gr, masło I gat. 3,40 zł, masło II gat. 3,20 zł, masło wiejskie 2,70—3,00 zł, twaróg 1 kg 70 gr, jajka sztuka 7 gr.

TARG NA PLACU SAPIEŻYŃSKIM

Dzisiaj na targu na placu Sapiężyńskim placowo (w zł za pół kg):
Nabiał: masło wiejskie 1.40—1.50, masło mlecz. 1.50—1.60, twaróg 0.30—0.40, śmietana (litr) 1.20—1.40, mleko (litr) 0.20—0.22, jaja (mendl) 0.90—1.00.
Mięso: wołowina 0.70—1.00, wieprzowina.

KRONIKA WYPADKÓW

Okr. Wlkp. Zw. Śpiew. urządza w niedzielę, 1 sierpnia wycieczkę do Promna dla członków i sympatyków Kół śpiew. Ojaziad z Tamy Garbarskiej o godz. 8.0 — odjazd z Promna o godz. 20.30. Bilety w obie strony tylko 80 gr do nabycia w Zarządach Kół Śpiew. oraz w Firmach: W. Lewandowski, St. Rynek 55; restauracja Kraszewskiego 16; A. Piński, G. Wilda 17 i w biurze Zw. Śpiew., Al. Marcinkowskiego 13. Na miejscu będzie orkiestra oraz śpiewy chórów
zg 27 473/4

Do Paryża — wycieczka towarzyska Zrzesz. Związk. Artyst. i Kult. Poznań w Pałacu Działalności — wyruszy definitywnie dn. 14. 8. z Gdyni luks. statkiem franc. BRETAGNE (14.700 t.). Przyjazd do Le Havre 18. 8. Przystanki w Kopenhadze i Dover. Powrót koleją przez Berlin 27. 8. Całkowita cena wyc. 14-dniowej zł 377.— (paszport-wizy zł 45). Na pozostałych jeszcze kilka miejsc przyjmują zgłoszenia: Sekretariat w Pałacu Działalności, St. Rynek 78 lub „Francopol” Poznań, św. Marcina 58, tel. 41-04.
zg 27 487

Do Italii wycieczkę turystyczną od 2—16. 9. organizują Towarzystwa Polsko-Włoskie pociągami specjalnymi — Wiedeń — Wenecja — Arezzo — Rzym — Neapol — Capri — Florencia — Perugia — za zł 370.— z paszportem — w połączeniu z uroczystościami Polsko-Włoskimi oraz otwarciem wystawy z okazji 2000-lecia Cesarza Augusta. Tania — dogodna — najlepsza pora. — Zgłoszenia „FRANCO-POL”, Poznań, św. Marcina 58, Tel. 41-04.
zg 27 463

0.70—0.90, cielęcina 0.75—1.00, słonina wędzona 0.90—1.00, skopowina 0.60—0.80, słonina 0.85—0.90, kozina 0.50—0.60, smalec 1.20—1.30.

Ryby: (ryby smęte 10—20 groszy mniej): karp. 1.30—1.40, szczupak 1.20—1.30, lin 0.80 — 0.90, sandacz 1.80—2.20, okuń 0.70—1.00, karaś 0.80—1.00, białe ryby .40—0.50, leszcz 0.50—0.70, węgorz 1.10—1.20, sum 1.00—1.60.

Raki: 0.80—3.60 za mdl.
Drobiaz: dziczyzna: kura 2.00—3.20, kaczka 1.80—3.00, geś 3.50—6.00, królik 0.90—1.20, perlica 2.60—2.80, indyk 3.00—8.50, gołąb 0.40 do 0.60, para kurcząt 1.60—2.80.

Jarzyn (w groszach): ziemniaki 4—5, buraki 5—10, pietruszka (peceki) 10 seler (sztuka) 5—10, rabarber 5—10, sałata 5—10, szpinak 10—15, rzodkiewki 5—10, ogórki (mdl) 20—50, kalarepa 5—10, marchewka 5—8, kalafior 10 — 40, pomidory 20—25, fasola 10—15, kapusta biała 10—15, włoska 10—20 (główna).

Owoce (w groszach): sliwki 20—35, cytryny 13—15, owoce suszone 80, wiśnie 30—40, morele 60—80, jabłka 30—40, gruszki 20—30, brzoskwinie 75—80, borówki 30—35.

Grzyby: kurki 15—20, borówki 60—70, maślaki 30—35.

Od ostatniego targu ceny bez znaczących zmian. (hu)

ROZNE

— * **Z powodu przyszczy na pograniczu niemieckim** wojewoda poznański ustanowił okręg zagrożony przyszczyca, do którego wcielili cały obszar gminy miejskiej Kepno oraz gmin wiejskich Bralin, Kepno-Południe, Kepno-Północ, Kobylagóra, Laski, Opatów, Perzów, Podzamcze i Rychtal, powiatu kępińskiego.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Pożar w wędzarni.** Dziś o godz. 8.40 powstał ogień w wędzarni zakładów przemysłowych firmy Kazimierz Przybyła przy ul. św. Marcina 24. Dzięki nowoczesnym przeciwpożarowym urządzeniom ochronnym ogień nie stał się groźnym. Przywołana, na wszelki wypadek, miejska straż pożarna, w przeciągu kilku minut usunęła całkowicie powstałe niebezpieczeństwo. Straty powstałe przez uszkodzenie względnie spalanie szynek wyrażają się, jak nas informuje właściciel, sumą kilkuset złotych. Szkody pożarowe pokrywa ubezpieczenie. Właściciel przyczyna powstania ognia nie została na razie stwierdzona. (kl)

W Poznaniu jest teraz tylko jeden cech fryzjerski

Na intencję połączenia cechów fryzjerskich w Poznaniu odbyło się we wtorek w kościele ks. ks. salezjanów nabożeństwo. W uroczystości uczestniczyli członkowie obu dawniejszych cechów. Po nabożeństwie dokonano na Górcze Przemysław i fotografii pamiątkowej członków połączonego cechu.
(Fot. Witold Czarniecki, Poznań)

Morderca Leśniewski skazany na dożywotnie więzienie

Kcynia. (Kc) Przed Sądem Okręgowym na seji wyjazdowej toczyła się 26 bm. rozprawa przeciwko 51-letniemu Ludwikowi Leśniewskiemu, oskarżonemu z art. kk. 225 § 1, art. 36, 259, 264 § 1, 262 § 2. Rozprawie przewodniczył s. o. Arndt z Bydgoszczy, jako wotanci zasiadali s. o. Telichowski z Bydgoszczy oraz sędzia dr Dulowski z Kcyni; oskarżał prok. Klewenhagen z Bydgoszczy. Oskarżonego bronił z urzędu adw. Henryk Trzebiński z Kcyni.

Akt oskarżenia zarzucił Leśniewskiemu: 1. kradzież roweru, 2. włamanie się w celu przywłaszczenia sobie cudzej własności, 3. popełnienie zabójstwa na śp. Antoninie Czechowiczównie, lat 33, w Bogdanowicach pod Gołańczą w dniu 25. 3. 1937.

Po odczytaniu zeznań oskarżonego, złożonych w Sądzie Grodzkim w Kcyni, w których oskarżony przyznaje się całkowicie do popełnionych czynów, tłumacząc się tym, że uczynił to rzekomo za namową niej. Leonarda Czechowicza, brata ofiary, z którym wspólnie odsiadywał karę więzienną w Wągrówcu, na zapytanie przewodniczącego, czy podtrzymuje swe zeznania, oskarżony odpowiada twierdząc, a na zapytanie, dla czego to uczynił, oświadczył, że nie zdaje sobie z tego sprawy. obrońca stawiał wnioski o zbadanie oskarżonego przez biegłego na poczytalność, czemu sprzeciwił się prokurator. Wniosek ten postanowił sąd rozpatrzyć po przesłuchaniu świadków. Nastąpiło przesłuchanie rodziny i reszty świadków, podczas którego sąd nabierał przekonania, iż oskarżony popełnił ohydny czyn z całą premedytacją.

Na początku zeznań, składanych przez biegłego lekarza dra A. Paszkiewicz z Kcyni o wyniku przeprowadzonej sekcji zwłok, zemdląta obecna na sali rozpraw matka zamordowanej.

Prokurator w swym przemówieniu przedstawił oskarżonego jako człowieka nadzwyczaj brutalnego i bezczelnego. Karierę rozpoczął zbrodniarzem, mając zaledwie lat 13. W roku 1918 został przez sąd niemiecki skazany na karę śmierci za zabójstwo, którą to karę sąd polski zamienił mu, w drodze łaski, na 15-letnie więzienie. W więzieniu wągrowskim zapoznał się z stosunkami rodzinnymi Czechowicza, który odbywał tam karę za oszustwo, a po opuszczeniu murów więziennych, w dniu 18. 3. 37, udał się przez Chodzież do Bogdanowic z ułożonym planem rabunkowym. W Chodzieży wyłudził w podstępny sposób od leśniczego Romana Nowaka rower i broń palną przedstawiając mu się jako urzędnik

policej śledczej, będący w pogoni za bandytami. Przybywszy do Bogdanowic upatrzył sobie dogodną chwilę, by wtargnąć przez okno do mieszkania Czechowiczów. Cała rodzina, prócz śp. Antoniny, znajdowała się w kościele na nabożeństwie. Drzwi do mieszkania były zamknięte. Wybiwszy okno wtargnął Leśniewski do mieszkania zasympując swoją ofiarę trzema strzałami, z których ostatni okazał się śmiertelnym. Po ułożeniu ofiary w komórze na węglu, zabrał się do rozbicia szaf i szuflad, lecz nie znalazłszy gotówki i innych przedmiotów wartościowych uciekł, zabrawszy tylko pięć pomarańczy, pół kg masła i pół kg kiełbasy. Gdy rodzina około godz. 11 wróciła z nabożeństwa, zastała dom zamknięty. W złym przecuciu wszedł drugi brat

13-letni zabójca przed sądem

Kcynia. (Kc) Przed Sądem Okręgowym na sesji wyjazdowej w Kcyni toczyła się rozprawa przeciwko nieletniemu Edmundowi Kopińskiemu, ur. 24. 10. 1923, zamieszkałemu w Jabłowie, pow. Szubin.

W dniu 23 maja rb. urządziło Stow. Młodzieży w Jabłowie zabawę, na której osk. Kopiński pełnił funkcję skarbnika. W pewnej chwili doszło na tle urzędowej dla orkiestry zbiórki pieniężnej do sprzeczki między oskarżonym i Erwinem Lipoltem, podczas której Lipolt uderzył Kopińskiego. Oskarżony wycofał się na razie z pola walki, lecz postanowił zemścić się na Lipolcie. W tym celu zaczął się za drzewami, aby w odpowiedniej chwili oddać Lipolcie za otrzymany uraz. Widząc wychodzącego Lipolta podążył za nim i okrzykiem: „coś chciał, cholero, ode mnie!” wbił mu nóż pod lewą łopatkę. Cios okazał się fatalny, gdyż przecinając główną arterię spowodował prawie natychmiastowy zgon. Koledzy doskoczyli do Kopińskiego, aby wyrwać fatalny nóż ze zbrodniczych rąk, lecz Kopiński odgrajając się słowami: „kto dojdzie, padnie trupem” — uciekł.

Przeprowadzony przewód sądowy wykazał w całej pełni słuszność aktu oskarżenia, wobec czego prokurator wniosł o najwyższy wymiar kary tj. umieszczenie przestępcy w Zakładzie Poprawczym aż do pełnoletności. obrońca przedstawił Kopińskiego jako dziedzicznie obciążonego z ojca alkoholika i pozbawionego należytej opieki rodzicielskiej. Do czynu pchnęła go chęć zemsty, lecz nigdy chęć pozbawienia kolegi życia i prosi o zakwalifikowanie czynu wedle art. 230 par. 2, który mówi o „śmierci wynikłej z uszkodzenia ciała”.

Sąd przyszedłszy do przekonania, iż Kopiński nie miał zamiaru pozbawienia życia, skazał go na umieszczenie w Zakładzie Poprawczym bez zawieszenia.

Z WIELKOPOLSKI

— * **CZARNKÓW.** W niedzielę urządziło Tow. Pań „Dzień kwiatka”. Dochód przeznaczono na rzecz biednych.

— W czasie niedzielnej zabawy Niemców doszło do zajęcia między służącą Elzą Tonn a niej. Belterem. Po zabawie B. napadł Tonnównę i zadł jej 10 ran klutych nożem.

— W salce parafialnej odbyła się wystawa szat liturgicznych i bielizny kościelnej dla ubogich kościołów. (cn)

— * **CHODZIEŻ.** W ub. niedzielę przybyło pociągiem popularnym z Poznania około 700 gości celem zwiedzenia miasta i uroczej okolicy. Po przywitaniu gości przez przedstawicieli miasta i posilku na dziedzińcu szkoły powszechnej, część gości udała się na zwiedzenie fabryki porcelany a inni udali się samochodami do Ujścia. Goście bawili się nad jeziorem miejskim i na Strzelnicy przy dźwiękach miejscowej orkiestry. O godz. 22 nastąpił odjazd do Poznania.

— Na zatrucie krwi zmarła nagle córka mistrza rzeźniczego krótko po operacji dentystrycznej. (mc)

— * **GNIĘZNO.** Sad Okręgowy rozpatrywał dwie sprawy pod przewodnictwem wiceprezesa S. O. dra Gumińskiego. Wotowali s. o. Masiak, s. o. Węclewicz. Oskarżenie wniósł prok. Gołański. Popowski Stanisław odpowiadał za rozbój i kradzież. Rozprawa ta miała się odbyć w czerwcu rb. lecz wskutek zamachu samobójczego Popowskiego została odroczone. Popowskiemu zarzuciła się, że dnia 22 czerwca wszedł w nocy przez okno do lokalu letniska „Jelonki”, gdzie rozbił bilard automatyczny i zabrał 2,60 zł. Przytrzymany przez pasierbce p. Zmudzkiego, Irene Chudzińska, oskarżony uderzył ją pięścią w twarz poczem zbiegł. Oskarżony przyznał się do winy, tłumacząc się stanem nietrzeźwym. Sąd ogłosił wyrok skazujący Popowskiego na 1 rok więzienia. — Za puszczanie w obieg fałszywych monet sąd skazał Maciejewskiego Michała na 1 rok więzienia. Adamską i Przyłucką na 8 mies. więzienia. Wszystkich skazanych pozba-

**Doskonały wzrok
i dobry wygląd**

osiąga się okularami z specjalnego Zakładu Optycznego

„BOBE”, Al. Marcinkowskiego 7

Szklą dwuogniskowe

do patrzenia w dal i z bliska przez te same szklą.

Pg 29 007-80.25

ofiary, Stefan, przez rozbite okno otwierając drzwi reszcie rodziny, która zastała dom w okropnym nieładzie, a w komórze stygnące już zwłoki śp. Antoniny.

Prokurator z uwagi na cynizm mordercy wniósł o karę śmierci. Po wywodach obrońcy sąd udał się na naradę, po czym wydał wyrok, skazujący Leśniewskiego na łączną karę dożywotniego więzienia oraz utratę praw obywatelskich na zawsze.

wiono praw publicznych na okres 2 lat. Wykonanie kary zawieszono na 5 lat.

— W piątek, dnia 6 sierpnia nastąpi wyjazd robotników z Gniezna zakontraktowanych do prac w kopalniach belgijskich.

— * **INOWROCŁAW.** Z niewiadomych przyczyn wybuchł pożar w Starym Brześciu u gospodarza Rosińskiego. Spaliła się stodoła wraz z szopą, przy czym pastwą płomieni padła większa ilość maszyn rolniczych. Drugi pożar strawił wielki stóg żyta na szkole rolnika Czarnowskiego w Karolinie. W tym wypadku sprawca podpalenia okazał się 21-letni syn Czarnowskiego, Czesław, którego aresztowano. Najgroźniejszy pożar szalał jednakże w Warynowie pod Suchatówką, gdzie rolnikowi Kubińskiemu spłonęły zabudowania gospodarcze wraz z stodołą. Liczne narzędzia rolnicze i około 130 wozów żyta i stomy. Szkody wyniosły przeszło 30 tysięcy zł.

— Tragiczna śmierć zginął rolnik Drzewiecki z Jakubowa pod Złotnikami Kujawskimi. Był on zajęty przy zwożeniu żyta. W pewnej chwili, kiedy w naładowanym wozem znajdował się w drodze do domu, spadł nagle, wskutek szarpnięcia koni, ze znacznej wysokości. Doznał on złamania kręgosłupa i zmarł w kilka minut po wypadku.

— Chór „kościelny” w Gniewkowie obchodził swe 10-lecie. Na intencje „jubilatki” odbyła się uroczysta msza św., po południu urządzono wycieczkę do lasu w Świętokrzysu, a wieczorem uroczyste zebranie, które zajął prezes Drzewiecki. Szczegółowy pogląd na 10-letnią pracę towarzysztwa dał p. Weiss. Dyplomy uznania wręczono p. Stejtrowej. (mz)

— * **KCYNIA.** Od kilku lat prowadzi tutaj Niemiec Kiri, Rynek 11, z zawodu szwec, skład towarów spożywczych, zawiadując równocześnie domem który należy do Żyda Meyera, zamieszkałego w Niemczech. Ow Kiri wydzierżawił przed paru laty dwa mieszkania Żydom, a teraz, jak chodzą wieści, sprowadza do odrestaurowanego składu, który przez długie lata świecił pustką, Żyda. Czy postępowanie Kirego jest zgodne z duchem, panującym w jego „Heimatlandzie”?

— * **KROTOSZYN.** Pow. Koło Hodowców Koni w Krotoszynie urządził w Koźminie 29 bm pokaz ok. 220 koni remontowych z 6 okolicznych powiatów. Po przeglądzie nastąpi zakup koni przez Komisję Remontową.

— W niedzielę pobogosławiony został związek małżeński pomiędzy urzędniczką Władysławą Pow. p. Marianem Mintą a p. Magdaleną Sobkowiakówną z Krotoszyna.

— W pierwszej połowie sierpnia rb. przeprowadzona będzie dalsza rekrutacja górników i robotników do kopalni węgla w Belgii. Z tut. powiatu zakontraktowanych ma być ok. 300 robotników.

— Cech Krawiecki w Krotoszynie urządził w połowie sierpnia rb. kurs kroju pod kierownictwem p. Samarzewskiego z Poznania. Zgłoszenia kandydatów przyjmuje cech do 31 bm.

— Tow. Łowieckie urządził w niedzielę 1-go sierpnia wielkie zawody myśliwskie z broni strzałowej i małokalibrowej. Początek strzelania o godz. 12 w pol. obok leśniczówki miejskiej Szosa Sulmierzycka.

— K. S. „Astra” urządził w niedzielę 1 sierpnia w łazienkach miejskich interesujące zawody pływackie o puchar wodny z udziałem zamiejscowych zawodników. (jk)

— * **MIŁOSŁAW.** 10-letni syn Warczygłowy z Orzechowa, pow. Września, bawiąc się w stodołę, gdzie znajdowało się siano, oparł się o belkę i został w tym momencie ukąszony przez żmiję w lewą rękę powyżej łokcia. Pierwszej pomocy udzielił dr Przybyszewski z Miłosława, lecz dziecko musiano oddać do szpitala w Wrześni.

— * **OSTRÓW.** Staraniem znanej tu działaczki charytatywnej p. J. Nogalowej zorganizowano w Ostrowie półkolonijne letnie dla dzieci przedścholnych biednych rodziców. Miejscem kolonii są Ogrodki Parafialne. Trzykrotnie obfity posiłek otrzymują dzieci z kuchni „Caritasu”. W koloniach bierze udział 50 dzieci od lat 4 do 7. Opiekunką dzieci jest p. Maria Jezierska.

— Zmarł nagle na udar serca w wieku lat 54 śp. Jan Wagner, znany em. sekr. sądowy, a ostatnio syndyk Tow. Właścicieli Domów i Nieruchomości. Przedwcześnie zmarły brał żywy udział w życiu organizacyjnym naszego, był m. in. członkiem zarządu Tow. Uczestników Powstania Wlkp., członkiem Kurk Bractwa Człowieckiego i wielu innych. Osierocił żonę i sześć dzieci.

— * **SREM.** Powiatowy Cech Piekarski obchodził doroczną uroczystość patronalną w dniu św. Anny, którą rozpoczęto wysłuchaniem mszy św., odprawionej przez ks. Sommera w kościele uofranciszkańskim. Obrady zajął przy udziale 32 członków starszy Cechu p. Jan Łukaszczyk. Do pióra powołano p. Szczepaniaka. Na porządku obrad znalazła się sprawa podatku obrotowego oraz nauki i wyzwolenia uczniów. Postanowiono przystąpić z dniem 1 października do Związku Mistrzów Piekarskich w Poznaniu. Przyjęto nowych członków w osobach pp.: Kaluży, Młodyszewskiego i Wagnera. — Ostrzeżenie przed osobnikami, którzy na terenie miasta i powiatu śręskiego legitymu-

jąc się fałszywymi dowodami, kwestują na rzecz Stronnictwa Narodowego. Oszustów tych należy oddać w ręce policji.

Z POMORZA

— * **TORUŃ.** Biura zarządu elektrowni, gazowni i tramwajów zostały przeniesione do nowego ubikacji w „Łuku Cezara”.

— Od iskry z kominą zapalił się narożnik dachu przy domu pod nr 28 przy ul. Klonowicza. Zawieszona straż ugasiła pożar w 10 minutach.

— W ub. poniedziałek ceny chleba i mąki uległy dalszej zmianie. Obecnie 1 kg chleba kosztuje 30 gr., a 1 kg mąki żytniej 36 gr. Ceny mięsa i wyrobów mięsnych po ostatniej 20-procentowej podwyżce nie uległy zmianie.

— Dzień sportowy TKS urządzony w ub. niedzielę na boisku miejskim, zgromadził ok. 30 zawodników. Program przewidywał m. in. biegi, sztafety i mecz piłkarski pomiędzy starymi ligowcami a obecną drużyną A-klasową. Wygrali młodzi w stosunku 8:1 (3:1). Zainteresowanie publiczności słabe. (z)

Z GDYNI I WYBRZEŻA

— * **GDYNIA.** Pani Marta Samulowska z Gietrzwałdu na Warmii obchodzi w dniu 29. 7. br. swoje 80-lecie urodzin. Z domu Nowacka, urodz. dnia 29. 7. 1857 roku w Mikołowie na G. Śląsku, wyszła za mąż w roku 1880 za śp. Andrzeja Samulowskiego, poetę i powieściopisarza polskiego na Warmii, odznaczonego krzyżem niepodległości i zmarłego 10. 4. 1928 r. Tak, jak

i mąż, była i jest krzewicielką polskości na Warmii i w ciężkich bardzo nieraz chwilach dawała otuchy i ducha do wytrwania we wytkniętym sobie celu. Ze staropolską gościnnością i pozdrowieniem przyjmuje w swój dom każdego rodaka. Działalność jej charytatywnej wśród ludności znana jest

nie tylko w okolicach Gietrzwałdu, lecz nawet i w Polsce. Od przeszło 50 lat prowadzi sędziwa jubilatka księgarnię polskokatolicką w Gietrzwałdzie na Warmii, słynnym z cudownych objawień Matki Boskiej Gietrzwałdzkiej. Z chwilą powstania Polski Niepodległej jej dzieci, w liczbie 5, zamieszkują w Polsce. — Na ogólne życzenie i zaproszenie swych dzieci, rozproszonych po całej Polsce, przybyła sędziwa staruszka p. Marta Samulowska do Gdyni, by obchodzić z rzadką uroczystością w gronie swych dzieci, które zjechały się na ten uroczysty dzień do Gdyni. Tu zamieszkuje sędziwa jubilatka u swej najstarszej córki p. Anieli Marwińskiej, przy ul. Stef. Batorego 4. „Ad multos annos”.

GDYNIA MA 108 584 MIESZKAŃCÓW

W ciągu miesiąca czerwca bieżącego roku przybyło do Gdyni 1684 mieszkańcy. Ponieważ w dniu 31 maja Gdynia liczyła 106 900 mieszkańców, w dn. 30 czerwca br. zaludnienie naszego miasta wzrosło do 108 584 osób.

Z powyższych liczb widać, że za kilka miesięcy Gdynia będzie największym miastem Pomorza, gdyż posiadać będzie więcej mieszkańców od Bydgoszczy, liczącej obecnie 117 tysięcy mieszkańców.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 27 bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość), mieszkają w Poznaniu:

Dziennikarz Jan Przydonik i nauczycielka Weronika Możdziejówna w Kępnie; kupiec Teodor Pawłowicz i owdow. Józefa Majchrzakowa z d. Godziewska; górnik Józef Woźniak i krawc. Pelagia Grzechowiakówna; ślusarz Walenty Antkowiak w Czerwonaku. pow. poznański; Stefania Bartczakówna w Czerwonczynie; urzędnik gospod. Gerhard Müller i Charlotte Neumann, oboje w Dabrówce, pow. rawicki, szeregowiec p. p. — ekspedient Teodor Koserski i Kazimiera Kaleta w Janikowie Osiedle, pow. poznański; obuwnik Jan Królak i Maria Nojł w Chojnie, pow. szamotulski; górnik Jakub Konys i pracownica domowa Konstancja Szmania; stolarz Edmund Zieliński i Helena Skrzypczakówna; optyk-mechan. Marian Michalak i krawc. Marta Was; górnik Bronisław Muslewski i pracown. domowa Cecylia Rybarczykówna; piekarz-cukiernik Stanisław Dutkiewicz i eksped. Melania Kozłowska; dekarz Henryk Rybarczyk i pracownica Marianna Drodza; technik budowlany Zbigniew Okoniewski i Halina Brykczyńska; kolejowy pracownik biur. Władysław Rajtar i fryzjerka Małgorzata Makowska.

Zgony.

Dnia 27 lipca 1937 r. zapiano następujące zgony: Gabriel Prokoczek, rolnik 22 lat; Feliks Rączkowski, rewizor ksiąg, 49 lat; Jadwiga Stankowska, 8 mies. 13 dni; Helena Siudzińska, ekspedientka, 23 lat; Barbara Kaczmarek, 10 mies., 10 dni; Stanisław Bocheński, emer. konduktor kolejowy, 73 lat; Władysław Kaszyński, tokarz, 76 lat.

Śmierć chłopca na torze

Pakość (p). W nocy z 26 na 27 bm. uczeń fryzjerski, 16-letni Ludwik Owedyk, wracał około godziny 23 do domu swych rodziców. Ażeby skrótć sobie drogę, przechodził przez kolejowy most żelazny. Prawdopodobnie nie zauważył zbliżającego się pociągu osobowego, który jechał z Pakości do Inowrocławia, i został przezeń najechnany. Koła pociągu rozszarpały nieszczęśliwego chłopca w strzępy.

Zwłoki chłopca zauważono na torze dopiero w dniu 27 bm.

STAN POGODY W POZNANIU

28 lipca 1937

Temperatura 7 godz. + 13,6. 13 godz. + 15,8.

Ciśnienie
7 godz. 750,3 mm. niskie
13 godz. 750,4 mm.
tendencja barom.: ciśnienie stałe

Zachmurzenie
7 godz. pochmurno, deszcz
13 godz. pochmurno

Wiatr
7 godz. kierunek zachodni, szybkość 9 m/sek.
13 godz. kierunek zach., szybkość 9 m/sek.

Opad
w ciągu poprzedniej doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 0,7 mm., rodzaj opadu: deszcz.

Temperatura w dniu 27 lipca br. była:
najwyższa + 18,7 o godz. 14
najniższa + 13,4 o godz. 6

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:

Pogodniej, cieplej, zachmurzenie w ciągu dnia słabsze, wiatry zmienne

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

TEATR

Co grają teatry warszawskie? W Teatrze Narodowym cieszy się dużym powodzeniem krotoczwila Fredry pt. „Maż z grzechności”. Ustąpi jednak miejsce na afiszu już w tym tygodniu „Śludze Jego Lordowskiej Mości”, komedii Bariego. W Teatrze Letnim „Król Włóczegów” przekroczył pół setki przedstawień. Zmieni go wkrótce lekka komedia Niewiarowicza pt. „Gdzie diabeł nie może”.

LITERATURA

„Myśl Narodowa”, tygodnik poświęcony sprawom kultury duchowej we wszystkich dziedzinach twórczości wychodzi w Warszawie pod redakcją znanego dobrze Czytelnikom „Kurier”, pisarza Zygmunta Wasilewskiego. Pismo to, ciesząc się zaśluzonym wzięciem w sferach oświeconych, korzysta z współpracy wybitnych sił pisarskich z ośrodków nauki i literatury. W ostatnim zeszytach zamieszcza m. in. bardzo ważny dla wychowawców artykuł b. pośła St. Rymara o szkołach licealnych, arcydziełowe studium znakomitego dramaturga K. H. Rostworowskiego pt. „Zydzi w Egipcie”, artykuł historyczny i felieton aktualny Zygmunta Wasilewskiego, liczne krytyki i oceny. (pw)

Szekspir bez końca. W Niemczech są pod prasą, nałożone przez K. Triltscha w Wuerzburgu, dwa nowe przyczynki do Szekspira: oskarżenie przeciw niemieckiej szekspirologii przez K. Schneidra oraz „Czy Szekspir był aktorem?” przez R. Herrmanna. Zagadka szekspirowska nie przestaje nęcić badaczy.

KRAJOZNAWSTWO

Ilu cudzoziemców zwiedziło Kraków? Liczba cudzoziemców zwiedzających Kraków i jego zabytki z roku na rok rośnie. Gdy w roku 1925 bawiło w Krakowie 783 cudzoziemców, to w roku 1936 liczba ta wzrosła do 4.628, a już w lipcu bieżącego roku doszła do 3.534 osób.

Połączyć „Taterników” i Krajoznawców. Ogólnie wiadomo, że w Polsce działają od wielu lat dwa zasluzone okolo turystyki Towarzystwa: Tatrzańskie i Krajoznawcze. Pierwsze, już niemal od początku istnienia (w roku 1874) przeniosło działalność na całe Karpaty a nie, jak nazwa wskazuje, wyłącznie na Tatry. Ale te góry stały się niejako symbolem, podobnie zreszta, jak Alpy wywiodły nazwę alpinisty. W niższej Polsce, głównie w byłym zaborze rosyjskim, działało bardzo skutecznie Polskie Towarzystwo Krajoznawcze, wydając piękne pismo „Ziemię” i zakładając sieć prowincjonalnych muzeów. Obecnie śledzimy niestety powolny spadek liczby członków w P. T. K. a jest to przede wszystkim źródło istnienia towarzystwa. Oddawna mówiono o połączeniu się obu towarzystw w jedno o wspólnym zakresie działania. Niestety specjalna Komisja porozumiewawcza w tej sprawie, wyłoniona przez Towarzystwo Tatrzańskie nie zdziałała nic, coby przyspieszyło tę ważną łączność. Nie docenia się u nas połączenia, dowodem czego ostatnie Walne Zebranie Delegatów P. T. T. w Katowicach. Wniosek o łączność ponownie upadł, czym obu organizacjom wyrządzono dużą krzywdę. Bogatsze Towarzystwo Tatrzańskie mogłoby pomóc Krajoznawczemu a otrzymać w zamian nowych członków. Kiedyś skończy się ofensywa na dziesięciu frontach? Aż nazbyt przypomina znane przysłowie o sześciu kucharkach... (jml)

SZKOLNICTWO

Uniwersytet zamknięty z powodu braku pieniędzy. W Montrealu, największym mieście Kanady, istnieją dwa uniwersytety: angielski i francuski. Otóż uniwersytetowi francuskiemu grozi zamknięcie z powodu braku funduszy na dalsze prowadzenie. Profesorowie od kilku miesięcy nie otrzymują już pensji. Niedobór wynosi około pół miliona dolarów.

ZE ŚWIATA FILMU

Pani Walewska na ekranie. W Hollywood przygotowuje się film pod tytułem „Maria Walewska”. Rolę tytułową gra oczywiście Greta Garbo, która wkrótce ilością granych przez siebie królowych i słynnych kobiet przejdzie nawet Solskiego z jego nieskończonym katalogiem carów, cesarzy, królów i bohaterów.

Honegger pisze muzykę „Crommelynck dialogi” do nakręcanego w Paryżu filmu „Miarka, la fille à l'ourse”, według romansu Jana Richepina. Film francuski idzie coraz wyraźniej w kierunku jakości tekstu, muzyki i wykonawców, którymi są znakomici aktorzy nie eks-subeleki i eks-sklepówki, jak bywa w Hollywood.

VARIA

Zamek za wazę. Zbiory łańcuckie, ordynacji Potockich posiadają m. in. nadzwyczaj cenną wazę z sewskiej porcelany. Za wazę tę ofiarowywał jeden z magnatów austriackich zamek w Tyrolu. Podobno waza stanowi jeden z dwu istniejących na świecie również cennych egzemplarzy waz sewskich.

MUZYKA

Glucka „Alceste” odśpiewano w Brunszwiku pod gołym niebem — siłami opery miejscowej. Prasa niemiecka podnosi, że cpracowujący „Alceste” dr Schum zmienił zakończenie, z pogodnego na tragiczne: Alceste idzie dobrowolnie na śmierć ofiarą.

Jak pracował „Ormuz”? Nazwa ta jest skrótem Organizacji Ruchu Muzycznego. Stowarzyszenie to pracuje przede wszystkim w Warszawie, ponadto prawie w całej Polsce działa przez koncerty „lotne” w kierunku umuzykalnienia młodzieży szkolnej. Właśnie minął trzeci rok działalności tej wielce zastłuzonej instytucji. Ogólna ilość produkcji Ormuzu wynosiła w ub. sezonie sprawozdawczym 64, frekwencja — 179 tysięcy osób, ogólna ilość wykonawców — 105. Te cyfry są dość wymowne. Na prowincji nie pomijano najdalszych nawet zakątków, nie lekano się rozbitych i rozklekotanych fortepianów, ciemnych i niewygodnych sal „koncertowych” — wykonawców ożywiała myśl służenia najlepszej sprawie kulturalnej. To też ilekroć pojawiła się na prowincjonalnym płocie duży afisz koncertu Ormuzu — wiadomo, że wieczorem sala będzie pełna. (mz)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Kaethe Kolwitz, słynna niemiecka graficzka obchodzi siedmdziesiąte urodziny. Jest to wybitna artystka, której dzieła są przesycone troską społeczną (w czym przypomina trochę tematy Steinlena). Do wielkich jej cykli należą „Wojna”, „Bunt chłopski”, „Tkacze” i „Carmagnola”. Głównie zajmuje się akwafortą i drzeworytem.

NAUKA

Komunikaty Instytutu Śląskiego (seria II, nr. 36—44) przynoszą, jak zwykle dużo ciekawych informacji. Dowiadujemy się np. z wydanych obecnie o genezie i dążeniach Muzeum Cieszyńskiego, zbierającego wszelkie przejawy kultury Śląskiej, o Państwowej Szkole Górniczej w Katowicach, o Cieszyńskim Obserwatorium Meteorologicznym, wreszcie o działalności samego Instytutu Śląskiego w roku 1936/37. Kilka komunikatów poświęcono omówieniu literatury odnoszącej się do Śląska. Zebrało więc tu głosy prasy niemieckiej o monumentalnym dziele wydanym przez Polską Akademię Umiejętności pt. „Historia Śląska”, omówiono książkę H. Kurtza o prehistorii Śląska (prof. Kostrzewski), tudzież pracę dr. Dziegiela o utracie księstw opolskiego i raciborskiego przez królową Ludwikę Marię w 1666 r. Zajęto się również omówieniem pierwszej książki powieściowej Karola Miarki, a wreszcie rolą urzędowego języka polskiego na Śląsku. Na podstawie zabytków archiwalnych, wedle wywodów autora L. Musiōla, język polski był bardzo często używany na Śląsku w XVI wieku i on to właśnie (J. St.)

ARCHITEKTURA

Konkurs architektoniczny. Stow. Architektów we Lwowie ogłasza konkurs na projekt szkieletu gmachów wydz. mechanicznego Politechniki Lwowskiej. Przewidziane są nagrody w sumie: 7.500 zł, 5.000, 3.000, 2.000 i 1.500 złotych oraz zakupy po dwa i tysiąc złotych. Informacji w sprawie konkursu udziela: Stow. A. R. P., Lwów, ul. Akademicka 17, Izba Przemysłowo-Handlowa oraz Komitet Budowy Gmachów wydz. mech. Pol. Lw. — Lwów, Politechnika.

MENNICA W ŁOBŻENICY W XVII WIEKU

Nie wszystkim z pewnością wiadomo, że małe obecnie miasteczko wielkopolskie, Łobżenica, należące do pow. wrzesńskiego, już w początkowych latach XVII w. było miejscem, gdzie bito polską monetę zdawkową.

Otóż numizmatyki nasi, a przede wszystkim Józef Przyborowski — ziomek nasz z Gałęzowa, pow. Wrzesnia, gruntowny i sumienny uczony z zakresu filologii starożytnej i nowożytnej, bibliograf, archeolog i zamilowany numizmatyk, nauczyciel w gimn. w Trzemesznie i gimn. św. Marii Magdaleny w Poznaniu (1823-96), a w końcu prof. Szkoły Głównej w Warszawie — posiadał, znaczny zbiór monet zdawkowych z czasów panowania Zygmunta III-go. Monety te posiadają napis: LOBZ albo herb Leszczyce, a często oznaczone są jednym i drugim. Przez wiele lat utrzymywało się mniemanie, że monety te — noszące daty od 1612 do 1630 — pochodzą z jakiejś miennicy w Łobzowie. Ale nie było na to dowodów. Dopiero J. Przyborowski, zabrał się do wyjaśnienia tej sprawy, przystępując do szukania śladów mennicy w Łobżenicy.

W dwu księgach łobżańskich Liber Consularum actionum perpetuarum i „Liber advocatialis” — znalazł dowody i ślady istnienia mennicy, które wystarczyły, aby przekonać o jej istnieniu nie tylko laików, ale i gruntownie obecnących w tych sprawach uczonych. W ten sposób istnienie rzeczywistej mennicy nad rzeczką Łobżanka, wyrugowało z nauki jakąś fantastyczną mennicę łobzowską.

MOSTRA GIOTTESCA

Florencja, w lipcu

Największy i najpopularniejszy zbiór malarstwa włoskiego — florenckie Ufficje — ściągające nieustannie nad brzegi Arna rzeszę turystów stalego świata, zyskały w tym roku nową, a niezwykłą atrakcją. Jest nią wystawa ilustrująca pozycję artysty, którego imię znaczy jeden z najdonioślejszych przełomów w dziejach kultury europejskiej — Giotta.

Mostra Giottesca jest wystawą nie tylko samego Giotta i jego najbliższego otoczenia, ale tej sztuki, która łączy się z całym zagadnieniem artysty. Miała ona pokazać znaczenie przełomu Giotta, ilustruje więc tło i początki nowej sztuki. Ze względu na takie założenie obejmują sztukę tych rejonów, które bezpośrednio łączy się z problemem Giotta, tj. sztukę Toskanii i fragmentów sąsiednich prowincji.

Mimo oparcia o zbiory całej Europy i Ameryki Północnej nie dało się uniknąć pewnych luk. Wyczuwa się brak pełniejszego uwzględnienia malarstwa Sieny, którą reprezentuje zaledwie 10 eksponatów z okresu przedgiottowskiego i jedno malowidło późniejsze, Ambrogia Lorenzettiego z 1319 roku. Brak ten jest o tyle uderzający, że przy zebraniu tak obfitego repertuaru malarstwa środkowo-włoskiego można się było spodziewać, że wystąpią przez zestawienie obok siebie i łatwiej dadzą się uchwycić konkretne różnice między dramatyzującymi formalistami Florencji a sienneńskimi kolorystami.

Najdotkliwszą jednak luką był brak na wystawie samego Giotta, centralnej postaci epoki. Na 187 obrazów dano zaledwie 4, dające się odnieść z dostateczną pewnością do samego mistrza i 13 stojących w najbliższym jego kręgu. Lukę tę usprawiedliwia w wielkiej mierze to, że większość dzieł samego Giotta stanowią malowidła ściennie (Pałwa, Florencja). Również następców Giotta pokazano fragmentarycznie.

Natomiast niezwykle szczęśliwym i obfitującym w ciekawe aspekty okazał się zbiór malarstwa XIII wieku. Pokaz tej poprzedzającej Cimabu'ego i Giotta sztuki w sposób względnie pełny odzwierciedlający rzeczywiste oblicze artystyczne poszczególnych środowisk niezwykle dobitnie podkreśla przełomowy charakter wystąpienia dwu tych wielkich Florentczyków.

Z drugiej strony w dość niespodziewanym — przynajmniej dla szerszych kół — świetle ukazały się wzajemne stosunki poszczególnych szkół. Tutaj największą może niespodzianką był zbiór florenckich obrazów z drugiej połowy XIII wieku, które — wbrew temu, czego można by się spodziewać na podstawie faktu, że na tym właśnie terenie pojawia się otwierające nową epokę malarstwo Giotta — okazały się względnie najbardziej konserwatywnymi, trzymającymi się silnie, niż którekolwiek z pokazanych na wystawie środowisk, tradycji bizantyjskiej. O-

schly, bezwzględny linearyzm, hierarchiczność ujęcia postaci utrzymują się we Florencji dłużej, niż w sztuce sąsiednich republik. Bardzo jaskrawo zarysował się też w świetle wystawy brak zmysłu kolorystycznego u Florentczyków. Dzieła ich powstałe w XIII wieku nie wykazują też poza Cimabu'em żadnych zapowiedzi dramatycznego naturalizmu, tak charakterystycznego dla florenckiej sztuki XIV wieku.

To co się przywykło uważać za zdobywcze Florencji, co najczęściej łączy się z nazwiskiem Giotta — malarstwo pełnoplastyczne bryl, wymodelowanych światłocieniem (choć idealizowanym, nie uwzględniającym źródła światła, co jest zdobyczą dopiero Masaccia, znaczącego w początkach XV w. nowy krok naprzód ku naturalizmowi czasów późniejszych), oraz dążenie do naturalnego wyglądu przedstawionych przedmiotów i zdarzeń, spotykamy już w bardzo zaawansowanych próbach w sąsiednich, autonomicznych środowiskach. Tu zwłaszcza prace Giunty Pisana i Deodata Orlandiego swym wyzbytym z wszelkiej graficzności czy linearyzmu subtelnym modelunkiem światłocieniowym, trafnym wyciuciem nie tylko anatomii, ale i powierzchni ciała, naskórka, sprawiają, że twórczość Giotta w daleko mniejszym stopniu, niż przywykło się mniemać, uderza swoim nowatorstwem.

Bezpośrednie zestawienie oryginałów pozwalało przekonać się najdokładniej jak dalece Giotta, jako malarz bryl, miał drogę urotoraną przez Cimabu'ego, w stosunku do którego posuwa się wyraziściej ku bezpośredniemu odczuciu natury.

Wśród prac następców Giotta dążących do coraz większej dramatyzacji i zdynamizowania kompozycji, ku opanowaniu przestrzeni i pogłębieniu koloru poczesne miejsce zajmował niewielki obrazek, przedstawiający ukazanie się św. Dominika żeglarzom na wzburzonym morzu (ikonograficzny wariant tzw. Navicelli), z galerii Raczyńskich w Muzeum Wielkopolskim w Poznaniu, zidentyfikowany jako fragment predelli Bernarda Daddiego z kościoła Santa Maria Novella we Florencji, i datowany na rok 1338.

Obok obrazów zgromadzono na wystawie około 40 miniatur i około 20 eksponatów rzeźby.

Wystawiona rzeźba ustępuje znacznie temu, z czym nawet przeciętnie spotkać się można we Francji czy w Niemczech tego czasu, wykazując przy tym wyraźne ślady wpływów sztuki tych krajów. Poziom plastyki włoskiej i stosunek jej do sztuki północy inaczej rysuje się w świetle rzeźby monumentalnej tj. kamiennych nagrobków katedralnych itp. zabytków; tych jednak wystawa pozyskać oczywiście nie mogła. Silne wrażenie czyniły jedynie trzy fragmenty rzeźbiarskie Arnolfa di Cambio (um. 1302), niezwykle mocne i uderzające realistyczną prawdą i dynamiką — prawie renesansowe.

Cenną pozostałością po wystawie będzie katalog zawierający obok bliższych danych o każdym obrazie i artystach — 128 ilustracji. Opracowali go włoscy historycy sztuki, choć najwybitniejszymi znawcami przedmiotu pozostają nadal uczeni angielscy i niemieccy. Wykazuje to najdobitniej zestawiona w katalogu literatura.

Państwo włoskie w pełni doceniło znaczenie tej wystawy czyniąc z niej główny atut propagandy kulturalnej na rok bieżący.

Janusz Rejman

Pisma nadesłane

„Nowiny Lekarskie”, Zesz. 14. Treść: J. Tenczyn: „Zachowanie się krwi młodzieży w klimacie górskim”. — Z. Rusin: „Przyczynki o zastosowaniu prontosilu w związku z procesami gorączkowymi po porodach”. — H. Sokół: „Czynne postępowanie w przypadkach ponieżeń gorączkowych (z ciepłota 38° C)”. — F. Smoczyński: „Wpływ światła na białe ciała krwi z uwzględnieniem zmian przebiegających w wymazach krwi”. — Przegląd piśmiennictwa lekarskiego. — Sprawozdania ze zjazdów i towarzystw naukowych. — Wiadomości różne. — Adr. Red.: Poznań, Skarbowa 9.

„Kwartalnik Pedagogiczny”, Nr. 1-2. Treść: Prof. dr L. Jaxa Bykowski: „Polska reforma szkolna w teorii i w praktyce”. — Dr Wachowski: „Karności w wychowaniu nowoczesnym”. — Prof. L. Chmaj: „Granville Staggley Hall jako twórca psychologii dziecka i pedagog”. — Z piśmiennictwa. — Kronika. — Adr. Red. Warszawa, Chudełna 58.

Książki nadesłane

Mieczysław Radwan: „Z dziejów wytopu”. Katowice 1937.
„Satyrographorum Graecorum Reliquiae”. Collegit dispositit praefatione adnotationibusque criticis instruxit... Victor Steffen. Poznań. Nakł. Poznańskiego Tow. Przyj. Nauk.
Feliks Teodorowicz: „Grzyby wyższe polskiego wybrzeża”. Toruń 1937. Tow. Naukowe w Toruniu. Badania przyrodnicze pomorskie, t. 2.
Bogusław Szepecki: „O zmiowaniu niektórych gatunków z rodziny Anafidae, Mergidae i Colymbidae na Wiśle między Grudziądem a Gniewem”. Toruń 1937. Tow. Naukowe w Toruniu. Badania przyrodnicze pomorskie, t. 3.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Przemysł w Wielkopolsce przed 100 laty

W ostatnim (2-gim) numerze „Kroniki m. Poznania” ciekawe uwagi na temat „Prób stworzenia wielkiego przemysłu w Poznaniu i w Wielkopolsce wieku XIX” kreśli dr A. Wojtkowski. Próby te podejmowane były wyłącznie z inicjatywy prywatnej, i to przede wszystkim polskiej. Rząd pruski pomocy żadnej nie udzielał a nawet akcję utrudniał. Tak np. beczynnym patrzył na zanik przemysłu sukieniczego.

Był czas, kiedy sukno eksportowaliśmy aż do Chin!

Przemysł sukieniczy w Wielkopolsce doszedł do wielkiego rozkwitu zwłaszcza w czasach Księstwa Warszawskiego. Sukienicy wielkopolscy pracowali wówczas nie tylko na potrzeby krajowe, lecz także na eksport do Rosji, a nawet do Chin. Jeszcze w ostatnich latach wieku XIX nazywał się w Chinach pewien gatunek sukna „meseritzki” od nazwy wielkopolskiego Międzyrzecza, jednego z ośrodków eksportowych. Po ustanowieniu granicy celnej w r. 1815 ustał eksport na wschód a z nim i fabrykacja sukna w Wielkopolsce. Wielu sukieników wyemigrowało do Królestwa, kładąc tam podwaliny pod rozwój przemysłu włókienniczego.

Cukrownie pędzone kołami i wołami

Wówczas to z inicjatywy ziemian Polaków zaczęto budować cukrownie w Wielkopolsce. Pierwszą cukrownię założył Józef hr. Mycielski w Gałowie (pow. szamotulski) w r. 1820. W urządzaniu cukrowni pomagali ziemianom wielkopolskim fachowcy z emigracji do Francji i Belgii, wykształceni w paryskiej Centralnej Szkole Technicznej. Dzięki tej fachowej pomocy Polacy, jak to przyznają nawet historycy niemieccy (Manfred Laubert), wyprzedzili w tym względzie Niemców. Słusznie podnosi dr A. Wojtkowski, że rzucą to ciekawe światło na twierdzenie, jakoby wszelki postęp gospodarczy i techniczny został przeniesiony do nas przez Niemców.

Dokładnie 100 lat temu, w r. 1837 było w Wielkopolsce 6 cukrowni, a wszystkie w rękach polskich. Największą z nich (w Turwi gen. Chłapowskiego) utrzymywał w ruchu 8 wołów, zmieniających się co dwie godziny. W cukrowni w Pudliszkach, założonej w r. 1837 przez Józefa Łubieńskiego, pracowało 12 koni, chodzących w olbrzymim maneżu.

Brak kapitałów na unowocześnienie metod fabrykacyjnych, a przede wszystkim wygórowane podatki nałożone przez rząd pruski, sprawiły, że żadna z owych cukrowni nie przetrwała roku 1860. Dopiero po 20-letniej przerwie, w r. 1880, rozpoczął się nowy okres rozwoju cukrownictwa wielkopolskiego.

Huty żelazne w lasach

W okolicach lasistych powstawały huty żelazne, opalane drzewem, a więc przede wszystkim w trzech południowych powiatach: odolanowskim, ostrzeszowskim i ostrowskim. Rudę sprowadzano ze Śląska. W południowej części województwa były następujące huty: Kamilla na folwarku Zamłość w pow. ostrowskim, Zalesie i Kuznica stara w pow. ostrzeszowskim i huta w Świecy w pow. odolanowskim.

Krótkie informacje gospodarcze

— Ogólnopolski Kongres Chmielarski powziął uchwałę, powołującą do życia Ogólnopolski Zw. Plantatorów Chmielu z siedzibą w Dubnie, jako instancję, mającą na celu centralizację i koordynację wysiłków istniejących zrzeszeń chmielarskich oraz reprezentowanie chmielarstwa wobec władz.

— Obroty polsko-argentyńskie w rb. (pierwszych 5 miesięcy) nieco się zwiększyły; i tak import z Polski do Argentyny wzrósł o 19,3 pct. zaś eksport z Argentyny do Polski o 101,8 pct.

— W czasie od 21 do 29 sierpnia rb. urządzona zostanie w Berlinie pierwsza międzynarodowa wystawa przemysłu i gospodarstwa mleczarskiego.

— W czasie od 15 sierpnia do 3 września rb. odbędzie się Targi w Warnie (Bułgaria).

— W czasie od 5 do 26 września rb. odbędzie się tegoroczne Międzynarodowe Targi w Salonikach.

— W Buenos Aires powstała Izba Handlowa Argentynsko-Polska. Adres Izby jest następujący: Camara de Comercio Argentino-Polaca, Calle San Martin 492, Cas. Cor. 1757, Buenos Aires, Argentina.

— W Kurytybie odbył się walny zjazd Związku Rolników Polskich w Brazylii, przy udziale władz miejscowych, konsulatu R. P. oraz reprezentantów niemieckiego Związku Rolników w Paranie.

Poza tym była huta w Rożnowie (pow. obornicki). Największy rozkwit hutnictwa wielkopolskiego przypadł na rok 1852; było wówczas hut 7; zatrudniały razem 100 robotników i produkowały rocznie razem 7.050 centnarów żelaza w sztabach wartości 40.325 talarów. Około roku 1867 produkcję wielkopolskiego żelaza kutego stłumiła konkurencja żelaza walcowanego zachodni-niemieckiego.

Huty szkła zakładano również po lasach

Podobne są losy wielkopolskich hut szklanych. Najbardziej znaną była huta w Ludwikowie pod Antoninem w pow. ostrowskim. Szkło białe odznaczało się podobno czystością a naczynia zgrabnością kształtów i ozdobnym szlifowaniem. W latach 1840-tych huta ludwikowska eksportowała swe wy-

roby do Magdeburga, Berlina i Szczecina, a przede wszystkim na Pomorze i do Prus Wschodnich. Przyczyną upadku wielkopolskich hut szklanych była również zwycięska konkurencja przemysłu niemieckiego.

Godło powyższe stanowi gwarancję, że kupujesz w przedsiębiorstwie chrześcijańskim.

Targi Meblowe w Swarzędzu

Zgodna i harmonijna współpraca organizacyjna Wielkopolskiego Związku Rzemieślników Chrześcijańskich w Poznaniu z jego oddziałem w Swarzędzu oraz swarzędzkim cechem mistrzów stolarskich dokonała przy pomocy samorządu rzemieślniczego i poparciu władz rządowych nielada wysiłku, budując w Swarzędzu olbrzymią halę o przeszło 1000 metrów kwadratowych przestrzeni, przeznaczoną na urządzenie corocznych Targów Meblowych i calorocznej wystawy mebli. Dzieło to wypadło, jak na obecne czasy kryzysowe, nadszpodziewanie.

Halę Targów Meblowych, położoną tuż przy autostradzie Poznań — Warszawa zwiedzają liczni przejezdni. W roku bieżącym zwiedziło wystawę kilka tysięcy osób, m. in. kilku członków władz centralnych i wojewódzkich oraz wielu gości zagranicznych.

Obecnie Swarzędz znowu przygotowuje się z całą starannością do bliskich już III. Targów Meblowych, które odbędą się w czasie od 5 września do 3 października 1937 r.

Targi te zobrazują wszechstronność przemysłu w Polsce. Wystawione będą eksponaty od najprostszyc do najwykwintniejszych. Nawiasem dodajemy, że w Swarzędzu wykonano ostatnio meble potrzebne na przyjęcie w Biedrusku króla rumuńskiego Karola II.

Przemysł stolarski w Swarzędzu jest wyłącznie chrześcijański, zasługuje więc ze strony społeczeństwa na jak największe poparcie. Targi Meblowe w Swarzędzu należy gorąco polecić wszystkim zainteresowanym oraz tym, którym dobro rzemieślnika polskiego, coraz bardziej przez żydowską konkurencję z rynków zbytu wypieranego, leży na sercu.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Jakie normy średniej dochodowości przewiduje młynarstwo wielkopolskie na r. 1937?** Według opinii kół fachowych przewiduje się na r. 1937 dla przedsiębiorstw młynarskich w Wielkopolsce następujące normy średniej dochodowości: dla młynów parowych i motorowych, dokonujących przemiału zboża własnego — 6%, a przy przemiale zboża cudzego — 25%. Dla młynów wodnych przy przemiale zboża własnego — 10% a przy przemiale zboża cudzego — 40%, dla wiatraków przy przemiale zboża cudzego — 35%. Postulaty młynarstwa wielkopolskiego są obecnie przedmiotem badań czynników kompetentnych. (az)

Z KRAJU

(k) **Mocniejsza tendencja dla franka franc., funta ang. i florena.** W dniu wczorajszym trwała na giełdach mocniejsza tendencja dla franka francuskiego. Zwyżka franka idzie w parze z utrzymaniem się mocniejszej tendencji dla dewizy na Londyn. Poza tym od paru dni mocniejszą tendencję wykazuje również floren holenderski. Pozostałe dewizy utrzymują się mniej więcej na niezmiennym poziomie, zważywszy jednak na zwykłą funta — wykazują na giełdzie londyńskiej pewne osłabienie. Słabszą tendencję ma dewiza na Nowy Jork.

(k) **Dochoły i wydatki państwowe.** Pierwszy kwartał roku budżetowego 1937/38 tj. za czas od kwietnia do 30 czerwca rb. zamknięty został nieznaną nadwyżką dochodów nad wydatkami w kwocie 498 tys. zł, podczas gdy odpowiedni okres roku budżetowego 1936/37 wykazał nadwyżkę w wysokości 1.097 tys. zł. Dochoły budżetowe zwiększyły się z 523.685 tys. zł w pierwszym kwartale 1936/37 r. do 557.283 tys. zł w analogicznym okresie roku budżetowego 1937/38, czyli o 33.598 tys. zł, gdy równocześnie wydatki wzrosły o 34.187 tys. zł, gdyż z 552.598 tys. do 556.785 tys. zł.

(k) **Obroty portu gdańskiego za pierwsze półrocze 1937 r.** osiągnęły nienotowane cyfry zarówno w przywozie, jak i w wywozie towarów, osiągając ogółem 3.400.343 ton wobec obrotów towarowych za ten sam okres r. 1936 z liczbą 2.492.736 ton, oraz obrotów tego samego okresu r. 1935 z cyfrą 2.363.370 ton. Dla wypuklenia znaczenia osiągniętych ostatnio rekordowych cyfr przeładunku towarowego — warto zaznaczyć, że w r. 1934, który był wyjątkowo pomyślnym okresem dla ruchu towarowego portu gdańskiego w porównaniu z pewną stagnacją lat poprzednich — ogólne obroty osiągnęły zaledwie 3.106.369 ton.

(k) **Przed nowelizacją prawa przemysłowego.** Ustawa przemysłowa wydana w 1927 r. i zmieniona nowelą z 1934 r. ma ulec w czasie najbliższym zasadniczym zmianom. W celu ich ustalenia toczą się między Min. Przemysłu i Handlu i przedstawicielami organizacji rzemieślniczych liczne konferencje. W konferencjach tych szczególnie żywy udział bierze rzemiosło wielkopolskie, jest ono bowiem stosunkowo najsilniej zagrożone istniejącymi projektami zmiany ustawy. Na temat nowelizacji ustawy przemysłowej opinia rzemiosła w Polsce jest ustalona. Postulaty rzemiosła poznańskiego — zgodnie zresztą z opinią ogólnokrajową — zmierzają w kierunku: 1) nadania cechom rzemieślniczym pełnego prawa działania gospodarczego, 2) zezwolenia na istnienie organizacji branżowych pod postacią związków cechów — i 3) możliwości samodzielnego wykonywania rzemiosła tylko przez osoby z pełnym dowodem uzdolnienia tj. posiadające dyplom mistrzowski. (az)

(k) **Obniżenie cła wywozowego na olchę fornirową w Polsce.** Z dniem 21 lipca rb.

obniżone zostało cło wywozowe na olchę fornirową. Dotychczas przy wywozie drzewa olchowego okrągłego średnicy 22 cm i ponad 22 cm, a długości ponad 1,2 m — pobierana była normalna stawka w wysokości 6 zł od 100 kg. Stawka ta podczas sezonu wywozowego została dla określonego kontyngentu obniżona do 80 gr. Obecnie dla tego rodzaju drzewa stawka celna wywozowa została gwałtownie obniżona i wynosi 1,20 zł od 100 kg.

(k) **W sprawie uruchomienia kopalń bolesławskich.** Jak już donosiliśmy, od blisko miesiąca specjaliści, inżynierowie-górnicy z Instytutu Geologicznego, przeprowadzają badania terenów górniczych unieruchomionych kopalń bolesławskich pod Olkuszem. Celem tych badań jest zapoznanie się z dawniejszą gospodarką i zdolnością produkcji mineralów, znajdujących się wewnątrz zatopionych kopalń. Badania przeprowadzane są systemem magnetycznym. Aczkolwiek dziś jeszcze nie można przesądzać kwestii uruchomienia kopalń, to jednak wyniki dotychczasowych badań przedstawiają się pomyślnie i prawdopodobnie władze centralne w niedługim już czasie zadowolą się odnowieniem eksploatacji nieczynnych od 7 lat kopalń.

(k) **Nowe pokłady rudy żelaznej.** We wsi Zabłędza, w odległości 3 km. od Tuchowa odkryto pokłady rudy żelaznej. W związku z tym z ramienia Wspólnoty Interesów w Katowicach przybyło na miejsce kilku fachowców - inżynierów, którzy po wykopaniu rowów 20 m długich i 6 m szerokich, natrafili na bogate złoża rudy żelaznej (40 i 60 pct), takiej właśnie, jaką sprowadza się obecnie ze Szwecji. Inżynierowie pracują nadal i badają, czy oplaci się otworzyć kopalnię na tamtejszym terenie, który jest lesisty i ciężki.

(k) **Wielki urodzaj winogron na Podolu.** Z Zaleszczyk donoszą, że według obliczeń sfer gospodarczych w porównaniu z r. ub. winogrona w Zaleszczykach i w powiatach sąsiednich obrodziły prawie podwójnie. Sfery gospodarcze stwierdzają, że całe Podole będzie w stanie pokryć zapotrzebowanie wszystkich terenów krajowych. Pierwsze winogrona zaleszczyckie ukażą się na rynku z początkiem września.

(k) **Już rozpoczęto produkcję ogórków w puszkach.** Polski przemysł konserwowy przystąpił obecnie do prac, związanych z tegorocznym okresem produkcji ogórków w puszkach. Ze względu na to, że obecnie używany surowiec (ogórki lipcowe) nie odznacza się jakością, wymagana dla celów eksportowych, będzie on chwilowo przerabiany wyłącznie celem zaspokojenia potrzeb rynku wewnętrznego. Dopiero w sierpniu spodziewane jest rozpoczęcie produkcji konserw ogórkowych, przeznaczonych na eksport — z głównym uwzględnieniem wymagającego konsumenta amerykańskiego. Eksport ten będzie już w roku bież. ujęty w ramy, ustalone przez sekcję eksportową konserw ogórkowych przy Zrzeszeniu Wytwórców Konserw, dzięki czemu cena wywozowa zostanie ujednoliconą i w razie potrzeby obniżona.

(k) **Akcja kredytowa Banku Gosp. Kraj. na terenie Wielkopolski.** BGK udzielił kredytu w 1936 r. życiu gospodarczemu Wielkopolski w ogólnej sumie 30.450 tys. zł. Popycia ta wynosiła w r. 1935 — 35.579 tys. zł, w r. 1934 — 33.433 tys. zł, w r. 1933 — 31.899 tys. zł, a w r. 1932 — 32.808 tys. zł. W sumie udzielonych kredytów pożyczki budowlane wynoszą 13.510 tys. zł, czyli 44,4% ogólnej sumy kredytów. Na pozostałe kredyty przypada więc 16.940 tys. zł. (az)

Z ZAGRANICY

(z) **Rozmieszczenie przemysłu rosyjskiego.** W ciągu ostatnich dwóch pięcioletek zdołano przy pomocy dużych nakładów inwestycyjnych przeprowadzić dylokację i koncentrację przemysłu rosyjskiego. W zagłębiu Donu skoncentrowane jest górnictwo węglowe mniej więcej w 90%. Ba-

PASY TRANSMISYJNE
i wszelkie artykuły techniczne w znanych od 60 lat najwyższych jakościach dostarcza
Z. MAZURKIEWICZ Sp. z o. o.
fabryka pasów transmisyjnych, składnica artykułów technicznych
Poznań, ul. Kantaka 8,9, telefon 30-22.
Ng 46 546/7

ku dostarcza 83% całego wydobycia ropy naftowej i jest centrem rosyjskiego przemysłu naftowego. W południowej Ukrainie koncentruje się przemysł hutniczo-żelazny, dostarczający 75% ogólnej produkcji żelaza surowego. Nad Wołgą skoncentrowany jest przemysł spożywczy, przemysł chemiczny oraz szereg gałęzi przemysłów przetwórczych. Kilka okręgów rolniczych rozpoczęło uprawę roślin przemysłowych. Tak więc na Ukrainie znajdują się teraz plantacje bawełny, które dostarczają już 10% całej bawełny, produkowanej w Rosji Sowieckiej. Buraki cukrowe uprawiane są w zachodniej Syberii, w Kazakstanie, w Kirgizji i na Dalekim Wschodzie, który posiada bardzo szeroko rozbudowany przemysł cukrowniczy.

(z) **Handel zagraniczny Niemiec.** W pierwszym półroczu rb. import do Niemiec wyniósł 2.519 miln. Rm., eksport 2.711 miln. Rm., dodatnie saldo za 192 miln. Rm. W porównaniu z pierwszym półroczem 1936 r. import wzrósł wartościowo prawie o 1/3-tą. Najwięcej wzrósł import artykułów żywnościowych, który przekroczył przywóz w analogicznym okresie r. ub. o 20 pct. Jeżeli chodzi o eksport, wzrósł on w porównaniu z pierwszym półroczem r. ub. okragło o 470 miln. Rm., czyli o 21 pct. Z poszczególnych grup eksportu szczególnie wzrósł wywóz surowców, co przypisać należy przede wszystkim pomyślnie kształtującemu się eksportowi węgla.

(z) **Zmiana statutu Belgijskiego Banku Narodowego.** Z dniem 1 sierpnia rb. ulegnie zmianie statut Belgijskiego Banku Narodowego. Koncesja Banku przedłużona zostanie do 31 grudnia 1961 r. Według nowych przepisów Bank będzie musiał mieć pokrycie obiegu natychmiast płatnych zobowiązań w wysokości minimum 40 pct w złocie i wymiennalnych na złoto dewizach, z czego co najmniej 30 pct w złocie. Kierownicy instytucji nie będą mogli być członkami kierownictwa żadnej instytucji handlowej albo finansowej z wyjątkiem kilku instytucji publicznych. Min. Finansów będzie miało prawo kontrolowania wszystkich operacji Banku Narodowego.

(z) **O liberalizację obrotów zagranicznych Francji.** Rada Administracyjna Francuskiej Unii Przemysłów Eksportujących zwróciła się do premiera Chautemps'a z pismem, w którym proponuje poczynienie szeregu posunięć, mających na celu przywrócenie równowagi między cenami francuskimi a cenami światowymi. Przemysłowcy - eksporterzy podkreślają, że „negocjacje o nowe traktaty handlowe nie powinny być krępowane przez politykę nadmiernego protekcjonizmu”. W najbliższym czasie powinny być rozpoczęte rokowania gospodarcze z krajami, należącymi do układu 3 mocarstw oraz krajami, które należą lub przystąpią do układów w Oslo. Celem tych rokowań ma być rozbrojenie celne.

Sposobność stwarza złodziei

Sędzia angielski w roli złodzieja sklepowego

Zapewne raz pierwszy w dziejach sadownictwa zdarzył się wypadek, że poważny, czcigodny sędzia przemienił się na jeden dzień w — złodzieja sklepowego i kradł, co mu w ręce wpadło, aby następnego dnia... palnąc ciętą filiżką przeciwko właścicielom domów towarowych w Londynie! Cała metropolia angielska zaśniewa się z osobliwego wyczynu nowoczesnego Harun al Raszyda, który stojąc na straży prawa, przekroczył prawo, by dowieść słuszności starego przysłowia: „Sposobność stwarza złodziei”.

Sędzia londyński James Wilson w ciągu lat ostatnich nieomal codziennie miał do osądzenia po kilka spraw o kradzieże sklepowe. Było rzeczą wręcz zdumiewającą, w jak szybkim tempie rozwijał się cech „shoplifterów” (u nas zwanych z warszawska „szopenfeldziarzami”). Ludzie, których życie dotąd było bez zarzutu, odwiedzając wielki dom towarowy, padali po raz pierwszy ofiarą swych złych instynktów. I prawie zawsze grzesznicy ci przyznawali się w sądzie, że „szopenfeldziarstwem” trudnili się już od lat wielu, a ponieważ nigdy ich nie schwytano in flagranti, więc proceder swój uprawiali coraz śmielej, aż w końcu przysłowiowe „ucho” jednak się urwało. Sędzia Wilson karał złodziei sklepowych szczególnie surowo, ale mimo to liczba tego rodzaju przestępstw stale wzrastała. „Byłem w biedzie — nadarzała się sposobność — nikt nie zwracał uwagi...” — tak oto starali zwykle uniewinniać się oskarżeni.

Sędzia James Wilson postanowił wobec tego rzecz zbadać „w terenie”. Któregoś popołudnia, ubogo odziany, niepozorny czelczyzna wszedł w progi wielkiego domu towarowego i jał przeciskać się przez tłumy kupujących. Nikt nie zwrócił na niego uwagi, nikt nie zapytał go o życzenie.

W pewnej chwili, przesuając się obok lady zawałonej stosami „wyrobów skórzanych”, Wilson pochwycił jakiś przedmiot i szybko wsunął go do kieszeni. Po jakimś czasie, w innym oddziale znów nadarzyła się sposobność, z której „złodziei” nie omieszkali skorzystać. W rezultacie, po parogodzinnej „pracy”, w kieszeniach sędziego znalazły się najrozmaitsze obiekty: pończochy damskie, skórzana torebka, mydło do prania, pasta do obuwia, pędzel do golenia, papier listowy, nici i t. d., słowem, przedstawiciel prawa plądrował w magazynie z namiętnością wytrawnego szopenfeldziarza, a ponieważ nikt jego „roboty” nie zauważył, więc „złoczyńca” mógł najspokojniej z lupem swym się oddalić.

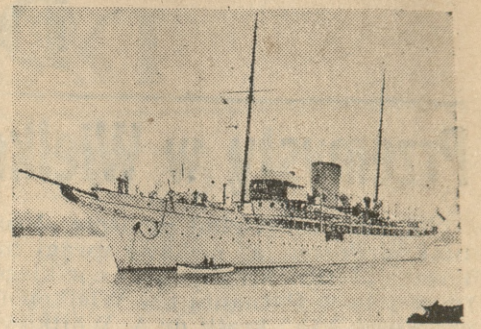
W głębokiej zadumie sędzia Wilson powrócił do domu, po czym spakowawszy całą swą zdobycz, odesłał ją do domu

towarowego, dołączając list, w którym właściciela firmy poprosił o przybycie — wraz z możliwie wieloma jego kolegami po fachu — nazajutrz do jego wydziału w sądzie. W dniu tym nie mniej jak czterech złodziei sklepowych stawało przed kratkami i sędzia Wilson zaaplikował im nader dotkliwe kary. Ale przemówienie, które sędzia przy tym, w obecności kilku właścicieli domów towarowych i licznych reprezentantów prasy wygłosił, było właściwie oskarżeniem nie podsądnych, lecz raczej właścicieli magazynów.

W alokucji swej sędzia Wilson podkreślił, że kto zbyt lekkomyślnie daje ludziom okazję do przekroczenia prawa, wystawiając ich na pokusy, którym słabe

charaktery oprzeć się nie potrafią, ten grzeszy na równi ze złoczyńcą popełniającym przestępstwo. „Nie ma niestety” — mówił przedstawiciel sprawiedliwości — „w naszym kodeksie karnym paragrafu, z którego mógłbym was, panowie kupcy, pociągnąć do odpowiedzialności, nad czym niezmiernie boleję; natomiast wzywam was: wzmocnijcie nadzór w waszych magazynach, powiększając niedostateczny personel sklepowy! Uczyniwszy to, sami unikniecie strat, ludzi słabego charakteru powstrzymacie od karygodnych czynów, a mnie uwolnicie od smutnej konieczności sadzenia, co dzień shoplifterów i posyłania ich do paki”.

Kr.

JACHT KRÓLEWSKI

Król Karol rumuński kupił w Anglii jacht „Nahlin”, na którym swego czasu książę Windsoru jeszcze jako książę Walii odbył podróż po morzu Śródziemnym w towarzystwie pani Simpson.

METROPOLIS

Seanse 445 645 845

OD WTRZA CZWARTKU, 9 bm.

W OLŚNIEWAJĄCEJ KOMEDII MUZYCZNEJ

„KAIN i MABEL”

SZAMPAŃSKI HUMOR — PRZEPYCH WYTAWY — SALA CHŁODZONA —

W nadprogramie humorystyczna wkladka kolorowa „Mistrz światła” oraz najnowszy tygodnik PAT

DZIS, w środę — poraz ostatni „Burza i młodość” z Wallace Beery

MARION DAVIES
CLARK GABLE

ZWIEDZANIE POWIETRZNEGO OLBRZYMA

We Frankfurcie nad Menem otwarto dla publiczności wnętrze okrętu powietrznego „Graf Zeppelin”. Liczba zwiedzających bila wszelkie dotychczasowe rekordy, gdyż ponad tysiąc osób dziennie zwiedzało powietrznego olbrzyma. Na zdjęciu „ogonek” czekających na swoją kolej.

Postęp ku szlachetności

Turyści, którzy jeszcze przed kilku laty powracali z Włoch, nie mogli wyjść z oburzenia na tak często stosowane tam przekleństwa. W toku rozmowy najpocześniejszego Włocha ujawniali się brzydki przywary w postaci ustawicznych przekleństw sypanych z całą beceremonialnością w gronie najpoważniejszych osób. Bardzo obiektywny obserwator życia, a jednocześnie satyryk G. B. Shaw jeszcze przed wojną ukuł słynne powiedzenie: „Kłnie jak Włoch”.

W erze renesansu Imperium przywracanego do dawnego blasku i chwały, władze z całą słusznością zwróciły baczną uwagę na wykorzenienie tego obciążającego charakter włoski grzechu. Przedsięwzięto stanowczą walkę nad wypłenieniem z życia towarzyskiego i społecznego tego wstrętnego nalogu. Ostatnio nawet władze wojskowe w nowym regulaminie wydały nietylko zakaz przeklinania, lecz nawet zastosowały surowe kary wobec oficera lub podoficera, który w trakcie służby użyje hańbiących części wojskowego munduru wyrazów. Z polecenia sekretarza stanu w ministerstwie wojny, gen. Parianiego, pierwsze dni służby poświęcone są w znacznej mierze nauce regulaminu i przestrzeganiu czystości i szlachetności mowy. Rekrut, który zakłnie, bywa w wychowawczy sposób strofowany i pouczany. Pionierska działalność garnizonów włoskich, na które tak znaczny wpływ posiada osobiście Duce, wzbudziła zadowolenie całego społeczeństwa, postępującego wielkimi krokami ku wyżynom mocarstwa i szlachetności.

Panna Witamina

Pewien wieśniak w okolicy Aalberg w Danii wybrał dla najmłodszej latorośli imię... Witamina. Widocznie słysząc o przedłużającej życie i dającej siłę witaminie, chciał w ten sposób odwdziżyć się matce naturze. A może też robił to dlatego, że sprzedawane przez niego produkty, zawierające sporą ilość witamin, dawały mu środki na utrzymanie. Prosząc, do którego zwrócił się wieśniak z prośbą o nadanie córce takiego imienia, stwierdził, że imię to jest niezwykle i skierował do ministerstwa sprawiedliwości zapytanie, czy władze wyższe nie mają nic przeciwko temu. Ale i referent w ministerstwie nie mógł dać na to odpowiedzi, tak, że w tej sprawie zdecydować chyba sam pan minister. Narazie znaleziono wyjście z tej sytuacji, nazwano bowiem małą panienkę tymczasowo „Mina”. Imię „Witamina” nie jest jeszcze takie

że. W gorszej sytuacji znajdują się córki pewnego farmera amerykańskiego, które otrzymały imiona „Prosperity” i „Depresja”. Imiona te wybrał ojciec niewątpliwie pod wpływem chwilowych nastrojów gospodarczych.

Konkurencja Micke-Maus

Któż nie zna dzisiaj pociesznej Micky-Maus? Jest ona dzieckiem wyobraźni genialnego rysownika, jednorazowym pomysłem, który potrafił urokiem swym wprawić tysiące w znakomity humor. Obecnie słychać, że swawolna myszka dostaje konkurencję.

Czterej najlepsi współpracownicy zdecydowali się porzucić szczęśliwego twórcę tej istotki bajecznej Walt Disney'a i usamodzielnili się wspólnie z pewnym przedsiębiorstwem konkurencyjnym. Groteskową figurą, która przez tę spółkę użyta będzie dla celów filmowania, będzie „Skippy”. Jest to postać urwisa, w stylu niemieckiego Maxa i Moryca, która stale coś broi. Skippy jest stałą figurą komiczną pewnego wielkiego pisma amerykańskiego i cieszy się wśród czytelników ogromnym powodzeniem. Zachodzi tylko pytanie, czy ta sama figura, która działa komicznie na łamach gazety, tak samo śmieszna będzie na ekranie.

Ważność umowy zależnie od... alkoholu

Jest to oczywiście możliwe tylko w Afryce. Szczępy Ewe i Ge w Togo uważają wszelkie umowy tylko wtedy za wiążące, jeżeli się je „oblało” alkoholem. Umowa czyli kontrakt jest tym mniej odwołalny, im droższy jest trunk. Jeżeli murzyn oświadcza się dziewczynie, ta go odsyła do rodziców. Ojciec jej z góry odpowiada, że „musi się namyśleć” i posyła go albo do matki dziewczyny — pamiętajmy, że panuje wielozęństwo wśród murzynów — lub jej ciotki, której w międzyczasie już zakomunikował swoją decyzję, zależną od ilości trunków dostarczonych przez przyszłego zięcia, zwykle wartości 250—300 franków. Sumy tej jednakowoż nie wlicza się do „majątku”, jaki murzyn powinien wręczyć za przyszłą swoją żonę. Jest to tylko jakby ratyfikacja umowy małżeńskiej między teściem a zięciem. — Zwyczaj ten jest tak głęboko zakorzeniony wśród szczepów murzyńskich, że bez uprzedniego stwierdzenia tego rodzaju „umowy” władze kościelne nie udzielają ślubu kościelnego nawróconym murzynom z obawy, że kontrakt małżeński mógłby być zerwany — następuje to zazwyczaj ze strony teścia — i dziewczyna nie czułaby się całkowicie związaną umową małżeńską. (P. D. R. W.)

To nie sztuka

zabić kruka,
ale sztuka przyjaciela
trafić dobrze wprost do celu
Byś nie łamał sobie głowy,
jakby humor dziś poprawić,
projekt daję ci gotowy!
idź do Adria się zabawić!
Tam zabawa wre wokóło,
tam jest miło i wesoło,
tam muzyčka słodko gra —
dobra rewia nie jest zła!
Pg 29 014-26,142

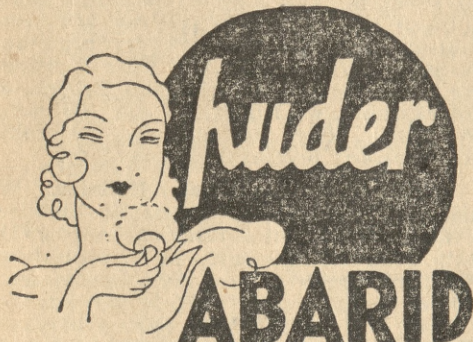
RADIO

III Symfonia Beethovena — „Eroica”

W sezonie letnim nadaje Polskie Radio wspaniały cykl z płyt, obejmujący wszystkie symfonie Beethovena. W czwartek, dnia 29 bm. o godzinie 16.55 usłyszysz radiosłuchacz potężną, zawsze do głębi wstrząsającą Symfonię III „Eroica”. Jak wiadomo, symfonię tę skomponował Beethoven na cześć Napoleona; z chwilą jednak ogłoszenia się Napoleona cesarzem, Beethoven z przekonań prawdziwej demokracji, dedykował ją „pamięci bohatera”. Dzieło to, jedno z największych, jakie wydał duch ludzki, wykonane będzie przez „The New Quenns Hall Orchestra” pod dyr. Henry Wood'a.

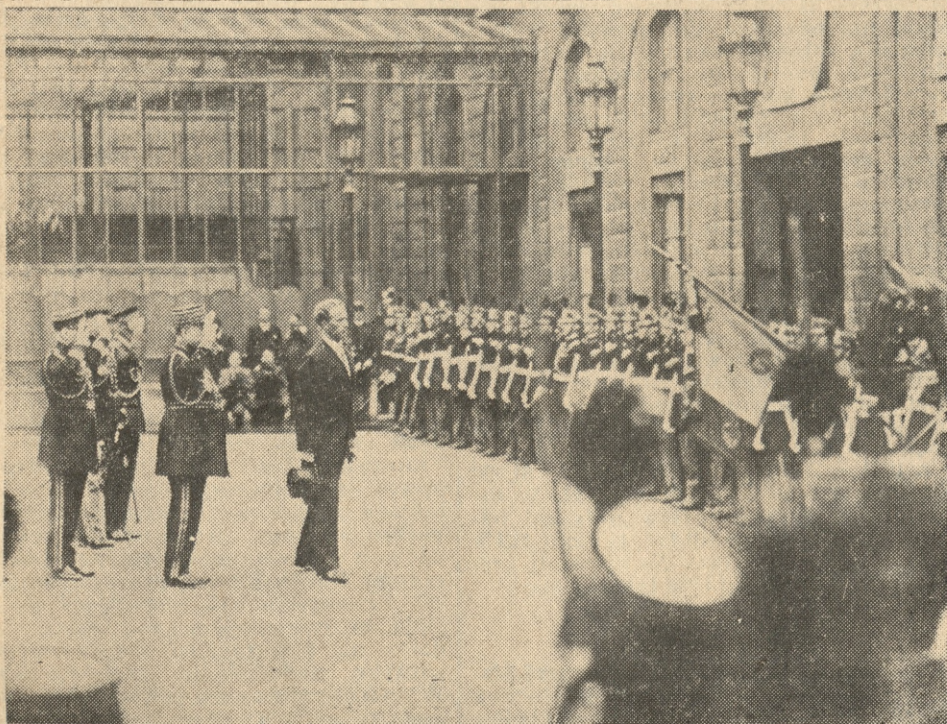
Festiwale Salzburgskie

Polskie Radio pragnie umożliwić swym słuchaczom branie w nich udziału, transmituje z Salzburga trzy koncerty i jedną operę: dnia 30 bm. o godz. 19.05 Mozarta „Czarodziejski flet” pod dyr. Toscaniniego, dnia 8 sierpnia koncert utworów Mozarta pod dyr. wspaniałego interpretatora dzieł mozartowskich Bruno Waltera, 23 sierpnia „Serenady” orkiestrowe pod dyr. F. Baumgartnera, i 29 sierpnia koncert utworów Mozarta i Brahmsa pod dyr. Toscaniniego.

NADAJE CERZE PANI ŚWIEŻOŚĆ I POWAB MŁODOŚCI. JEST ON NAJPEWNIJSZY SPRZYMIERZENCEM URODY I POWODZENIA.

ng 46 211

KRÓL BELGÓW W PARYŻU

Król Leopold III przybył w ub. niedzielę do Paryża, celem zwiedzenia wystawy światowej. Na zdjęciu król przechodzi przed frontem kompanii honorowej na dziedzińcu pałacu Elizejskiego

SPORT

Kolarstwo

W wyścigu „Dokoła Węgier“ — pięć etapów, 102 km. — w dniach od 4 do 8 sierpnia weźmie udział drużyna polska w składzie: J. Kapiak, Napierała, Wasilewski i Wiśniewski.

Kierownikiem drużyny polskiej będzie dyr. Orłowski, opiekunem technicznym, K. Wisznicki.

Na mistrzostwach świata w dniach od 21 do 29 sierpnia w Kopenhadze w kategorii amatorów, startować będą trzej nasi zawodnicy: Kapiak, Napierała i Wasilewski. (Pat)

Lekka atletyka

Sokół (jun.) Żabikowo — Sokół Staroleka 56:47 p. Wyniki były następujące: 60 m — 1) Nowotny (Z) 7.2, 2) Skoblewski (St.); 200 m — 1) Nowotny 25.4, 2) Skoblewski; 1500 m — 1) Skubich (St.) 4:51.6, 2) Wiernicki (St.); kula — 1) Cudera (Z) 11.87 m, 2) Skoblewski 11.46 m; dysk — 1) Cudera 441.60 m, 2) Skoblewski 38.62 m; oszczep — 1) Szymkowiak (Z) 35.14 m, 2) Cudera; w dal — 1) Nowotny 6.02 m, 2) Skoblewski 5.73 m; wżwyz — 1) Nowotny 1.50 m, 2) Skoblewski 1.50 m; 4 × 100 m — 1) Żabikowo 53, 2) Staroleka; olimpijska — 1) Staroleka 4.02, 2) Żabikowo.

Przed meczem lekkoatletycznym Polska — Niemcy. Zarząd PZLA obradował wczoraj specjalnie nad sprawą lekkoatletycznego spotkania międzypaństwowego Polska — Niemcy, które odbędzie się w drugiej połowie sierpnia w Warszawie.

Postanowiono utworzyć specjalną komisję dla organizacji zawodów. W skład weszli: pp. Znajdowski, Frenkel, Kamiński, Wojnarowska, Sienkiewicz, Janowski, Przybysławski, Forys, oraz członkowie WOZLA: op. Sośnicki, Theuer, Oldak i Kokalski.

Spotkanie otrzyma bogate ramy reprezentacyjne. Zorganizowane będą specjalne pociągi popularne z Poznania, Łodzi i Katowic, a prawdopodobnie również z Krakowa, Gdyni i Bydgoszczy.

Zdecydowano wyznaczyć na zawody powyższe bardzo niskie ceny biletów wstępu od 1 do 3 zł. (Pat)

We czwartek wieczorem wyruszy z Katowic reprezentacja naszych lekkoatletów na międzynarodowe zawody do Londynu w dniu 2 sierpnia. Kierownikiem drużyny będzie p. Zuber. Wyjadą: Sznajder, Turczyk, Noji, Kucharski przybędzie do Londynu oddzielnie, a Lokajski spotka nasza drużynę w Berlinie. Polacy przybędą do Londynu w sobotę rano. (Pat)

W Warszawie rozpoczął się w poniedziałek treningowy obóz sprinterów. Na obóz przybyli: Chrzanowski, Danowski, Dunecki, Górzynski, Mittestek, Zasłona, Zyliński, Krawczyk. Trenuje poza tym również Noji.

Uczestnicy obozu skoszarowani są w hotelu na stadionie Wojska Polskiego. Kierownikiem obozu jest p. Petkiewicz.

Piłka nożna

Warta — Korona 6:0 (3:0). Doceniając klasę i siłę wiedeńskiej Warty, z którą Warta gra w niedzielę na własnym boisku ligowcy urządzili sobie w dniu wczorajszym drugie spotkanie treningowe przed ciężkim niedzielnym meczem. Po sobotnim remisie z Pogonią Warta wczoraj wybrała sobie przeciwnika Koronę, którą zwyciężyła bez większego wysiłku 6:0. Ligowcy zagrali bez Twórcza, Sobkowiaka i Przy-

bylskiego, poza tym w pełnym składzie. Słomiak bowiem, którego zastąpił dobrze zapowiadający się z drugiej drużyny zielonych Wojciechowski, został przez zarząd klubu na okres trzymiesięczny zdyskwalifikowany za niesportowe zachowanie.

Zawody wczorajsze stały pod znakiem wybitnej przewagi Warty, dla której bramki po dwie strzelili Nawrot i Genderra, po jednej Szware i Scherfke. Korona w której wyróżnili się Wojciechowski, Gabryelewicz i lewy obrońca, zagrała bez Wardyńskiego z Wiśniewskim na łączniku, który zawiódł zupełnie. Atak pokonanych zaprzepaścił szereg stuprocentowych sytuacji podbramkowych. Zawody prowadził dobrze p. Lang.

Przeciwko Wienni wystąpi Warta w swoim pełnym składzie ligowym. Spotkanie to odbędzie się na boisku Warty o godzinie 17.45.

Zarząd PZPN obradował w poniedziałek nad sprawą obozu treningowego przed spotkaniami z Danią i Bułgarią.

Obóz rozpocznie się 10 sierpnia na stadionie w Warszawie. Instruktorami będą pp. Kossok i Sell, kierownikiem — p. Kaluża.

Ustalono na zebraniu ostateczny skład obozu, który przedstawia się, jak następuje: bramkarze: Pawłowski (Crac.), Krzyk (Brygada Częstochowa), Obrońcy: Giemza (Ruch), Stolarczyk (AKS), Twórcza (Warta), Boetscher (HCP), Pomocnicy: Dytko (Dab), Góra (Crac.), Piec (Naprzód), Bętkowski (AKS), Danielak (Warta), Nycz Polonia), Napastnicy: Cedrewicz, Purtil, Wierzelewski (Gryf), Baran (Resovia), Szware, Genderra (Warta), God, Cebulak (Śląsk), Piryh (Warszawianka), Lewandowski (LKS), Pytel (AKS).

Poza tym w pracach obozu wezmą udział Rudnicki i Martyna.

W czasie obozu odbędą się dwa spotkania sparringowe. W dniu 12 sierpnia reprezentacja obozu walczyć będzie z Wienne. Pod koniec obozu, około 20 sierpnia, przewidziany jest drugie spotkanie z przeciwnikiem dotąd nieustalonym. (Pat)

Szwajcaria wycofała się. Walne zebranie szwajcarskiego związku piłki nożnej postanowiło wystąpić z turnieju o puchar Europy Środkowej.

Pływanie

W Budapeszcie w dniach 31 bm. i 1 sierpnia startować będzie drużyna polska w składzie:

Karliczek, Szwaen, Jankowski, Rusin, Szolc (wszyscy EKS Katowice), Gumkowski, Jastrzębowski, Karpiński (AZS Warszawa), Bocheński (Delfin) i Heidrich (Dab).

Po zawodach w Budapeszcie Polacy wezmą udział w zawodach, organizowanych w paru prowincjonalnych miastach węgierskich. (Pat)

W Międzychodzie odbyły się propagandowe okręgowe zawody pływackie Kolejowego Przystosowania Wojskowego z udziałem 28 zawodników z ognisk KPW: Gniezno, Ostrów, Stęszew, Międzychód, Zbąszyń i Poznań.

Wyniki były następujące: 100 m dow.: 1. Szpera Florian (Ostrów) 1:17, 2. Stephan Rajmund (Gniezno) 1:17,6 100 m wznak: 1. Sporakowski H. (Gniezno) 1:38, 2. Haeke P. (Międzychód) 1:41.4. 3×100 m: 1. Ostrów 4:44, 2. Gniezno 4:47. 200 m klas.: 1. Kanarek Wacław (Gniezno) i Franke St. (Stęszew) w równym czasie 3:39.4, 2. Kobierny J. (Ostrów) 3:53.8. 5×50 m dow.: 1. Gniezno 3:31.4, 2. reprezentacja

kursu pływackiego w Międzychodzie 4:08.4. 500 m dow.: 1. Stephan (Gniezno) 8:34.4, 2. Szpera 9:16.4, 3. Krawczyński (Ostrów) 9:25.5.

W ogólnej punktacji pierwsze miejsce zajęło Ognisko Gniezno przed ogniskami z Ostrowa i Stęszewa. Organizacja zawodów była b. dobra i spoczywała w rękach p. mgr Patera. Publiczności około 100 osób.

W Międzychodzie odbyła się w niedzielę na pływalni miejskiej uroczysta akademii pływacka, zorganizowana staraniem Powiatowego Komitetu P. W. i W. F. w ramach odbywającego się kursu pływackiego. Zebranych gości, przedstawicieli władz i zawodników powitał gorąco pow. komendant p. w. i w. f. p. Marian Cyliński.

Na program akademii złożyły się referaty kpt. p. Lapińskiego „o potrzebie pływania” i p. Ryszarda Jędrzejewskiego „o przystosowalności sportu pływackiego dla kobiet”, następnie pokazy stylów i skoków kursistów i kursistek. W dalszym ciągu nastąpiło rozdanie odznak Polskiego Związku Pływackiego. Odnakę PZP zdobyło tu aż 70 osób, chłopców i dziewcząt. Na zakończenie odbyła się bardzo oryginalna defilada kursistów, którą nagrodzono rzeszistymi oklaskami.

Wspomniana akademii wywarła olbrzymie zainteresowanie w kręgach tutejszego społeczeństwa, czego najlepszym dowodem była niespotykana tu na tego rodzaju imprezach frekwencja, dochodząca do liczby 500 osób. Cel propagandy imprezy został więc w całości osiągnięty.

Powiatowa Komenda p. w. i w. f. zorganizowała w Kaliszu od dnia 26 bm. bezpłatne kursy nauki pływania dla młodzieży obojga płci do lat 16-tu. Nauka odbywać się będzie na przystani Poczтового P. W. (Pat)

Różne

2.000 akademików na igrzyskach. Na światowych igrzyskach akademickich, które odbędą się w Paryżu w dniach od 22 do 29 sierpnia startować będzie 2.000 zawodników reprezentujących 20 państw. Najliczniej reprezentowane będą Niemcy — około 200 zawodników.

Z poszczególnych turniejów najsilniej obsadzona będzie lekkoatletyka — 15 państw. Na drugim miejscu — szermierka 14 państw, pływanie — 12 państw, tenis — 10 państw.

Tenis

Zwycięstwa Jędrzejewskiej w Ameryce. W poniedziałek rozpoczął się w Nowym Jorku międzynarodowy turniej tenisowy, organizowany przez „Seabright Lawn Tennis and Cricket Club”. W turnieju startują najwybitniejsi tenisiści i tenisistki amerykańscy oraz Jędrzejewska. W pierwszej kolejce Jędrzejewska pokonała łatwo Edytę Clark 6:1, 6:0. Wieczorne wydania pism amerykańskich zamieściły duże artykuły o wspaniałym debiucie Polki na terenie Stanów Zjednoczonych.

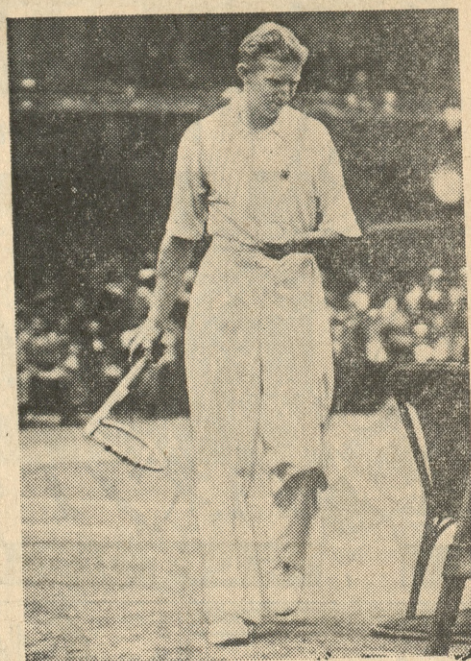
W drugim dniu turnieju Jędrzejewska pokonała Amerykankę Winthrop, sklasyfikowana na 8 miejscu najlepszych tenisistek Ameryki łatwo w dwóch setach 6:1, 6:2.

Prasa amerykańska nazywa Jędrzejowską „Polską królową siatki” twierdząc, że robi ona bardziej przekonujące wrażenie niż mistrzyni Ameryki miss Marble.

Borotra, znakomity tenisista francuski, wziął w Paryżu ślub z bar. Mabel de Forest rozwiedzioną żoną deputowanego Barrachin. Pani Borotra jest znaną tenisistką paryską.

Mistrzostwa morskie odbędą się w dn. od 5 do 8 sierpnia w Wejherowie. W turnieju wezmą udział najlepsze rakiety naszego wybrzeża.

Losowanie do mistrzostw międzynarodowych Rzeszy w Bremie odbyło się we wtorek wieczorem. W mistrzostwach tych startują jak wiadomo Polacy Hebda i Flo-

BUDGE (USA)

walczył tak zaciekle w grze podwójnej z Anglikami o puchar Davisa, że złamał raketę. Na zdjęciu Budge schodzi z kortu.

czyński. Rozstawiono następujących zawodników: Cramma, Destremeau, McGratha, Farquarsona, Puncceca, Crawforda, Chińczyka Kho - Sin - Khie i Henkela. Hebda walczy w ósemce McGratha, z którym spotka się już w pierwszych dniach turnieju, a Tłoczyński wylosował ósemkę Henkela. Wśród pań rozstawiono Dunę Sperling, Holenderkę Coucuerque, hr. de la Valdene i Niemkę Horn. W mistrzostwach bierze ogółem udział 19 państw.

Żeglarstwo

Akademicki ośrodek żeglarski w Jastarni liczy obecnie 220 żeglarek i żeglarzy, pracujących pod kierownictwem dr. Sylwanowicza. Jachty ośrodka odbywają szereg rejsów na morzu Bałtyckim.

Do portu gdyńskiego przybyło 4 harcerzy, członków polskiej drużyny harcerskiej w Rydze, którzy na szalupie żaglowej przybyli morzem z Rygi do Gdyni. Podróż harcerzy polskich trwała 3 tygodnie.

W świetle królewskiej

Nie każdy mógł uczestniczyć w podniosłym międzynarodowym Kongresie Chrystusa Króla w Poznaniu, w czerwcu rb. Wszyscy jednak możemy wstąpić do świąt królewskiej Chrystusa, Króla naszego w niebie i na ziemi, bez względu na stan i odzienie, o ile tylko wiernie poddawać się będziemy Jego władztwu. Zaliczając się zaś, czy pragnąc być zaliczonym do świąt Chrystusa Króla, niepodobna nam zaniedbywać obowiązku utrzymania i powiększania świętości swego królewskiego Pana. A więc niezrównany zaszczyt należenia do świąt Chrystusa opłaćmy przynajmniej ofiarą na cześć Jego, na poznański Pomnik Wdzięczności.

Składki na resztę kosztów budowy tegoż Pomnika prześlij do Komitetu Budowy Pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu, ul. św. Marcin 69, za blankietem P. K. O. na konto czkowe nr 207.470.

Za okazane nam w ciężkim smutku liczne wyrazy serdecznego współczucia oraz oddanie ostatniej przysługi, ś. p.

Dr. med. Zygmuntowi Dołędze-Dymińskiemu

składamy na tej drodze Wielebnemu Duchowieństwu a w szczególności Dziekanowi Kapituły Metropolitalnej w Gnieźnie, Ks. Infulatowi Krzeszkiewiczowi oraz Prałatowi Ks. Ks. Dr. Taczakowi, Dr. Brossowi i Dr. Zychlińskiemu, Proboszczom Ks. Ks. P. Lagodzie i Bajerowiczowi oraz Ks. Mansjonarzowi Herudowi, JWPanowi Staroście Krajowemu Bogalemu, Przedstawicielom Władz, Prezesowi i Przedstawicielom Izby Lekarskiej Poznańsko-Pomorskiej, Delegatowi Prezesa Zarządu Głównego Związku Lekarzy Państwa Polskiego w Warszawie, Prezesowi i licznym Przedstawicielom Związku Lekarzy Państwa Polskiego, Dr. Konkiewiczowi oraz Dr. Matuszewskiemu za wzruszające słowa pożegnania, Przedstawicielowi Zarządu Miejskiego, Przedstawicielowi Szpitala Miejskiego, Naczelnemu Lekarzowi Ubezp. Społecznej, Przedstawicielom Redakcji i Administracji „Nowin Lekarskich”, Radzie Nadzorczej i Zarządowi Tow. Ubezpieczeń na Wypadek Choroby w Warszawie, Zarządowi „Lowa Wielkop.”, Przedstawicielom Prasy, Towarzystwu Muzycznemu, Tow. Powstańców i Wojaków Śródmieście, Tow. Uczestników Powstania, wszystkim Przyjaciółom, Kolegom i Znajomym, tak miejscowym jak i zamiejscowym oraz tym wszystkim którzy brali liczny udział w tym smutnym obrzędzie, z głębi serca płynące

Bóg zapłać!

Żona z córkami, matka, brat i rodzina.

4g 23841

Wróciłem

W. Kurosiński
dentysta

Poznań, Marsz. Focha 68. Telef. 68-80

zg 27 486

Donoszę uprzejmie iż w dniu 29 bm. otwieram ponownie mój lokal

przy ulicy Fr. Ratajczaka 8

po gruntownej renowacji proszę Szanownych Bywa-
ców i Sympatyków o łaskawe dalsze poparcie.

ST. WAWRZYNIAK
gospodarz

zg 27 490

We wtorek, 27 lipca 1937 r., zmarła w Poznaniu, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., moja droga żona, nasza najukochańsza matka, teściowa i babka, ś. p.

z Andrzejewskich

Ludwika Hejducka

w 74 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w piątek, 30. bm. o godz. 16 z Zakładu „Pod Opatrznością” na Śródcie na stary omentarz św. Jana.

W smutku pogrążeni
mąż, dzieci i rodzina.
Poznań, Wronki, Ostrów

W czwartek, dnia 29 bm., o godz. 12, otwieram

kawiarnię - śniadalnię

i sprzedaż pieczywa
przy **Alejach Marcinkowskiego 25**
Proszę uprzejmie o łask. poparcie.

Z poważaniem
Stefan Wyszynski.

zg 27479

Bandonium

dobra, nuty, obsadówki deta i żelazna rozciągana, okno wystarżneta tanio sprzedam. Czarnec-ki, Żabikowo, ul. Poznańska 2. nio, Poznań, urządzenie składowe ta-24 13 487. nio, Poznań, Szewska 1, Komis-24 13 482

Krata

Rozpylajcie FLIT — który niszczy wszelkie owady

Flit jest przedującym środkiem owadobójczym na całym świecie, co daje gwarancję jego skuteczności. Nasiędowitwa nie przynoszą spodziewanych korzyści i narażają na straty. Jedyne Flit niszczy skutecznie wszelkie owady, zawiera bowiem tak silne składniki, jakich nie posiadają inne środki owadobójcze. Rozpylony Flit nie plami i jest nieszkodliwy dla ludzi i zwierząt. Należy żądać jedynie Flitu w złotych blaszkach z czarną opaką i żołnierzykiem. Hermetyczne zamknięcie blaszki zabezpiecza przed fałszywkami.

Do niszczenia ptakających owadów stosujcie proszek owadobójczy p. n. FLIT, rozsypując go w szpary i szczeliny.

Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Czarnkowie poszukuje kwalifikowanego

KIEROWNIKA

z dniem 1 sierpnia br. Zgłoszenia uprasza się kierować na ręce Prezesa Rady Nadzorczej p. Paliszewskiego Stefana, Hutka, poczta Gębice, pow. Czarnków. zg 27 485

EKSPEDIENT

do konfekcji męskiej i ewentl. damskiej potrzebny od 1-go wzgl. 15. 9. Siły wartościowe, towarzysko wyrobione, zechcą złożyć oferty z odpisami świadectw i fotografia. zg 27 489

Pensja i procent.

MARIAN SKIBIŃSKI, Płock, ul. Sienkiewicza 25.

Towarzystwo

„Studium Maszynowe i Elektrotechniczne” we Lwowie

zawiadamia, że Stowarzyszenie Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, Oddział we Lwowie, na zlecenie Towarzystwa Studium M. i E. rozpisano i przeprowadza

konkurs powszechny Nr. 87

na projekt szkielety gmachów Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej przy ul. Stryjskiej we Lwowie.

Za prace, uznane przed Sąd Konkursowy jako najlepsze, przewidziane są następujące nagrody:

Nagroda pierwsza 7.500 zł, nagroda druga 5.000 zł, nagroda trzecia 3.000 zł, nagroda czwarta 2.000 zł, nagroda piąta 1.500 zł.

Zakup pierwszy 2.000 zł, zakup drugi 1.000 zł. Ewentualne dalsze zakupy po 1.000 zł.

Termin zapytań do dnia 20 sierpnia 1937 r. włącznie. Termin nadsyłania prac konkursowych upływa dniem 15 października 1937 r.

Program i warunki konkursu wraz z podkładami otrzymać można za opłatą 5.— zł w Stowarzyszeniu Architektów R. P. Oddział we Lwowie, ul. Akademicka 1.17 Izba Przemysłowo-Handlowa, oraz w Komitecie Budowy Gmachów Wydziału Mechanicznego P. L., Lwów — Politechnika.

Za Zarząd Towarzystwa:

Prof. St. Łukasiewicz. Inż. T. Włodek.

Przykrawacze oraz szwaczki

do cholówek mogą się zaraz zgłosić. „LEO”, Fabryka Obuwia, Sp. Akc., Bydgoszcz. zg 47 257

BUFETOWEGO

Pozzukuje od 15 września dzielnego kupca jako dla mej ruchl. restauracji hotel. który przejmie bufet na własny rachunek. Reflektuje się na Pana biegłego, solidnego i uczciwego z znajomością niemieckiego. Potrzebna gotówka do objęcia ca. 2.000.— zł. Dokładne oferty z odpisami świadectw i fotografią uprasza Ignacy Nowak, Koronowo, restauracja i hotel. zg 27 488

Lody PINGWIN — świetne, choć tanie

Skład blawatów

i dekoracji okiennych, dobrze zaprowadzony, w najlepszym położeniu, centrum Chorzowa G. Śląsk (110.000 miesz.) zaraz z zapasem towarów

do sprzedania.

Nowoczesne wystawy. Nowoczesne 45.000.— zł. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia do „PAR”, Katowice, pod „Pewna lokata”

Pg 29 009-71.167

Skład

delikatesów, nabiał, z powodu innego przedsiębiorstwa. Poznań. Seweryna Mielżyńskiego 1. zd 13 494

Lombard Miejski w Poznaniu ogłasza

licytację zastawów

która rozpocznie się w sobotę, dnia 14 sierpnia 1937 r. na sali Lombardu Miejskiego przy ul. Nowej 1° (wejście z ul. Sieroczej) i będzie się odbywała codziennie od godziny 16 do 20-tej. ng 47 248/9

W myśl § 28 Statutu Lombardu będą licytowane zastawy, które w ciągu czterech tygodni po płacności pożyczki nie zostały wykupione ani też spróbowane tj. zastawy złożone do dnia 12 maja 1937 r. włącznie i prolongaty, do których zapłacono odsetki do dnia 12 maja 1937 r. włącznie.

Prolongaty będzie się przyjmować tylko do wtorku dnia 10 sierpnia 1937 r.

Uwaga: Wszelkie zastawy i prolongaty objęte licytacją, nie zapłacone tego samego dnia, w którym zostały oddane do zatłwienia będą zlietowane.

Lombard Miejski w Poznaniu. ul. Nowa 10 (wejście z ul. Sieroczej).

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy. 5 liczb = jedno słowo. i. w. z. a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tym 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1611 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmują się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmują się do godz. 10,45.

1. DOMY - PARCELE

Ciechocinek

spredam zaraz wille, 20 pokoj u-mieblowanych, centrum zdrowiwska, Wasilewski „Kruszyna”. zdg 13 121

Parcela

ca 900 m² z opłotowaniem drucianym na sprzedaż. Oferty Kurier Poznański zdg 13 422

Kupię

parcelę, zwartą zabudowa, cztery kondygnacje. Wyczerpująco oferty cena Kurier Poznański zdg 13 504

Wille

nowa Poznaniu czynszowa 27.000 sprzedam. Informacje Stary Rynek 54, m. 5, skład. zg 13 641-2

Kamienice

nowa, dobrze budowana, 56 000, wpłaty 45 000, dochód 5 800, Nowakowski, Wielkie Garbary 48. zg 13 706

Kupię dom

Poznań, przedmieście, miasto gminajalne. Wpłata 10 000. Oferty Kurier Poznański zg 13 721

Administrację

dalszych domów przyjmie długoletni energiczny fachowiec i właściciel domu. Gwarancja. Oferty Kurier Poznański zg 13 790

Dom

willa, komfort, bezpodatkowa, kilkumieszkańcowa, dobre położenie, dochód 5 040 korzystnie spiesznie sprzedam. Oferty Kurier Poznański zg 13 756

2. PIENIĄDZ

Dobra

lokata kapitału sprzedam korzystnie, pretensje. Oferty Kurier Poznański zg 13 426

4.000.—

wypożycze, przystałe do spółki Oferty Kurier Poznański zg 13 430

Poszukuje

4-6 tysięcy na I hipotekę. Oferty Kurier Poznański zg 13 442

Bacznosc!

zaprowadzony interes i warsztat radiotechniczny od zaraz do sprzedania. Oferty Kurier Poznański zg 13 452

5 — 10 000

pierwsza hipoteka wykończenie domu centrum poszukuje. Zgłoszenia Kurier Poznański zg 13 678

1 500

na 3 miesiące — oddam 1.700.— Oferty Kurier Poznański zg 13 746

13 — 18 000

I hipoteka, nowy dom Poznań, wartości 55 000, ewentualnie krótszy czas, dobry procent, spiesznie poszukuje. Oferty Kurier Poznański zg 13 757

3 LETNISK I UZDROWISKA

Krynica

centrum. Pensjonat Dra Lazarzskiego idealnie położony przy lesie trzytygodniowy pobyt z ryczałtem 150.— zł zdg 13 330

Szczawnica

pensjonat „Wanda”, ceny na sierpniu znizone, odpowiedź znaczek. zdg 13 128

Letnisko

Dwór Kuźnica Zbaska, powiat Wolsztyn, lasy, jeziora, piękna falista okolica, rozrywki, dobra kuchnia 3.50 zł dziennie. dg 23 808

Lanckorona

k. Krakowa „Mila” Kulpińskiej od pierwszego sierpnia opróżnia się kilka pokoj ładnych, słonecznych, werandy. Proszę zamawiać. zg 13 657

Sierpień na wsi

Erest

poleca kilkakset pierwszorzędnych domów. Informacje bezpłatne. Poznań, Kantaka 8/9. zg 13 788

Pensjonat

blisko Poznania. Uroczę położenie, jeziora, lasy, elektryczność, łazienki. Dobra kuchnia. Dojazd autobusami. Zgłoszenia Kurier Poznański zg 13 873

4. OSOBISTE

Dobrze

pielegnowane napoje, wybór potraw, poleca Śniadalni Sobczyńskiego, Ratajczaka 2. zg 13 601-2

6. OZENKI

Urzędniczka

lat 22, przystoła, elegancka trzy-pokojowa wyprawa, trochę gotówki wyjdzie za mąż. Panowie na stałych stanowiskach zechcą złożyć oferty Kurier Poznański zg 13 784

Znane

z olbrzymiego doboru pań — pa-nów najważniejsze biuro

Echo

ulatwia zapoznanie najszybciej. Poznań, św. Marcina 57, telefon 50-30. Prospekty darmo. zg 13 815

7. SPRZEDAŻE

Motocykl

„Phänomen” motorem Sachs 2.75 KM 2 biegi i wolny światło elektryczne. Bezpodatkowy. Rejestracja jak rower. Cena

695,—

Wul. Gum, Poznań, Wielkie Garbary 8. Pg 28 573-19.79

Obiekty

3,5 X 25 Zeissa. Aleje Marcinkowskiego 8, m. 4, Majkowski. zdg 13 042

Radiatory

(grzejniki) do centralnego ogrzewania polecamy z dostawą bardzo szybko. Informacje Ratajczaka 18, m. 7. zg 11 072

Lokomobila rolnicza

fabr. „Lanz” po kapitalnym remoncie, nowym paleniskiem, prawie nowa, 8 atn., natychmiast sprzedam. Zgłoszenia Kurier Pozn. zg 13 303

Sprzedaz — Naprawa

montownia pior — wszelkich systemów pior wiesznych ołowków automata tytelich Naprawa tytelich w firmie Józef Czosiowski, spec. skład papieru Poznań — Fr. Ratajczaka 2 dg 23 701

1 000 samochodów

rozczepianych używane części podwozia mlecarskiej opony najtańszej w firmie Autosklad. Poznań, Dąbrowskiego 89. tel. 46-74 dg 23 339-40

Okazja

interes rzemieślnicy, urządzeniem, maszynami, mieszkaniem, dwupo-kojowym, bez konkurencji z powodu wyjazdu spiesznie sprzedam. cena 1.300.— Metelski, Sw. Wojciech 30, mieszkanie 1. zg 13 449

Rower

dzieciocy. Poznańska 43 — 4. zg 13 454

Kolonialke

dobrze prosperująca korzystnie sprzedam. Adres Kurier Poznański zg 13 500

Restauracja

W Krakowie wille 3 mieszkaniowa: dwa mieszkania po 4 pokoje jedno 2 pokoje z komfortem, centralne ogrzewanie, ogród najlepsze położenie na Salwatorze, wspaniale widok na cały Kraków minuta od tramwaju. hipoteka ponad 29 000 zł długoterminowa z wolnym mieszkaniem, parter wysoki, z ogrodem — zamienie na wille w Poznaniu mniejszą z dopłatą lub sprzedam przy gotówce 60 000 z Zgłoszenia Kurier Poznański dg 23 817

Piekarnia

2.000.— zaraz. Oferty Kurier Poznański zg 13 398

Okazja

2.000.— zaraz. Oferty Kurier Poznański zg 13 398

Okazja

interes rzemieślnicy, urządzeniem, maszynami, mieszkaniem, dwupo-kojowym, bez konkurencji z powodu wyjazdu spiesznie sprzedam. cena 1.300.— Metelski, Sw. Wojciech 30, mieszkanie 1. zg 13 449

Rower

dzieciocy. Poznańska 43 — 4. zg 13 454

Kolonialke

dobrze prosperująca korzystnie sprzedam. Adres Kurier Poznański zg 13 500

Restauracja

W Krakowie wille 3 mieszkaniowa: dwa mieszkania po 4 pokoje jedno 2 pokoje z komfortem, centralne ogrzewanie, ogród najlepsze położenie na Salwatorze, wspaniale widok na cały Kraków minuta od tramwaju. hipoteka ponad 29 000 zł długoterminowa z wolnym mieszkaniem, parter wysoki, z ogrodem — zamienie na wille w Poznaniu mniejszą z dopłatą lub sprzedam przy gotówce 60 000 z Zgłoszenia Kurier Poznański dg 23 817

Piekarnia

2.000.— zaraz. Oferty Kurier Poznański zg 13 398

Okazja

interes rzemieślnicy, urządzeniem, maszynami, mieszkaniem, dwupo-kojowym, bez konkurencji z powodu wyjazdu spiesznie sprzedam. cena 1.300.— Metelski, Sw. Wojciech 30, mieszkanie 1. zg 13 449

Rower

dzieciocy. Poznańska 43 — 4. zg 13 454

Kolonialke

dobrze prosperująca korzystnie sprzedam. Adres Kurier Poznański zg 13 500

Zamiana lub sprzedaż

W Krakowie wille 3 mieszkaniowa: dwa mieszkania po 4 pokoje jedno 2 pokoje z komfortem, centralne ogrzewanie, ogród najlepsze położenie na Salwatorze, wspaniale widok na cały Kraków minuta od tramwaju. hipoteka ponad 29 000 zł długoterminowa z wolnym mieszkaniem, parter wysoki, z ogrodem — zamienie na wille w Poznaniu mniejszą z dopłatą lub sprzedam przy gotówce 60 000 z Zgłoszenia Kurier Poznański dg 23 817

Piekarnia

2.000.— zaraz. Oferty Kurier Poznański zg 13 398

Okazja

interes rzemieślnicy, urządzeniem, maszynami, mieszkaniem, dwupo-kojowym, bez konkurencji z powodu wyjazdu spiesznie sprzedam. cena 1.300.— Metelski, Sw. Wojciech 30, mieszkanie 1. zg 13 449

Rower

dzieciocy. Poznańska 43 — 4. zg 13 454

Kolonialke

dobrze prosperująca korzystnie sprzedam. Adres Kurier Poznański zg 13 500

Restauracja

W Krakowie wille 3 mieszkaniowa: dwa mieszkania po 4 pokoje jedno 2 pokoje z komfortem, centralne ogrzewanie, ogród najlepsze położenie na Salwatorze, wspaniale widok na cały Kraków minuta od tramwaju. hipoteka ponad 29 000 zł długoterminowa z wolnym mieszkaniem, parter wysoki, z ogrodem — zamienie na wille w Poznaniu mniejszą z dopłatą lub sprzedam przy gotówce 60 000 z Zgłoszenia Kurier Poznański dg 23 817

Piekarnia

2.000.— zaraz. Oferty Kurier Poznański zg 13 398

Okazja

interes rzemieślnicy, urządzeniem, maszynami, mieszkaniem, dwupo-kojowym, bez konkurencji z powodu wyjazdu spiesznie sprzedam. cena 1.300.— Metelski, Sw. Wojciech 30, mieszkanie 1. zg 13 449

Rower

dzieciocy. Poznańska 43 — 4. zg 13 454

Kolonialke

dobrze prosperująca korzystnie sprzedam. Adres Kurier Poznański zg 13 500

Restauracja

W Krakowie wille 3 mieszkaniowa: dwa mieszkania po 4 pokoje jedno 2 pokoje z komfortem, centralne ogrzewanie, ogród najlepsze położenie na Salwatorze, wspaniale widok na cały Kraków minuta od tramwaju. hipoteka ponad 29 000 zł długoterminowa z wolnym mieszkaniem, parter wysoki, z ogrodem — zamienie na wille w Poznaniu mniejszą z dopłatą lub sprzedam przy gotówce 60 000 z Zgłoszenia Kurier Poznański dg 23 817

Piekarnia

2.000.— zaraz. Oferty Kurier Poznański zg 13 398

Okazja

interes rzemieślnicy, urządzeniem, maszynami, mieszkaniem, dwupo-kojowym, bez konkurencji z powodu wyjazdu spiesznie sprzedam. cena 1.300.— Metelski, Sw. Wojciech 30, mieszkanie 1. zg 13 449

Rower

dzieciocy. Poznańska 43 — 4. zg 13 454

Kolonialke

dobrze prosperująca korzystnie sprzedam. Adres Kurier Poznański zg 13 500

Restauracja

W Krakowie wille 3 mieszkaniowa: dwa mieszkania po 4 pokoje jedno 2 pokoje z komfortem, centralne ogrzewanie, ogród najlepsze położenie na Salwatorze, wspaniale widok na cały Kraków minuta od tramwaju. hipoteka ponad 29 000 zł długoterminowa z wolnym mieszkaniem, parter wysoki, z ogrodem — zamienie na wille w Poznaniu mniejszą z dopłatą lub sprzedam przy gotówce 60 000 z Zgłoszenia Kurier Poznański dg 23 817

Piekarnia

2.000.— zaraz. Oferty Kurier Poznański zg 13 398

Okazja

interes rzemieślnicy, urządzeniem, maszynami, mieszkaniem, dwupo-kojowym, bez konkurencji z powodu wyjazdu spiesznie sprzedam. cena 1.300.— Metelski, Sw. Wojciech 30, mieszkanie 1. zg 13 449

Radiogramofon

przepiękna luksusowa szafka za bezcen. Spokojna 4 — 6. zg 13 818

Restauracja

Dom
Kupię czynszowy, wpłaty 17 000.
Oferty Kurier Pozn. zdg 13 694

Jadalnię
i chodnik linoleum kupię. Oferty
Kurier Poznański zdg 13 683

Kupię
używany parownik objętości oko-
ło 50—60 ctr. ziemniaków. Oferty
z opisem i ceną uprasza Maer-
cker, Starajania, p. Smetowo, Po-
morze, zdg 23 846

Kawiarenka
w lecie specjalność lodu. Lazarz,
Adama Jeskiego, skład 25.
zdg 13 823

Składu
fryzjerskiego mieszkaniem. skła-
du próżnego, nadającego się na
fryzjerstwo. Zgłoszenia Kurier
Pozn. zdg 13 826

Motorek
1/4 KM 220, prad stały kupię. —
Gaede, Święty Wojciech 29.
zdg 13 732

12. DO WYNAJĘCIA

Dwa
pokoje kuchnia wynajme. War-
szawska 159. Osiedle.
zdg 13 265

2 pokoje
kuchnia, korytarz, łazienka, gaz
elektryczność, przy Botaniku za-
raz ul. Miła 17.
zdg 13 142

5, 6 i 7
pokoi Grottera tania wydzierża-
wie. Telefon 34-44.
Pg 28 994-56,313

Cztery
pokoje, hol, balkon, komfort —
willi, Sołacz, Wawrzyniak, Sła-
wska 11.
Pg 29 005-56,322

2 pokojowe
Aleja Hetmańska 2a. Wiadomość
Rynek Łazarski 2, m. 12.
zdg 13 399

Trzypokojowe
komfortowe, bezpodatkowe, go-
spodarz, Chelmońskiego 5 — 21.
zdg 12 825

2
pokoje kuchnia, bezdzietnym —
urzędnikom państwowym. Aleja
Szelągowska 7; 16—18.
zdg 12 904

Sześciopokojowe
tania, komfortowe, słoneczne, pie-
ce, pierwsze piętro, Park Wilsona,
Wyspiańskiego 15 — 2 gospodarz
od 17—19-tej. zdg 13 291

Cztery
pokoje, II p. Mickiewicza 3 —
komfort.
zdg 13 451

Sześciopokojowe
św. Marcina, kompletnie odnowio-
ne, wprost od gospodarza. —
Adres Kurier Pozn. zdg 13 513

3
pokoje komfortowe odnowione do
wynajęcia. Polna 19, właśc. Bu-
śko, Piekary 22/3. zdg 13 593

2
razy dwupokojowe, jednopokojowe
komfortem. Koszmińska 12.
zdg 13 577

Czteropokojowe
komfortowe, czynsz zł 162.— bez
podatku, ul. Focha 4, m. 5, zaraz
do wynajęcia. Informacje PKO,
plac Wolności 3, pokój 15, w go-
dzinach 8—14. Ng 46 536

2 pokoje
komfortowe, czynsz zł 100.— bez
podatku, ul. Bukowska 3, do wy-
najęcia zaraz. Informacje PKO,
plac Wolności 3, pokój 15, w go-
dzinach 8—14. Ng 46 537

2 pokojowe
śródmieściu, urzędnikowi. Pośred-
nicy wykluczeni. Oferty Kurier
Poznański zdg 13 626

Dwupokojowe
Sielska 45, m. 5. zdg 13 489-90

Dwupokojowe
kuchnia, słoneczne, Poznań-Gór-
czyn, Ks. Logi 17. zdg 13 423-4

Jednopokojowe
25.— Dwupokojowe 38.— Wielka
15 — 23. zdg 13 549

Jednopokojowe
dwie osoby, rok z góry. Gospo-
darz, Dolina 18. zdg 13 644

Dwupokojowe
komfortowe, Biedrzyckiego 19
(Lazarz). zdg 13 646

Czteropokojowe
komfortowe — bezpodatkowe —
Focha 123, I. 85. Właściciel:
Łódzka 1, m. 4 (Rynek Łazarski).
zdg 13 808

Dwupokojowe
łazienka, bezpodatkowe od 1. 8.
37. do wynajęcia. św. Leonarda
nr 17. zdg 13 703

Dwa
pokoje komfort. skład, urządze-
nie, mieszkanie wynajme. Go-
spodarz, ul. Pamiątkowa 7.
zdg 13 704

Trzypokojowe
słoneczne, łazienka, bezpodatkowe
wydzierżawi gospodarz. Focha
123. zdg 13 564

5 pokojowe
komfort. II piętro, od 1 października.
Matejki 47, dozorca.
Pg 29 008-30,24

Mieszkanie
4 pokojowe z łazienką wynajme.
Zgłoszenia Rynek Łazarski 10 a,
mieszkanie 12. zdg 13 782

Trzypokojowe
duże, słoneczne, łazienka, Rom.
Szymańskiego 1 — 7. zdg 13 688

Czteropokojowe
komfortowe, willi, blisko Parku
Moniuszki

Próżny
balkonowy. Aleja Wielkopolska
3, w godz. 16—18.30. zdg 13 792

3 pokoje
ze wszelkimi wygodami, central-
ne ogrzewanie, parter. Matejki 48
od zaraz. Wiadomość u portiera.
zdg 13 668

Sześciopokojowe
komfortowe (blisko Grunwaldz-
kiej) ewentualnie ogrodem lub ga-
razem. Matejki 68 — telefon 3568.
zdg 13 797

3
pokojowe z przynależnościami Ła-
zarz. Chłodna 6, przy Gimnazjum
Mickiewicza. zdg 13 804

Trzypokojowe
komfort. balkonem, bezpodatkowe.
Raczyńskich 11 — 1.
zdg 13 855

Trzypokojowe
Łazarz, słoneczne, łazienka, I ptr.
całkowicie odnowione czynsz mie-
sieczny. Zgłoszenia Chociszew-
skiego 37a. zdg 13 773

Dwa
pokoje bez kuchni, jeden pokój
kuchnia gazowa. Górna Wilda
48. zdg 13 850

Mieszkania
Nad Wierzbakiem 9. zdg 13 834

Pokój
i kuchnia, odnowiony, wynajme
małej rodzinie kaucją zaraz. —
Gospodarz. Oferty Kurier Pozn.
zdg 13 899

13. SZUKA MIESZK.

Urządnik
kierowniczym stanowisku poszu-
kuje od 1. 2—3 pokojowego. kuch-
nia, pełnym komfortem, nowym
domu, blisko tramwaju, I, II pię-
tro. — Oferty Kurier Poznański
zdg 13 277

3—4
pokoi, Plac Wolności, Ratajczaka
— 3 Maja. Oferty Kurier Pozn.
zdg 13 453

1
lub 2 pokoje z kuchnią poszukuje
bezdzietny pracownik państwowy.
Oferty Kurier Poznański
zdg 13 462

2
pokoje, piętro, elektryczność, Ła-
zarz, również okolica Hetmań-
skiej, czynsz miesięczny, wrze-
śnia, pośrednika szuka urzėd-
nik. Pośrednicy wykluczeni. —
Oferty Kurier Pozn. zdg 13 477

Poszukuję
mieszkania pokój z kuchnią na
Wildzie lub Debcu. Ewentualnie
czynsz z góry. Zgłoszenia Kurier
Poznański pod ng 47 250

3—4
pokoje nowoczesne — wysoki par-
ter — I piętro, holl, balkon lub
weranda, blisko kościoła potrze-
bne od 1. 10. Oferty plac Nowo-
miejski 1, m. 4. zdg 13 705

Podoficer zawodowy
poszukuje mieszkania 1—2 poko-
jowego z kuchnią, wygodami. —
Okolice Sołacz, Jeżyce. Oferty
Kurier Poznański zdg 13 660

Od 1 sierpnia
poszukuje punktualny płatnik —
urządnik

1 pokoju kuchnią
w okolicy Łazarza. Zgłoszenia
Kurier Poznański zdg 13 677

Emerytka
szuka pokoju z kuchnią. Oferty
Kurier Poznański zdg 13 852

15. POKOJE UMEBL.

Z klatki
pokój umeblowany od zaraz —
Aleje Marcinkowskiego 1, m. 8,
(dom narożny). zdg 13 009

Niekrepujący
Działyńskich 11, Matuszek, par-
ter. zdg 13 138

Wronecka
18, m. 6. zdg 13 215

Grunwaldzka
5, m. 5. zdg 13 234

Śródmieście
Kreta 5, m. 6, ładny, słoneczny
zdg 13 317

Panu
solidnemu. Piekary 25 — 3.
zdg 13 261

Urzednikowi
u samotnej. Kanałowa 6, parter.
prawo. zdg 13 366

Dwu-
i jednoosobowy. Ratajczaka 11,
m. 50. zdg 13 375

Kwaśniewski
Słowackiego 29. zdg 13 393

Bez
pościeli. Ogrodowa 2 — 9.
zdg 13 413

Czysty
Mostowa 37 — 6, I ptr.
zdg 13 418

Matejki
51 — 1. zdg 13 455

Dwuosobowy
także uczniom, czysty. Słowac-
kiego 35 — 5. zdg 13 457

Panu
Śniadeckich 9, m. 2.
zdg 13 458

Kanałowa
16, m. 7, jednoosobowy, zdg 13 502

Jedno-
dwuosobowy. Piekary 5 — 8.
zdg 13 497

Panu
Jasna 4 — 4. zdg 13 492

Pokoik
Rybaki 7 — 26. zdg 13 483

Frontowy
tanio. Kanałowa 15, m. 10, par-
ter. zdg 13 480

Niekrepujący
małżeństwa. Szewska 14 — 8.
zdg 13 481

Lepszemu
Zielona 7 — 8. zdg 13 475

Pokój
umeblowany. Spokojna 9, m. 2.
zdg 13 473

Niekrepujący
Wielkie Garbary 36 — 19.
zdg 13 511

Skryta
15 — 6. zdg 13 508

Pokój
umeblowany, niekrepujący. Ma-
tejki 51, m. 7. zdg 13 514

1
lub 2 osobowy, elektryczność, te-
lefon. Mickiewicza 15, m. 7.
zdg 13 575

Frontowy
czysty. Zielona 2, m. 5.
zdg 13 596

Słoneczny
Wierzbicice 53 — 7. zdg 13 587

Panu
ładny, słoneczny pokój umeblo-
wany. Piekary 8 a, I piętro, mie-
szkanie 42. zdg 13 506

Pokoje
solidnym na stanowisku zaraz.
Aleje Marcinkowskiego 1, m. 4.
zdg 13 509

Niekrepujący
Kilńskiego 5, m. 8. zdg 13 583

Półwiejska
32 — 2. zdg 13 584

Pokój
słoneczny, niekrepujący, łazienka,
telefon. Kreta 24, m. 9.
zdg 13 094

Frontowy
telefon. Skarbowska 7, m. 8.
zdg 23 835

Na
biuro. Marcin 27 — 4.
zdg 13 627

Panienci
pościeli. Mostowa 29, m. 3.
zdg 13 543

Pan (ni)
tani. Fredry 3 — 21.
zdg 13 539

Pokój
umeblowany lub próżny na cele
handlowe. Wodna 25, m. 7.
zdg 13 537

Elegancki
klatki Łąkowa 16 — 6.
zdg 13 536

Frontowy
Grobła 22 — 9. zdg 13 535

Ładny
słoneczny, Piekary 18 — 8.
zdg 13 580

Pokój
Stroma 7 — 2. zdg 13 531

Gajowa
4 — 10. zdg 13 533

Fokcik
Szkolna 13 — 3. zdg 13 548

Jednoosobowy
utrzymaniem. Pierackiego 9 —
m. 6. zdg 13 547

Wspólny
panience. Marcin 22 — 28.
zdg 13 555

Frontowy
Grobła 1b — 8 narożnik Garbar.
zdg 13 559

Jedno-
lub dwuosobowy, elektryczność.
Półwiejska 38a, m. 8.
zdg 13 562

Pokój
duży, frontowy, próżny, osobne
wejście. Żydowska 2/3
zdg 13 563

Pokój
Grobła 28, m. 13. zdg 13 566

Duży
frontowy, jedna-dwie osoby. Fre-
dry 3, m. 8. zdg 13 628

Frontowy
elektryczność. Bernardyński 2,
mieszkanie 9. zdg 13 631

Skryta
1 — 5. zdg 13 633

Kantaka
5 — 8. zdg 13 645

Dwuosobowy
frontowy, słoneczny. Dominikań-
ska 7 — 8. zdg 13 647

Pierackiego
8 — 12. zdg 13 807

Tani
podwórzowy. Działyńskich 11,
Matuszek, parter. zdg 13 701

Jedno-
dwuosobowy. Wrocławska 3 — 7.
zdg 13 716

Bezdzietnym
Dąbrowskiego 36 — 9.
zdg 13 567

Panom
Piekary 4 — 7. zdg 13 568

Skarbowsa
2 — 9. zdg 13 569

Czysty
Strzelecka 6 — 15. zdg 13 571

Pokój
Kwiatowa 9 — 12 zdg 13 574

Młyńska
5 — 1, dwuosobowy paniom.
zdg 13 734

Przyjezdnemu
niekrepujący klatki. Piekary 24,
m. 2. zdg 13 648

Gabinet
Gajowa 4, m. 8. zdg 13 656

Małżeństwu
pokój z urządzeniem kuchni, bez-
dzietni, pościel pożądana. Szy-
mańskiego 9, m. 8. zdg 13 659

Dwuosobowy
elektryczność. Półwiejska 38a—15
zdg 13 865

25,—
Plac Działowy 11 — 9. zdg 13 864

Próżny
Adres Kurier Pozn. zdg 13 719

Pokój
Strusia 3 a, m. 7. zdg 13 718

Dla
pań. Poczta 26, m. 22.
zdg 13 724

Pokoik
3 Maja 3 a — 20. zdg 13 760

Pokój
wspólny dla pań, św. Marcin 14,
mieszkanie 45. zdg 13 783

Matejki
2 — 5. Zgłoszenia od 7.30 wje-
czorem. zdg 13 786

Duży
Marcina 16/17 — 9. zdg 13 787

Mostowa
5 — 7. zdg 13 764

Ładny
frontowy. Słowackiego 25 — 5.
zdg 13 791

Elegancki
panu, telefon. Dąbrowskiego 2, I
piętro lewo (narożnik Jasnej).
zdg 13 692

Pokój
Reja 1, m. 5. zdg 13 700

Jedno-
dwuosobowy. Mielżyńskiego 5—9.
zdg 13 759

Śniadeckich
32 — 2. zdg 13 671

Inteligentnym
Św. Józefa 3 — 8. zdg 13 672

Niekrepujący
czysty, słoneczny, łazienka, elek-
tryczność. Spokojna 24a, m. 19.
zdg 13 676

Fredry
5 — 8. zdg 13 680

Czysty
Marcin 5 — 13. zdg 13 684

Jednoosobowy
Plac Działowy 6, m. 8.
zdg 13 685

Elegancki
pokój 1. 8, dla solidnego pana. —
Kwiatowa 5, m. 6.
zdg 13 747

Elegancki
nowoczesnym domu panu zaraz.
Oglądać 4 — 7 Mickiewicza 21,25
m. 6. zdg 13 748

Niekrepujący
Działyńskich 6 — 3. zdg 13 737

Panience
wspólny. Poczta 21, m. 3.
zdg 13 739

Niekrepujący
Spokojna 3 — 2. zdg 13 856

OGÓLNOPOLSKIE

Czwartek, 29 lipca.

6.15 audycje poranne; 11.57 sygn-
alny czas; 12.03 dziennik po-
łudniowy; 12.15 pogadanka rolni-
cza; 12.25 orkiestra Huty Pokój
pod dyr. Józefa Kalisza (z Ka-
towic); 15.45 wiadomości gospo-
darcze; 16.00 „Turu-Kadu” — o-
powiadanie dla dzieci (ze Lwo-
wa); 16.15 pieśń ludowa śląskie
w wyk. chóru mieszanego „Har-
monia” z Mysłowic pod dyr. A-
lojzego Bonczka (z Katowic);
16.40 na obozie — gawęda (z Wil-
na); 16.55 symfonia Beethovena —
III audycja (plyty). III symfonia
Es-dur op. 55 „Eroica” (z komen-
tarem słownym); 17.50 poradnik
sportowy; 18.05 pogadanka spo-
łeczna; 18.15 instrumenty orkie-
strowe w roli solistów — plyty;
18.50 pogadanka aktualna; 19.00
Powszechny Teatr Wyobraźni:
„Stara Baśń” — Józefa Ignacego
Kraszewskiego w opracowaniu
Stanisława Nadzina; 19.40 poga-
danka aktualna; 19.56 wiadomości
sportowe; 20.00 koncert muzyki
lekkiej i tanecznej w wykoni-
aniu orkiestry wileńskiej pod
dyr. Wł. Szczepańskiego oraz
Barbary Halimskiej — śpiew i
gwizd i Jana Ciżyńskiego —
śpiew; w przerwie o godz. 20.45
dziennik wieczorny i wiadomości

Kantaka
2 — 5, utrzymaniem bez. biuro.
zdg 13 741

Focha
55 — 6. zdg 13 795

Piekary
20/21 — 5. zdg 13 802

Pokoik
skromny. Wały Zygm. Augusta
2 — 9. zdg 13 854

Frontowy
parter. Towarowa 21 a — 17.
zdg 13 691

Gabinet
elegancki, ewentl. na biuro. —
Składowa 1 — 7. zdg 13 776

Długa
14 m. 4. zdg 13 777

Jnikniesz wągrów
 Tosując puder
SEKRET LEKNOŚCI ANIDA
 Puder ten odciąga wydzieliny skóry i znakomicie ją mataje.
 Pg 23 981-71155

Dziewczyna
 inteligentna, uczciwa poszukuje posady do lepszego domu od 1. lub 15. Oferty Kurier Poznański zdg 13 498

Poszukuje
 posady od pierwszego. — Oferty Kurier Pozn. zdg 13 495

Młodsza
 dziewczyna poszukuje posady z gotowaniem lub jako pokojowa ze szyciem. Oferty Kurier Poznański zdg 13 469

Gospoia - -zarządczyni
 poszukuje posady na Pomorze do samotnej osoby lub bezdzietnej rodziny od 15 sierpnia. — Oferty Kurier Poznański zdg 13 512

Starsza
 dziewczyna, gotowaniem, uczciwa, pracowita, szuka posady, posługi. Oferty Kurier Pozn. zdg 13 509

Posługi
 od południa szukam. Oferty Kurier Poznański zdg 13 625

Inteligentna
 sumienna, samodzielna gospodyni, znająca wszelkie prace, wykwinne gotowanie, zaprawy, konserwy, poprowadzi dom jak własny samotnej, ewentualnie 2 osób, świadectwa pierwszorzędne. — Oferty Kurier Poznański zdg 13 6612

Gospoia
 szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 13 421

Dziewczyna
 uczciwa do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 13 663

Samodzielna
 starsza wiejska polecona, zaufana, szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 13 693

Uczciwa
 szuka posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 13 867

Młodsza
 sumienna, uczciwa, dobrymi świadectwami szuka posady bezdzietnego państwa. Oferty Kurier Poznański zdg 13 742

Poszukuje
 posługi praniem, gotowaniem. — Oferty Kurier Poznański zdg 13 800

Dziewczyna
 prowincji skromnym gotowaniem szuka posady 1. 8. Oferty Kurier Poznański zdg 13 775

Dziewczyna
 uczciwa poszukuje posady do wszelkich prac domowych zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 13 846

Wiejska
 z samodzielny, dobrym gotowaniem poszukuje od 1. lub 15. posady. Oferty Kurier Poznański zdg 13 848

Szukam
 posady z gotowaniem od zaraz. Oferty Kurier Poznański, zdg 13 861

TEATRY
 Poznań, środa, 28. 7.
 ADRIA: „Koszalki — opalki”.

KINA
 Poznań, środa, 28. 7.
 APOLLO: „Amerykańska awantura”.
 CORSO: „Zew Krwi”.
 GLORIA: „W blasku słońca”.
 GWIAZDA: „Braterstwo Krwi”.
 METROPOLIS: Dziś: „Burzliwa młodość”.
 OSWIATOWE T. C. L.: „Flip i Flap” w komedii „Cygańskie dziewczę”.
 RENAISSANCE: „Rok 2000” oraz „Zamach w Kaenynie”.
 SŁOŃCE: „Takie są dziewczęta”.
 SFINKS: „Zaczął się od pocałunku”.
 SWIT: „Madame Lenox”.
 TECZA-Bazarz: „Komediant”.
 TECZA-Wilda: „Piekielny Chin”.
 WILSONA: „Młody Hrabia”.

Dla
 siostrzenicy, młodej dziewczyny ze wsi szukam posady do wszystkiego. Andrzejak, Debiecka 51. zdg 11 767

Młodsza
 sierota ze wsi szuka posady do lekkich prac. Oferty Kurier Poznański zdg 12 152

Prania
 posługi poszukuje, okolica Ostrogora. Oferty Kurier Poznański zdg 12 076

Poszukuje
 posługi przed południem. Oferty Kurier Poznański zdg 11 975

Osoba
 starsza, inteligentna, z dobrej rodziny, zna gospodarstwo, kuchnię, szycie, robotki, pielęgn. chorych, dzieci, szuka pracy. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 203

Poszukuje
 posady, najchętniej do samotnej osoby. Oferty Kurier Poznański zdg 11 961

Poszukuje
 posługi prania, lepszych domach. Oferty Kurier Poznański zdg 11 960

Dziewczyna
 uczciwa szuka posady dzieci, cokolwiek gotowaniem. Oferty Kurier Poznański zdg 12 229

Dziewczyna
 uczciwa z dobrym gotowaniem poszukuje posady. Zgłosz. Kurier Poznański zdg 12 272

Szuka
 posady samodzielnej dla samotnej osoby lub wyrezenia pani, zna gotowanie, szycie, prasowanie, chętnie wyjazd. Oferty Kurier Poznański zdg 12 321

Dziewczyna
 uczciwa z gotowaniem poszukuje posady od 1. 8. 37. Oferty Kurier Poznański zdg 12 654

Prania
 posługi poszukuje. Oferty Kurier Pozn. p 20 910

Dziewczyna
 uczciwa, czysta poszukuje posady. — Oferty Kurier Poznański zdg 12 962

Posługi
 poszukuje. Oferty Kurier Pozn. zdg 13 012

Zarządczyni-kuchmistrzyni
 rutynowana, na wskroś uczciwa, szuka od 1. 9. posady do zakładu lub internatu. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 418

Dziewczyna
 z gotowaniem szuka posady od zaraz lub 1. 8. 37. Oferty Kurier Poznański zdg 12 324

Uczciwa
 posługaczka poszukuje posługi od zaraz bez prania. Oferty Kurier Poznański zdg 12 698

Gospodyni
 starsza, inteligentna poszukuje posady, zna wszechstronnie kuchnię, gospodarstwo, pracownia, u samotnych. (Emerytka) tylko za pokój. Oferty Kurier Poznański zdg 12 761

b) Inni

Dentystka
 uprawniona przyjmie zastępstwo na sierpień i wrzesień. Zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 13 127

Piekarz-Cukiernik
 młody, samodzielny, dobry fachowiec, poszukuje pracy. B. Autas. Wrzesnia, Warszawska 11. zdg 13 304

Gorzelnik
 6 lat praktyki, dobry fachowiec, książkowy, dublańczyk, poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 11 935

Nauczycielka
 egzaminowana, zakres szkoły powszechnej, prawo nauczania, dobry niemiecki, znajomość francuskiego, średnia muzyka, szuka posady skromnych warunkach. — Łaskawe zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 893

Medyków
 lekarzy na zastępstwa, pomoc fclczerska, stała i czasowa — zastrzyki, masaże, opatrunki, analizy itd. poleca Sekcja Pośrednictwa Pracy „Bratniej Pomocy” SSSUP. Poznań, Al. Marszałka Piłsudskiego 7, tel. 39-46. zdg 11 410

Młodszy
 pomocnik instalatorski z ukończoną nauką poszukuje pracy od zaraz. Łaskawe oferty Kurier Poznański zdg 13 240

Stenotypista
 początkujący, kilkugodzinne zajęcia bezpłatnie. Oferty Kurier Poznański zdg 13 435

Posady
 urzędnika gospodarczego lub pisarza, 9 lat praktyki, za niskim wynagrodzeniem poszukuje. — Oferty Ag. Kuriera Pozn. Kościan zdg 13 436

Samodzielna
 poszukuje posady, wiek średni, — pracowita, dobre świadectwa od 1. 8. lub 15. 8. Oferty Kurier Poznański zdg 13 445

Kuchmistrz
 szuka posady od zaraz. — siła pierwszorzędna, miejscowość obojętna. Oferty Kurier Poznański zdg 13 448

Starszy pomocnik fryzjerski
 (pracował kilkanaście lat zagranicą), dobry fachowiec, poszukuje posady (w meskim) — ewtl. jako kierownik na prowincje. Oferty Oredownik, Poznań zdg 13 551

Książkowy
 branży zbrozowej, lat 30, język polski, niemiecki, pisanie maszyną, szuka posady także innej branży. Oferty Kurier Poznański pod zdg 13 503

Bięgła
 maszynistka polsko - niemiecka, stenografka, długoletnia praktyka, referencjami, przyjmie zaraz posadę. Oferty Kurier Poznański zdg 13 484

Nauczycielka
 absolwentka Uniw. Pozn., kilkuletnia praktyka pedagogiczna, doskonałymi świadectwami, poszukuje od września posady w domu prywatnym. Zgłoszenia, warunki Kurier Pozn. zdg 13 474

Syn
 inwalidy wojennego, trzeźwy, po wojsku, prosi o jakakolwiek pracę. — Oferty Kurier Poznański zdg 13 468

Syn
 wdowy, uczciwy, pracowity, prosi o pracę chłopca do posyłek. — Oferty Kurier Pozn. zdg 13 467

Kupiec
 młody, przystojny, dzielny, przyjmie każdą posadę, najchętniej biurową. Oferty Kurier Pozn. zdg 13 516

Inteligentna
 lat 32, poszukuje posady w składzie lub biurze. Złożyła kaucję. — Oferty Kurier Poznański zdg 13 556

Starsza
 osoba inteligentna, poszukuje zajęcia do dzieci, chorej osoby lub pracy domowej za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurier Poznański zdg 13 558

Sierota
 dziewczynka, lat 17 — poszukuje pracy lub nauki. Oferty Kurier Poznański zdg 13 572

Kucharz
 poszukuje posady. Oferty Agencja Kuriera Poznańskiego, Nefka, ng 47 259

Maturzystka
 szuka jakiegokolwiek pracy biurowej, ewentl. za utrzymanie. Zgł. Kurier Poznański zdg 13 655

Dam
 4 pensje miesięczne za posadę leśniczego na niemieckim lub polskim majątku. Oferty Kurier Poznański zdg 13 869

Szukam
 prywatnego pośredniczenia w odnalezieniu posady. Oferty Kurier Poznański zdg 13 870

Ekspedientka
 rzeźniczka z dobrymi świadectwami poszukuje posady. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 13 862

Maturzystka
 podchor. rez. szuka posady. Dam kaucję. Oferty Kurier Poznański zdg 13 736

Książkowy
 bilansista, koresp. polski, niemiecki poszukuje posady od zaraz, wiek 26. Oferty Kurier Poznański zdg 13 842

Inteligentna
 wdowa, lat 28, szuka posady, — pomocy w składzie lub gospodyni 1-2 osób. Oferty Kurier Poznański zdg 13 860

Inteligentna
 Poznanianka poprowadzi dom, jako krawcowa domowa lub pielęgniarzka od zaraz. Oferty Kurier Pozn. zdg 13 821

Tysiąc
 złotych kaucji wożnego magazyniera, placowego. Oferty Kurier Poznański zdg 13 858-9

Mistrz malarski
 dobry fachowiec, młodszy, przyjmiem posadę, zmuszon; stosunkami, miejscowość obojętna. Oferty Kurier Poznański zdg 12 750

Zbozowiec
 lat 22 1/2, po wojskowości, 5 lat praktyki, obecnie 1/2 roku księgowy w banku, poszukuje zaraz lub później odpowiednie posady ewentualnie 300 kaucji. Oferty Kurier Poznański zdg 12 574

Kuśnierz
 zdolny wykonuje wszelkie prace kuśnierskie tanio, elegancko, poszukuje pracy w dom poza dom. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 364

Mechanik
 szofer reperacje samochodów maszyn parowych, obca mowa, referencje dobre Kurier Poznański, Gniezno 1147. ng 46 353

Kelner
 poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 239

Wychowawczyni
 kochająca dzieci, praktyka, długoletnie świadectwa, szycie, niemiecki, poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12 729.

Kupiec
 handlowiec szuka posady, przyjmie administrację domów — z prowadzeniem związanych formalności, kaucję hipoteczną posiada. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 697

Panienska
 poszukuje pracy najchętniej w fabryce lub posługi dobrymi świadectwami. Oferty Kurier Poznański zdg 12 736.

Kupiec
 kolonialno-drogistowski, samotny dotąd poważnej firmie zatrudniony, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurier Pozn. ng 47 211

Inteligentna
 szuka posady książkowej, ekspedientki, wychowawczyni, Zgłoszenia Agencja Kuriera Pozn. Krotoszyn. ng 47 198

Kursistka
 bięgła ondulatorka żelazkowa poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 952

Nauczycielka
 francuski, niemiecki obydwą z dobrą konwersacją, muzyka w letnia praktyka, doskonałe referencje, poszukuje posady Oferty Kurier Poznański zdg 10 585

Bięgłego
 urzędnika, biuraliste, bilansiste, korespondenta znajdziesz zwracając się do Sekcji Pośrednictwa Pracy „Bratniej Pomocy” SSSUP Poznań, Al. Marsz. Piłsudskiego 7, tel. 39-46. zdg 11 409

Student
 W. S. H. szuka pracy. — Oferty Kurier Pozn zdg 13 095

Kuśnierz
 zdolny wykonuje wszelkie prace kuśnierskie tanio, poszukuje pracy w dom, poza dom. Oferty Kurier Pozn. zdg 13 092

Pomocznica
 krawiecka z dobrym świadectwem poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 13 086

Gospodarz
 ukończona szkoła rolnicza, paroletnią praktyka, sumienny, pracowity, szuka posady od 100-300 móg. Warunki według umowy, świadectwa na żądanie. M. Kor-dys. Wygoda, poczta Buk. zdg 13 066

Uczciwy
 inteligentny pomocnik siodlarski od zaraz. Zgłoszenia Giedalski. Gdynia plac Kaszubski 17. ng 46 286

Posługaczka
 cały dzień. Adres Kurier Pozn. zdg 13 414

Korespondent
 niem.-polski 2-3 godz. tygodniowo pobocznie, maszyna Adler. — Oferty Kurier Poznański zdg 13 418

Agentów (tki)
 portretowych, niebywałe warunki. Kwiatowa 5 — 3. zdg 13 501

Poszukuje
 zaraz podróżującego z kaucją 1000 zł. Język polski, niemiecki. M. Staśkiewicz, Grodzisk Wlkp. zdg 13 471

Uczeń
 fryzjerski potrzebny. Fabryczna 6. zdg 13 466

Dziewczyna
 przychodnia, młodsza z zamiłowaniem do dzieci potrzebna. — Adres wskaże Kurier Poznański zdg 13 588

Piegi gina
 OD KREMU MYDŁA
EFFELIS
 R. Barcikowski S. A. Poznań

Technik dentystyczny
 biegły w złocie potrzebny zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 13 570

Pisarz gospodarczy
 z praktyką, dobrymi świadectwami na majątek 1500 móg od zaraz potrzebny. Odpisów się nie zwraca. Zgłoszenia do Młajetności Chocicza Mała, per. Wrzesnia. dg 23 845

Służąca
 dobra kucharka

Bone
 do dzieci przyjmie kupiec J. Wiczorek, Chorzów, ul. Wolności 25. dg 23 844

Kowalski
 czeladnik potrzebny od zaraz. — Ul. Czartoria 9, Poznań zdg 13 576

Uczeń
 fryzjerski z całym utrzymaniem potrzebny. M. Pocha 64, Poznań. zdg 13 594

Majstrów
 dobrych fachowców do prac terazzo-owych (stopnie i posadzki) poszukuje natychmiast. Zgłoszenia do firmy „Cerament”, Toruń, Rynek Nowomiejski 7. dg 23 843

Szofera
 równocześnie domowego, przyjmie od zaraz na stałą posadę (żonaci pierwszeństwo) Wildowa Syn, Wodna 1. zdg 13 541-2

Marszantka-ekspedientka
 siła pierwszorzędna, samodzielna, najchętniej mistrzyni potrzebna. Zgłoszenia z odpisem świadectw do Kuriera Pozn. zdg 13 515

Służąca
 z gotowaniem potrzebna. Górna Wilda 80, Drogeria. zdg 13 518

Fryzjerka
 trwała wodna, żelazkowa zaraz. Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 13 632

Kucharka
 z dobrymi poleceniami od zaraz. Zgłoszenia Spółdzielnia pułku piechoty, Ostrow Wlkp. zdg 13 637

Trykotarki
 maszynistki potrzebne. Karolewski - Pluciński, Wodna 12. zdg 13 639

Fryzjerka
 stała. Wrocławska 30. zdg 13 710

Fryzjer
 stała zaraz. Przemysłowa 33. zdg 13 649

Pomocnik
 fryzjerski potrzebny. Pocztowa nr 20. zdg 13 727

Panienska
 branży papierniczej potrzebna zaraz. Pocztowa 30. zdg 13 728

Maszyniarka
 do wyrobów trykotarskich może się zgłosić od zaraz. ul. Górna Wilda 127, m. 3. zdg 13 729

Kelner
 energiczny, dobry fachowiec. — Zgłoszenia zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 13 696

Dziewczyna
 młodsza do wszystkiego. Plac Działowy 11 — 9. zdg 13 863

Dziewczyna
 od zaraz. Śniadeckich 20, m. 3. zdg 13 669

Pomocnik
 szwajski, stała praca zaraz. Zupańskiego 19. zdg 13 674

Radioaparaty
 bateryjne, sieciowe

Telefunken
 i inne

Dedektory
 z głośnikiem

Pożyczki
 Państwowe 100 za 100 — długoterminowe spłaty — asygnaty „Kredyt”

Kolasa
 Radiotechnik, Poznań, św. Marcin 45a. dg 23 884-5

„Kapelusz”
 Fabrycznie przefasonowany kapelusz zastąpi czesto nowy. Tanie kapelusze na składzie. Polska wytwórnia kapeluszy, 27-go Grudnia 2, podwórce. zdg 8 570-71

Humor zagraniczny

 — Ty, niedzielny jeźdźco!
 (Saturday Evening Post, Filadelfia)

Przedplata
 na miesiąc sierpień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji z 3.20, w agencjach w nieście z 3.50, z odnośzeniem do domu w Poznaniu z 3.70, z odnośzeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie z 4.10, kwartalnie z 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce z 5.00, w innych krajach z 7.00-9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piema, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.
 W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości.
 Telefony do redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33 07, 35-24 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i noca tylko 14-76, 35-24 i 40-72

Ogłoszenia
 na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznymi 200 gr od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „Urobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 10.45, większe długiej według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej) 100 słów w tem 5 nagłówek. słowo nagłówek. (tuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstała wskutek matryce, wydawnictwo nie odpowiada.